

Til medlemene i Formannskap/økonomiutval

Det vert med dette kalla inn til / gjort kjent med møte i Formannskap/økonomiutval

Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset

Dato: 29.01.2015

Tid: 09:00

Dersom De ikkje kan møte, ber ein om at De melder frå til sentralbordet snarast råd.

Orientering frå ordførar og rådmann.

Orientering om Lifjell rundt prosjektansvarleg Per Dehli.

For leiar

Inger J. U. Kåsa

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Lukka
	Referatsaker	
RS 5/15	Avtale om samarbeid om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarak mellom Seljord og Kviteseid kommune Saker til handsaming	
PS 14/15	Tilstandsrapporten for grunnskulen 2014	
PS 15/15	Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen	
PS 16/15	Sal av kommunal eigedom, gnr. 45/bnr. 46 - Badet	
PS 17/15	Styggedal crossklubb - søknad om tilskot for å ferdigstille crossbane	
PS 18/15	Bygdis Gatekjøkken Åmotsdal - søknad om etablerarstøtte - marknadsføringsmidlar	
PS 19/15	Granvin Kulturhus AS - Sponsoravtale om Sterke-Nils-senteret	
PS 20/15	Høyring - overføring av skatteoppkrevjinga til Skatteetaten	
PS 21/15	Skjenkekontroll - Nordbygdi pub -og bardrift AS, ny handsaming	

Referatsaker

RS 5/15 Avtale om samarbeid om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne
innvandrarak mellom Seljord og Kviteseid kommune

Saker til handsaming

Saker til handsaming

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	14/15	29.01.2015
Kommunestyret		26.02.2015

Tilstandsrapportering for grunnskulen 2014 - saksframlegg

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Tilstandsrapport grunnskulen 2014
- 2 System for kvalitetsvurdering §13-10

Saksutgreiing:

Det er fastsett i opplæringslova og privatskolelova at skuleeigar pliktar å utarbeide ein årleg rapport om tilstanden i opplæringa. I Stortingsmelding nr. 31 (2007-2008) går det fram at det er viktig at styringsorgana i kommunar og fylkeskommunar har eit bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringa. Dette er nødvendig for å følgje opp utviklinga av sektoren på ein god måte. Rapporten om tilstanden (tilstandsrapporten) i opplæringa skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø.

Den årlege rapporten skal **drøftast** av skuleeigaren, dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane (jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd). Det er opp til skuleeigar å definere innhaldet av denne drøftinga.

Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem

Tilstandsrapporten er eit sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringa har fastsett mål knytte til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringa, jf. St.meld. nr 31 (2007-2008). Til dei nasjonale målsetjingane har regjeringa sett opp indikatorar som skal gi grunnlag for å vurdere kor langt skuleeigaren er komen i å nå måla.

Lokalt kvalitetsvurderingssystem

Tilstandsrapportering er ein del av kvalitetsvurderingssystemet i Seljord kommune, "System for kvalitetsvurdering av Seljord grunnskule" som er utarbeidd etter føringane i Opplæringsloven § 13-10. Skal vi lykkast med å utvikle skulen må vi vere i stand til å vurdere tilstanden, utvikle tiltak, evaluere tiltaka og justere måla våre undervegs.

Vedtak i Kommunestyret - 13.02.2014:

*Seljord kommune ynskjer å vere aktive skuleeigarar som tek ansvar for arbeidet som blir gjort i skulen og vi vil vere med på å skape **kultur for læring** i vår kommune. Det kan vi oppnå gjennom å vere engasjerte, spørjande og stille krav til skule, elevar og foreldre. Kommunestyret ynskjer at tilstandsrapporten blir lagt fram for formannskap tidleg kvar haust og at dette frå og med hausten 2014 skal bli eit dialogmøte mellom skule og politisk nivå der ein vurderer detaljane i tilstandsrapporten for grunnskulen.*

Rektorane i skulane møter i kommunestyret våren og hausten 2014 for å orientere om situasjonen på skulane. Dette er eit viktig tiltak for å utvikle ein systematisk tilbagemeldingskultur mellom skulenivå og skuleeigar.

Med utgangspunkt i tilstandsrapporten 2013 bør kommunestyret m.a. drøfte:

- Lærartettleik i grunnskulen.
- Behov for vidareutdanning – kompetanseutvikling i grunnskulen.
- Karakternivå/sluttkompetanse for elevar etter gjennomført 10-årig grunnskule.
- Foreldreinvolvering.

Ved gjennomgang i kommunestyret februar 2014 (2013-14) kom det fram at ein ynskte meir informasjon om det faglege nivået til gut/jente, samt bruk av data i skulen. Det siste punktet er ikkje ein del av sjølve tilstandsrapporten og ein rår difor til at dette blir lagt fram som eiga sak seinare i året.

Tilstandsrapporten for Seljord kommune 2014 viser at vi oppfyller lokale mål i kommuneplanen for Seljord kommune, men at vi "snublar litt" i høve til eigne faglege mål om resultatnivå. Vi er framleis ikkje nøgde med resultatnivået etter fullført grunnskule, men har jamt over stabile og til dels gode resultat på nasjonale prøver 5., 8. og 9. trinn. Det er mindre skilnader mellom jente og gut på dei nasjonale prøvene enn tidlegare år, men relativt stor skilnad mellom jente og gut etter fullført grunnskule (grunnskulepoeng). Karakternivået til gutane er etter fullført grunnskule såpass svake at nokre kan få vanskar med gjennomføring av vidaregåande skule på ordinære vilkår.

Samstundes ser vi at Seljord har ein gjennomføringsgrad i vidaregåande skule som ikkje er betre enn andre kommunar eller regionar i landet. Den høge nasjonale nivået på fråfall i vidaregåande skule viser at det er særskilt viktig å satse på grunnleggjande ferdigheitar og ein grunnskule som gir elevane eit godt utgangspunkt for vidare utdanning og eit yrkesliv i framtida.

Det bør vere eit mål for kommunen at resultatnivået etter fullført grunnskule skal vere på nivå med andre samanliknbare kommunar i regionen.

Det blir arbeidd mykje med å tolke resultatnivået i skulen og kva for tiltak som er relevante for å heve resultatnivået. Satsinga på Ungdomstrinn i Utvikling og Vurdering for læring vil vere sentrale verkemiddel for å auke resultatnivået dei neste åra.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet tek rapporten til vitande og ber skulane samarbeide med skulefagleg ansvarleg for å:

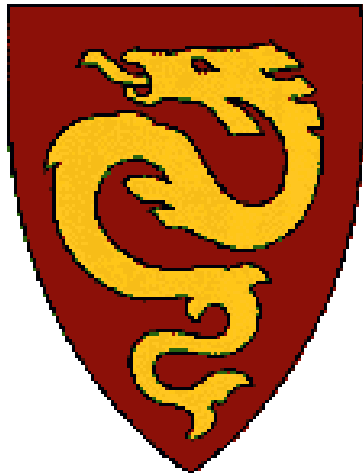
1. Auke resultatnivået etter fullført grunnskule.
2. Vurdere om det er skilnader mellom standpunktnivået i Seljord og andre kommunar, og eventuelt justere lokal praksis.
3. Vurdere særskilte tiltak for å styrke resultatnivået i engelskfaget.
4. Styrke leseopplæringa på mellom- og ungdomstrinnet.
5. Vurdere om større grad av involvering av foreldre og det politiske miljøet kan føre til positive ringverknader for resultatnivået på sikt.
6. Legge fram eiga sak om arbeidet med IT i grunnskulen.

Tilstandsrapportering skal gjennomførast i tidsrommet januar/februar kvart år.

Tilstandsrapporten bør i framtida også vurdere arbeidet med saker etter Opplæringslova kap 9a på individ-, skule- og systemnivå, omfang av spesialundervisning og gjennomføringsgrad i vidaregåande skule.

Systemet for kvalitetsvurdering blir justert i samsvar med dette vedtaket.

Utskrift til:
Skulane

**System for
kvalitetsvurdering
av verksemd etter
Opplæringslova
i
Seljord kommune**

Administrativt revidert 12.1.2015

Innhold:

Systemet for kvalitetsvurdering er sett saman av følgjande komponentar:

1. Oversyn over aktuelle styringsdokument og ansvarsfordeling
2. Verktøy for å vurdere om opplæringslova følgjast
 - Sjekkliste for kontroll mot lova
 - Rutinar for konkrete arbeidsoppgåver
3. Verktøy for å vurdere kvaliteten på opplæringa
 - Skulebasert vurdering
 - Vurdering av læringsmiljø
 - Vurdering av læringsutbytte
4. Plan for gjennomføring av kvalitetsvurdering
 - Oversyn over oppgåver
 - Årsplan for kvalitetsvurdering

1. Oversyn over aktuelle styringsdokument og ansvarsfordeling

Styringsdokument:	Ansvar for etablering av dokumentet:	Ansvar for oppfølging:
Opplæringslova med forskrifter	Kunnskapsdepartementet	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Nasjonale læreplanar	Kunnskapsdepartementet	Skulefagleg ansvarleg / rektor
Lokale læreplanar	Skulefagleg ansvarleg / rektor	Rektor
Nasjonale satsingsområde	Utdanningsdirektoratet	Skulefagleg ansvarleg / rektor
Kommuneplan	Rådmann/kommunestyre	Skulefagleg ansvarleg
Økonomiplan/budsjett	Rådmann/kommunestyre	Skulefagleg ansvarleg
Handlingsplan for undervisningssektoren	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg
Planer for særskilde satsingsområde	Skulefagleg ansvarleg	Rektor
Plan for kompetanseutvikling for tilsette	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Verksemdsplan for den einskilde skule	Rektor	Rektor
Verksemdsplan Seljord grunnskule	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Plan for miljøretta helsevern for barn og unge	Skulefagleg ansvarleg/kommunelege	Rektor
Rutinar for konkrete oppgåver i skulen	Skulefagleg ansvarleg/rektor	Rektor

2. Verktøy for å vurdere om opplæringslova følgjast

2.1. Sjekkliste, sjå eige dokument

Skulefagleg ansvarleg syt for at sjekklista blir gjennomgått kvart år og at nødvendig oppfølging blir gjennomført.

2.2. Rutinar for konkrete oppgåver, sjå sjekkliste og eigne dokument

Skulefagleg ansvarleg syt for at rutinar for konkrete oppgåver blir etablert, oppdatert og gjort tilgjengeleg for dei som skal utføre oppgåvene.

3. Verktøy for å vurdere kvaliteten på opplæringa

3.1. Skulebasert vurdering

- Skulebasert vurdering gjennomførast kvar andre skuleår.
Ein skifter mellom felles vurderingsområde for alle skulane og at skulane vel eige tema for sin skule.
- Skulefagleg ansvarleg syt for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presenterte på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultata frå den skulebaserte vurderinga bør drøftast internt på skulane, i møte med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skuleeigar og i politisk utval.

3.2. Verktøy for å vurdere læringsmiljøet

- Alle skular med aktuelle trinn gjennomfører "Elevundersøkinga".
- Skulefagleg ansvarleg syt for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presentert på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultat frå "Elevundersøkinga" bør drøftast internt på skuler, i møte med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skuleeigar og i politisk utval.

3.3. Verktøy for å vurdere læringsutbyttet

- Alle skular med aktuelle trinn gjennomfører følgjande målingar av læringsutbytte:
 - Nasjonale prøvar
 - Kartleggingsprøvar (barneskular)
 - Andre målingar av læringsutbytte etter behov.
- Karakterar for eksamen og standpunkt 10. årssteg vert samla og følgde opp.
- Skulefagleg ansvarleg syter for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presentert på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultata bør drøftast internt på skulane, i møter med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skoleeigar og i politisk utval.

4. Plan for gjennomføring av system for kvalitetsvurdering etter Opplæringslova § 13-10

4.1. Oversyn over hovudoppgåver:

- Lovinnfriing:
 - Gå gjennom sjekklista.
 - Følgje opp ”avvik”
- Kvalitet:
 - Gjennomføre vurdering, prøver og undersøkingar
 - Følgje opp resultat, lage felles presentasjonar for alle skulane
 - Drøfte resultata på ulike nivå
 - Revidere planar
- Rapportere til, og drøfte på politisk nivå

4.2. Om plassering av oppgåver i årsplanen:

- Innsamling og oppfølging av resultat må skje på skuleeigarnivå fordi det gjeld fleire skular.
- Innsamling og oppfølging av resultat bør skje straks data er tilgjengelege.
- Drøfting av resultat på skulane bør skje straks resultat og presentasjonar er tilgjengelege.
- Drøfting mellom skular av resultat frå alle prøver og undersøkingar skjer éin gong per år i eit rektormøte.
- Drøfting på politisk nivå av resultat skjer éin gong pr. år ved handsaming av årsmeldinga.

4.3. Årsplan:

Tidspunkt:	Oppgave:	Ansvarleg:	Utført: Dato/sign	
Januar	Evaluerer systemet for kvalitetsvurdering og sørger for nødvendig revidering.	Skulefagleg ansvarleg		
Januar	Gjennomgå og ev. revidere rutinar for handtering av Opplæringslova kap 9a	Skulefagleg ansvarleg		
Januar	Etterspørje skulane sitt arbeid med kap 9a. Rektor orienterer om aktuelle saker frå sin skule i rektormøte.	Skulefagleg ansvarleg		
Mars	Tilbakemelding til politisk nivå om gjennomført kvalitetsvurdering etter opplæringslova § 13-10, i årsmeldinga	Skulefagleg ansvarleg		
Mai-Juni	Gjennomføre skriftleg eksamen	Rektor		
Mai	Innsamling og oppfølging av resultat frå skulebasert vurdering	Skulefagleg ansvarleg		
Juni	Drøfting av resultat for skulebasert vurdering på skulen (elever/lærarar/føresette)	Rektor		
Juni	Drøfte resultat for skulebasert vurdering, læringsmiljø og læringsutbytte i rektormøte, fagnettverk på tvers av skulane og i medarbeidersamtaler	Skulefagleg ansvarleg		
Juni	Gjennomføre munnleg eksamen	Rektor		
Juni	Gå gjennom sjekklista for lovinnfriing	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
August-desember	Følgje opp ”avvik” frå sjekklista	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
September	Starte opp skulebasert vurdering. Kvart andre skuleår – 2012/13, 2014/2015 osv.	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
September	Gjennomføre nasjonale prøver på 5. og 8. og 9. årstrinn	Rektor		
September	Gjennomgå og ev. revidere rutinar for handtering av Opplæringslova kap 9a	Skulefagleg ansvarleg		
September	Etterspørje skulane sitt arbeid med kap 9a. Rektor orienterer om aktuelle saker frå sin skule i rektormøte.	Skulefagleg ansvarleg		
Sept-des	Samle inn og gjennomgå resultat frå nasjonale prøver.	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfte resultat frå nasjonale prøver på skulane (lærarar/elever/føresette).	Rektor		
Haust	Gjennomføre Elevundersøkinga 5.-7. og 8.-10 årstrinn – obligatorisk.	Rektor		
Haust	Samle inn og analysere resultat frå Elevundersøkinga	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfting av resultat frå Elevundersøkinga på skulen (lærarar/elever/føresette)	Rektor		

Merknad [RS1]: Justert i og med tilsynsmerknad, 6.1.2015

Haust	Analysere karakterstatistikk (fra nettside U.dir.)	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfte karakterstatistikk på ungdomsskulen (lærarar/elever/føresette)	Rektor		
Haust	Gjennomgang av tilstandsrapportering for grunnskulen – formannskap og kommunestyre.	Skulefagleg ansvarleg, ped.konsulent og rektorane		

2.1 Sjekkliste i høve til opplæringslova

O.L. = Opplæringsloven, R.S. = Rundskriv

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.	
Formålet med opplæringa	<u>O.L. § 1-2</u>	Kommunen har utarbeidd overordna målsettingar for skulesektoren.	Kommuneplan og Handlingsplan.	Rådmann/skulefagleg ansvarleg		
Formålet med opplæringa	<u>O.L. § 1-2</u>	Skulane har utarbeidd eigne måldokument for verksemda	Strategisk plan	Rektor		
Tilpassa opplæring	<u>O.L. § 1-2</u>	Kommunen arbeider aktivt for å tilpasse opplæringa til den einssilde elev.	Individuelle arbeidsplanar Lokal læreplan	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
Samarbeid med heimen	<u>O.L. § 1-2</u>	Skulen har rutinar som sikrar godt samarbeid mellom skulen og heimen		Rektor		
Rett og plikt til grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-1</u>	Kommunen har rutinar for å registrere alle barn i skulepliktig alder og for oppfølging av barn som eventuelt ikkje møter til undervisning.		Skulefagleg ansvarleg/rektor		
Rett og plikt til grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-1</u>	Kommunen har rutinar for handsaming av søknader om spesielt tidleg eller sein skulestart, og om avbrot etter 9. årssteg.		Skulefagleg ansvarleg		
Omfanget av grunnskuleopplæringa i tid	<u>O.L. § 2-2</u>	Opplæringa er i samsvar med fag- og timefordeling Jfr. nasjonal forskrift.	Vedteke fag- og timefordelingsplan for kvar skule	Rektor		
Omfanget av grunnskuleopplæringa i tid	<u>O.L. § 2-2</u>	Kommunen utarbeider og offentleggjer skulerute.	Kommunal forskrift	Skulefagleg ansvarleg		
Innhaldet i opplæringa	<u>O.L. § 2-3</u>	Opplæringa er i samsvar med gjeldande nasjonale og lokale læreplanar.	Lokale læreplanar	Rektor/lærar		
Vurdering av elevane	<u>O.L. § 2-3</u>	Skulane har faste rutinar for gjennomføring av elevvurdering.	Elevsamtalar, foreldresamtalar og karakterar	Rektor		
Vurdering av elevane	<u>O.L. § 2-3</u>	Elevar og føresette blir informerte om retten til å klage på vurderinga og klager vert handsama etter forskrifta		Rektor		

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.	
Fritak frå delar av undervisninga	<u>O.L. §2-3a</u> <u>R.S. F-8/05</u>	Elevar og føresette blir informert om retten til fritak. Eventuelle søknader etter gjeldande reglar.		Rektor/ skulefagleg ansvarleg		
Målformer i grunnskulen	<u>O.L. § 2-5</u>	Kommunen har vedteke målform for kvar skule. Føresette blir informert om rettar i høve til lova.	Kommunal forskrift	Rektor/lærar		
Språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar	<u>O.L. § 2- 8</u>	Kommunen har rutinar for vurdering av behovet for særskilt språkopplæring og handsaming av søknader.		Rektor/skulefagleg ansvarleg		
Ordensreglement	<u>O.L. § 2-9 + 2-10</u>	Kvar skule har eige godkjend ordensreglement. Elevar og føresette blir informert om reglementet.	Kommunal forskrift Reglement for kvar skule.	Rektor/lærar		
Permisjon frå den pliktige opplæringa	<u>O.L. § 2-11</u>	Skulen har rutinar for vurdering av søknader om permisjon frå undervisninga.	Kommunalt delegasjonsvedtak	Rektor/skulefagleg ansvarleg		
Rettar for blinde og svaksynte	<u>O.L. § 2-14</u>	Blinde og svaksynte blir informert om, og får tilfredsstilt sine særskilde rettar.		Rektor		
Rett til gratis offentlig grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-15</u>	Skulen krev ikkje eigenbetaling av føresette for aktivitetar som går føre seg i skulen sin regi.		Rektor		
Rett til grunnskuleopplæring for vaksne	<u>O.L. § 4 A-1</u>	Vaksne blir ved førespurnad informert om retten til grunnskuleopplæring og spesialundervisning.	Heimesida	Skulefagleg ansvarleg		
Rett til spesialundervisning på grunnskolen område	<u>O.L. § 4 A-2</u>	Vaksne med rett til opplæring, får et tilrettelagt tilbod.		Skulefagleg ansvarleg		
Kommunen sin plikt til å sørgje for grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 4 A-4</u>			Skulefagleg ansvarleg		
Kompetansekrav til undervisningspersonell	<u>O.L. § 4 A-5</u>			Skulefagleg ansvarleg		
Skyss m.m.	<u>O.L. § 4 A-7</u>			Skulefagleg ansvarleg		

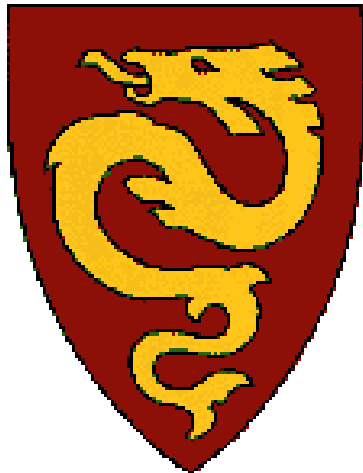
Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Rett til spesialundervisning	<u>O.L. § 5-1</u>	Skulen har kartleggingsrutinar for å avdekke behov for spesialundervisning.		Rektor/lærar	
Rett til spesialundervisning	<u>O.L. § 5. 3-5</u>	Elevar med rett til spesialundervisning, får innvilga spesialundervisning.		Skulefagleg ansvarleg	
Pedagogisk-psykologisk teneste	<u>O.L § 5-6</u>	Seljord samarbeider med 5 andre kommunar om ei interkommunal PP-teneste i Vest-Telemark.	Samarbeidsavtale om Vest-Telemark PPT	Skulefagleg ansvarleg	
Rett til spesial-pedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder	<u>O.L. § 5-7</u>	Barn under opplæringspliktig alder som har særlege behov får spesialpedagogisk hjelp, får slik hjelp.		Skulefagleg ansvarleg	
Skyss og innlosjering	<u>O.L § 7-1</u>	Elever på 1. årstrinn med meir enn 2 km skuleveg , i 2. –4. årstrinn med meir enn 3 km og i 5.-10. årstrinn med meir enn 4 km skuleveg, får gratis skyss.	Kommunestyresak 47/2011	Rektor	
Skyss – farleg skulevei	<u>O.L § 7-1</u>	Elevar med særleg farleg skuleveg får gratis skyss etter kommunalt vedtak.	Kommunestyresak 47/2011	Rektor	
Skyss – funksjons-hemma og mellombels skadde elever	<u>O.L § 7.3 + 7.4</u>	Funksjonshemma og mellombels skadde elever får gratis skyss og reisefølgje/tilsyn ved ventetid uavhengig av lengda på skulevegen.		Rektor	
Tilsyn	<u>O.L § 7.5</u>	Skulane har fast inspeksjonsordning før og etter undervisningstida.		Rektor	
Skyss for førskulebarn som får spesial-pedagogisk hjelp	<u>O.L § 7.6</u>	Barn under opplæringspliktig alder som har rett til spesialpedagogisk hjelp får gratis skyss etter særskilt vurdering.		Skulefagleg ansvarleg	
Organisering av skulestrukturen	<u>O.L. § 8-1</u>	Kommunen har vedteken forskrift om kva skular elevane soknar til og har rutinar for å vurdere søknader om unnatak.	Kommunal forskrift	Skulefagleg ansvarleg	
Organisering av elevar i grupper	<u>O.L § 8 -2</u>	Elevane er organisert i pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarlege grupper og kvar elev er knytt til ein kontaktlærar.	Klasselister med kontaktlærar	Rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Leiting av skulane	<u>O.L. § 9-1</u>	Kvar skule er leia av ein rektor som har faglig, pedagogisk og administrativ kompetanse.		Skulefagleg ansvarleg	
Rådgjeving	<u>O.L. § 9-2</u>	Elevane har tilgang til nødvendig rådgjeving om utdanning, yrkestilbod og yrkesval og om sosiale spørsmål.	Årleg rammetimetall	Rektor/skulefagleg ansvarleg	
Skulebibliotek	<u>O.L. § 9-2</u>	Skulane i Seljord og Flatdal har samarbeidsavtale med Telemark fylkesbibliotek. Skulen i Åmotsdal nyttar "bokbussen" sine tilbod.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Utstyr	<u>O.L. § 9-3</u>	Skulen har tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremidlar.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Lærebøker og andre læremiddel	<u>O.L. § 9-4</u>	Skulen har læremidlar som er i samsvar med læreboknormalen og som er tilgjengelege på dei målføre som foreldra/elevane ønskjer.		Rektor	
Skuleanlegg	<u>O.L. § 9-5</u>	Kommunen har tenlege anlegg ved alle skulane.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Alkohol	<u>O.L. § 9-5</u>	Alkohol er ikkje tillete ved nokon av skulane i kommunen.	Ordensreglane	Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Rett til eit godt fysisk miljø	<u>O.L. § 9A-1+2</u>	Kommunen har rutinar for å vurdere elevane sitt fysiske miljø, handsamar eventuelle klager og sett inn tiltak når det er nødvendig	MHV-plan Vernerunde	Rektor	
Rett til et godt psykososialt miljø	<u>O.L. § 9A-3</u>	Kommunen har rutinar for å vurdere elevane sitt psykososiale miljø, handsamar eventuelle klager og sett inn tiltak når det er nødvendig.	MHV-plan Vernerunde Rutinar etter Opplæringslova kap 9a, "Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen".	Skulefagleg ansvarleg/rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Mobbing	<u>O.L. § 9A-3</u>	Skulen har rutinar for å fange opp og handtere tilfelle av mobbing, diskriminering, vald eller rasisme.	Rutinar etter Opplæringslova kap 9a, "Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen". Manifest mot mobbing.	Rektor	
Internkontroll	<u>O.L. § 9A-4</u>	Skulen har et internkontrollsystem for å sikre elevane si helse, miljø og tryggleik.		Rektor	
Elevmedverknad i skulemiljøarbeidet	<u>O.L. § 9A-5</u>	Elevane er representert i skulemiljøutvalet.		Rektor	
Informasjonsplikt og uttalerett	<u>O.L. § 9A-6</u>	Samarbeidsutval, skuleutval, skulemiljøutval, elevråd og foreldreråd får aktuell og nødvendig informasjon i saker som gjeld skulemiljøet.		Rektor	
Kompetansekrav til undervisningspersonell	<u>O.L. § 10-1</u>	Undervisningspersonell som vert tilsett i skulen, har relevant fagleg og pedagogisk kompetanse.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Utlysing av stillingar	<u>O.L. § 10-4</u>	Kommunen lyser ut undervisningsstillingar og rektorstillingar offentleg, med nokre unntak som er omtala i loven.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Kompetanseutvikling	<u>O.L. § 10-8</u>	Kommunen tek ansvar for å ha rett og nødvendig kompetanse i verksemdene, og syter for kompetanseutvikling i samsvar med sentrale føringar.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Politiattest	<u>O.L. § 10-9</u>	Kommunen krev at den som skal tilsettest i grunnskulen, legg fram politiattest.	Politiattest blir etterspurt i velkomstskrivet.	Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Samarbeidsutval	<u>O.L. § 11-1</u>	Alle grunnskulane i kommunen har samarbeidsutval samansett etter gjeldande lov og forskrift.		Rektor	
Skulemiljøutval	<u>O.L. § 11-1a</u>	Alle grunnskulane i kommunen har skulemiljøutval samansett etter gjeldande lov og forskrift.		Rektor	
Elevråd	<u>O.L. § 11-2</u>	Alle grunnskulane i kommunen har elevråd.		Rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Foreldreråd	<u>O.L. § 11-4</u>	Alle grunnskulane i kommunen har foreldreråd med vald arbeidsutval.		Rektor	
Ansvar for grunnskule-opplæring og spesial-pedagogisk hjelp	<u>O.L. § 13-1</u>	Kommunen har rutiner for å sikre at alle som bur i kommunen får innfridd retten til grunnskuleopplæring og spesialpedagogisk hjelp.		Skulefagleg ansvarleg	
Skulefagleg kompetanse på kommunenivå	<u>O.L. § 13-1</u>	Kommunen har personale med skulefagleg kompetanse tilsett i kommuneadministrasjonen		Rådmann	
Ansvar for skoleskyss	<u>O.L. § 13-4</u>	Kommunen har vedtak som sikrar elevar rett til skuleskyss dersom dei har farleg eller vanskelig skuleveg	Kommunestyresak 47/2011	Skulefagleg ansvarleg	
Tilbod om musikk- og kulturskule	<u>O.L. § 13-6</u>	Kommunen har eigen kulturskule	Vedtekter for kulturskulen	Kommunestyret	
Tilbod om skulefritidsordning	<u>O.L. § 13-7</u>	Kommunen har tilbod om skulefritidsordning for barn på 1.-4. trinn og for barn med spesielle behov på 1.-7. trinn i Seljord, Flatdal og Åmotsdal		Kommunestyret	
Innhald og organisering av skulefritidsordninga	<u>O.L. § 13-7</u>	Skulefritidsordninga har vedtekter som skisserar innhald og organisering.	Vedtekter for skulefritidsordninga.	Skulefagleg ansvarleg	
Ressursar til opplæringa	<u>O.L. § 13-10</u>	Kommunen stiller gjennom årlege budsjettvedtak nødvendige ressursar til disposisjon for gjennomføring av opplæring pålagt i opplæringslova.	Budsjett- og økonomiplan	Kommunestyret	
System for kvalitetsvurdering	<u>O.L. § 13-10</u>	Kommunen har et system for vurdering av om krava i opplæringslova blir oppfylte, for vurderinga av kvalitetane på opplæringa og for å følge opp resultata frå desse vurderingane.	Vedtak i kommunestyret	Skulefagleg ansvarleg	
Tilsyn og kontroll	<u>O.L. § 14-2</u>	Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skule.		Skulefagleg ansvarleg	
Bruk av forvaltningslova	<u>O.L. § 15</u>	Kommunen si verksemd i samband med grunnskule-opplæringa er i samsvar med føresegnene i forvaltningslova.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.	
Opplysningsplikt til barnevernstenesta	<u>O.L § 15- 3</u>	Personalet ved skulane er gjort kjende med at dei på eige initiativ skal gje opplysningar til barnevernstenesta når det er grunn til å tru at barn blir mishandla eller at det er andre former for alvorleg omsorgssvikt.	Personalet blir informert ein gong pr år.	Rektor/lærer		
Opplysningsplikt til sosialtenesta	<u>O.L §15- 4</u>	Personalet ved skulane er gjort kjende med at dei på eige initiativ skal gje opplysningar til sosialtenesta etter godkjenning frå eleven, eventuelt frå føresette i saker som avgrensast av teieplikta.	Personalet blir informert ein gong pr år.	Rektor/lærer		

**System for
kvalitetsvurdering
av verksemd etter
Opplæringslova
i
Seljord kommune**

Administrativt revidert 12.1.2015

Innhold:

Systemet for kvalitetsvurdering er sett saman av følgjande komponentar:

1. Oversyn over aktuelle styringsdokument og ansvarsfordeling
2. Verktøy for å vurdere om opplæringslova følgjast
 - Sjekkliste for kontroll mot lova
 - Rutinar for konkrete arbeidsoppgåver
3. Verktøy for å vurdere kvaliteten på opplæringa
 - Skulebasert vurdering
 - Vurdering av læringsmiljø
 - Vurdering av læringsutbytte
4. Plan for gjennomføring av kvalitetsvurdering
 - Oversyn over oppgåver
 - Årsplan for kvalitetsvurdering

1. Oversyn over aktuelle styringsdokument og ansvarsfordeling

Styringsdokument:	Ansvar for etablering av dokumentet:	Ansvar for oppfølging:
Opplæringslova med forskrifter	Kunnskapsdepartementet	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Nasjonale læreplanar	Kunnskapsdepartementet	Skulefagleg ansvarleg / rektor
Lokale læreplanar	Skulefagleg ansvarleg / rektor	Rektor
Nasjonale satsingsområde	Utdanningsdirektoratet	Skulefagleg ansvarleg / rektor
Kommuneplan	Rådmann/kommunestyre	Skulefagleg ansvarleg
Økonomiplan/budsjett	Rådmann/kommunestyre	Skulefagleg ansvarleg
Handlingsplan for undervisningssektoren	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg
Planer for særskilde satsingsområde	Skulefagleg ansvarleg	Rektor
Plan for kompetanseutvikling for tilsette	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Verksemdsplan for den einskilde skule	Rektor	Rektor
Verksemdsplan Seljord grunnskule	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Plan for miljøretta helsevern for barn og unge	Skulefagleg ansvarleg/kommunelege	Rektor
Rutinar for konkrete oppgåver i skulen	Skulefagleg ansvarleg/rektor	Rektor

2. Verktøy for å vurdere om opplæringslova følgjast

2.1. Sjekkliste, sjå eige dokument

Skulefagleg ansvarleg syt for at sjekklista blir gjennomgått kvart år og at nødvendig oppfølging blir gjennomført.

2.2. Rutinar for konkrete oppgåver, sjå sjekkliste og eigne dokument

Skulefagleg ansvarleg syt for at rutinar for konkrete oppgåver blir etablert, oppdatert og gjort tilgjengeleg for dei som skal utføre oppgåvene.

3. Verktøy for å vurdere kvaliteten på opplæringa

3.1. Skulebasert vurdering

- Skulebasert vurdering gjennomførast kvar andre skuleår.
Ein skifter mellom felles vurderingsområde for alle skulane og at skulane vel eige tema for sin skule.
- Skulefagleg ansvarleg syt for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presenterte på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultata frå den skulebaserte vurderinga bør drøftast internt på skulane, i møte med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skuleeigar og i politisk utval.

3.2. Verktøy for å vurdere læringsmiljøet

- Alle skular med aktuelle trinn gjennomfører "Elevundersøkinga".
- Skulefagleg ansvarleg syt for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presentert på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultat frå "Elevundersøkinga" bør drøftast internt på skuler, i møte med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skuleeigar og i politisk utval.

3.3. Verktøy for å vurdere læringsutbyttet

- Alle skular med aktuelle trinn gjennomfører følgjande målingar av læringsutbytte:
 - Nasjonale prøvar
 - Kartleggingsprøvar (barneskular)
 - Andre målingar av læringsutbytte etter behov.
- Karakterar for eksamen og standpunkt 10. årssteg vert samla og følgde opp.
- Skulefagleg ansvarleg syter for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presentert på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultata bør drøftast internt på skulane, i møter med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skoleeigar og i politisk utval.

4. Plan for gjennomføring av system for kvalitetsvurdering etter Opplæringslova § 13-10

4.1. Oversyn over hovudoppgåver:

- Lovinnfriing:
 - Gå gjennom sjekklista.
 - Følgje opp ”avvik”
- Kvalitet:
 - Gjennomføre vurdering, prøver og undersøkingar
 - Følgje opp resultat, lage felles presentasjonar for alle skulane
 - Drøfte resultata på ulike nivå
 - Revidere planar
- Rapportere til, og drøfte på politisk nivå

4.2. Om plassering av oppgåver i årsplanen:

- Innsamling og oppfølging av resultat må skje på skuleeigarnivå fordi det gjeld fleire skular.
- Innsamling og oppfølging av resultat bør skje straks data er tilgjengelege.
- Drøfting av resultat på skulane bør skje straks resultat og presentasjonar er tilgjengelege.
- Drøfting mellom skular av resultat frå alle prøver og undersøkingar skjer éin gong per år i eit rektormøte.
- Drøfting på politisk nivå av resultat skjer éin gong pr. år ved handsaming av årsmeldinga.

4.3. Årsplan:

Tidspunkt:	Oppgave:	Ansvarleg:	Utført: Dato/sign	
Januar	Evaluerer systemet for kvalitetsvurdering og sørge for nødvendig revidering.	Skulefagleg ansvarleg		
Januar	Gjennomgå og ev. revidere rutinar for handtering av Opplæringslova kap 9a	Skulefagleg ansvarleg		
Januar	Etterspørje skulane sitt arbeid med kap 9a. Rektor orienterer om aktuelle saker frå sin skule i rektormøte.	Skulefagleg ansvarleg		
Mars	Tilbakemelding til politisk nivå om gjennomført kvalitetsvurdering etter opplæringslova § 13-10, i årsmeldinga	Skulefagleg ansvarleg		
Mai-Juni	Gjennomføre skriftleg eksamen	Rektor		
Mai	Innsamling og oppfølging av resultat frå skulebasert vurdering	Skulefagleg ansvarleg		
Juni	Drøfting av resultat for skulebasert vurdering på skulen (elever/lærarar/føresette)	Rektor		
Juni	Drøfte resultat for skulebasert vurdering, læringsmiljø og læringsutbytte i rektormøte, fagnettverk på tvers av skulane og i medarbeidersamtaler	Skulefagleg ansvarleg		
Juni	Gjennomføre munnleg eksamen	Rektor		
Juni	Gå gjennom sjekklista for lovinnfriing	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
August-desember	Følgje opp ”avvik” frå sjekklista	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
September	Starte opp skulebasert vurdering. Kvart andre skuleår – 2012/13, 2014/2015 osv.	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
September	Gjennomføre nasjonale prøver på 5. og 8. og 9. årstrinn	Rektor		
September	Gjennomgå og ev. revidere rutinar for handtering av Opplæringslova kap 9a	Skulefagleg ansvarleg		
September	Etterspørje skulane sitt arbeid med kap 9a. Rektor orienterer om aktuelle saker frå sin skule i rektormøte.	Skulefagleg ansvarleg		
Sept-des	Samle inn og gjennomgå resultat frå nasjonale prøver.	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfte resultat frå nasjonale prøver på skulane (lærarar/elever/føresette).	Rektor		
Haust	Gjennomføre Elevundersøkinga 5.-7. og 8.-10 årstrinn – obligatorisk.	Rektor		
Haust	Samle inn og analysere resultat frå Elevundersøkinga	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfting av resultat frå Elevundersøkinga på skulen (lærarar/elever/føresette)	Rektor		

Merknad [RS1]: Justert i og med tilsynsmerknad, 6.1.2015

Haust	Analysere karakterstatistikk (fra nettside U.dir.)	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfte karakterstatistikk på ungdomsskulen (lærarar/elever/føresette)	Rektor		
Haust	Gjennomgang av tilstandsrapportering for grunnskulen – formannskap og kommunestyre.	Skulefagleg ansvarleg, ped.konsulent og rektorane		

2.1 Sjekkliste i høve til opplæringslova

O.L. = Opplæringsloven, R.S. = Rundskriv

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.	
Formålet med opplæringa	<u>O.L. § 1-2</u>	Kommunen har utarbeidd overordna målsettingar for skulesektoren.	Kommuneplan og Handlingsplan.	Rådmann/skulefagleg ansvarleg		
Formålet med opplæringa	<u>O.L. § 1-2</u>	Skulane har utarbeidd eigne måldokument for verksemda	Strategisk plan	Rektor		
Tilpassa opplæring	<u>O.L. § 1-2</u>	Kommunen arbeider aktivt for å tilpasse opplæringa til den einskilde elev.	Individuelle arbeidsplanar Lokal læreplan	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
Samarbeid med heimen	<u>O.L. § 1-2</u>	Skulen har rutinar som sikrar godt samarbeid mellom skulen og heimen		Rektor		
Rett og plikt til grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-1</u>	Kommunen har rutinar for å registrere alle barn i skulepliktig alder og for oppfølging av barn som eventuelt ikkje møter til undervisning.		Skulefagleg ansvarleg/rektor		
Rett og plikt til grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-1</u>	Kommunen har rutinar for handsaming av søknader om spesielt tidleg eller sein skulestart, og om avbrot etter 9. årssteg.		Skulefagleg ansvarleg		
Omfanget av grunnskuleopplæringa i tid	<u>O.L. § 2-2</u>	Opplæringa er i samsvar med fag- og timefordeling Jfr. nasjonal forskrift.	Vedteke fag- og timefordelingsplan for kvar skule	Rektor		
Omfanget av grunnskuleopplæringa i tid	<u>O.L. § 2-2</u>	Kommunen utarbeider og offentleggjer skulerute.	Kommunal forskrift	Skulefagleg ansvarleg		
Innhaldet i opplæringa	<u>O.L. § 2-3</u>	Opplæringa er i samsvar med gjeldande nasjonale og lokale læreplanar.	Lokale læreplanar	Rektor/lærar		
Vurdering av elevane	<u>O.L. § 2-3</u>	Skulane har faste rutinar for gjennomføring av elevvurdering.	Elevsamtalar, foreldresamtalar og karakterar	Rektor		
Vurdering av elevane	<u>O.L. § 2-3</u>	Elevar og føresette blir informerte om retten til å klage på vurderinga og klager vert handsama etter forskrifta		Rektor		

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.	
Fritak frå delar av undervisninga	<u>O.L. §2-3a</u> <u>R.S. F-8/05</u>	Elevar og føresette blir informert om retten til fritak. Eventuelle søknader etter gjeldande reglar.		Rektor/ skulefagleg ansvarleg		
Målformer i grunnskulen	<u>O.L. § 2-5</u>	Kommunen har vedteke målform for kvar skule. Føresette blir informert om rettar i høve til lova.	Kommunal forskrift	Rektor/lærar		
Språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar	<u>O.L. § 2- 8</u>	Kommunen har rutinar for vurdering av behovet for særskilt språkopplæring og handsaming av søknader.		Rektor/skulefagleg ansvarleg		
Ordensreglement	<u>O.L. § 2-9 + 2-10</u>	Kvar skule har eige godkjend ordensreglement. Elevar og føresette blir informert om reglementet.	Kommunal forskrift Reglement for kvar skule.	Rektor/lærar		
Permisjon frå den pliktige opplæringa	<u>O.L. § 2-11</u>	Skulen har rutinar for vurdering av søknader om permisjon frå undervisninga.	Kommunalt delegasjonsvedtak	Rektor/skulefagleg ansvarleg		
Rettar for blinde og svaksynte	<u>O.L. § 2-14</u>	Blinde og svaksynte blir informert om, og får tilfredsstilt sine særskilde rettar.		Rektor		
Rett til gratis offentlig grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-15</u>	Skulen krev ikkje eigenbetaling av føresette for aktivitetar som går føre seg i skulen sin regi.		Rektor		
Rett til grunnskuleopplæring for vaksne	<u>O.L. § 4 A-1</u>	Vaksne blir ved førespurnad informert om retten til grunnskuleopplæring og spesialundervisning.	Heimesida	Skulefagleg ansvarleg		
Rett til spesialundervisning på grunnskolen område	<u>O.L. § 4 A-2</u>	Vaksne med rett til opplæring, får et tilrettelagt tilbod.		Skulefagleg ansvarleg		
Kommunen sin plikt til å sørgje for grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 4 A-4</u>			Skulefagleg ansvarleg		
Kompetansekrav til undervisningspersonell	<u>O.L. § 4 A-5</u>			Skulefagleg ansvarleg		
Skyss m.m.	<u>O.L. § 4 A-7</u>			Skulefagleg ansvarleg		

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Rett til spesialundervisning	<u>O.L. § 5-1</u>	Skulen har kartleggingsrutinar for å avdekke behov for spesialundervisning.		Rektor/lærar	
Rett til spesialundervisning	<u>O.L. § 5. 3-5</u>	Elevar med rett til spesialundervisning, får innvilga spesialundervisning.		Skulefagleg ansvarleg	
Pedagogisk-psykologisk teneste	<u>O.L § 5-6</u>	Seljord samarbeider med 5 andre kommunar om ei interkommunal PP-teneste i Vest-Telemark.	Samarbeidsavtale om Vest-Telemark PPT	Skulefagleg ansvarleg	
Rett til spesial-pedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder	<u>O.L. § 5-7</u>	Barn under opplæringspliktig alder som har særlege behov får spesialpedagogisk hjelp, får slik hjelp.		Skulefagleg ansvarleg	
Skyss og innlosjering	<u>O.L § 7-1</u>	Elever på 1. årstrinn med meir enn 2 km skuleveg , i 2. –4. årstrinn med meir enn 3 km og i 5.-10. årstrinn med meir enn 4 km skuleveg, får gratis skyss.	Kommunestyresak 47/2011	Rektor	
Skyss – farleg skulevei	<u>O.L § 7-1</u>	Elevar med særleg farleg skuleveg får gratis skyss etter kommunalt vedtak.	Kommunestyresak 47/2011	Rektor	
Skyss – funksjons-hemma og mellombels skadde elevar	<u>O.L § 7.3 + 7.4</u>	Funksjonshemma og mellombels skadde elevar får gratis skyss og reisefølgje/tilsyn ved ventetid uavhengig av lengda på skulevegen.		Rektor	
Tilsyn	<u>O.L § 7.5</u>	Skulane har fast inspeksjonsordning før og etter undervisningstida.		Rektor	
Skyss for førskulebarn som får spesial-pedagogisk hjelp	<u>O.L § 7.6</u>	Barn under opplæringspliktig alder som har rett til spesialpedagogisk hjelp får gratis skyss etter særskilt vurdering.		Skulefagleg ansvarleg	
Organisering av skulestrukturen	<u>O.L. § 8-1</u>	Kommunen har vedteken forskrift om kva skular elevane soknar til og har rutinar for å vurdere søknader om unnatak.	Kommunal forskrift	Skulefagleg ansvarleg	
Organisering av elevar i grupper	<u>O.L § 8 -2</u>	Elevane er organisert i pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarlege grupper og kvar elev er knytt til ein kontaktlærar.	Klasselister med kontaktlærar	Rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Leiting av skulane	<u>O.L. § 9-1</u>	Kvar skule er leia av ein rektor som har faglig, pedagogisk og administrativ kompetanse.		Skulefagleg ansvarleg	
Rådgjeving	<u>O.L. § 9-2</u>	Elevane har tilgang til nødvendig rådgjeving om utdanning, yrkestilbod og yrkesval og om sosiale spørsmål.	Årleg rammetimetall	Rektor/skulefagleg ansvarleg	
Skulebibliotek	<u>O.L. § 9-2</u>	Skulane i Seljord og Flatdal har samarbeidsavtale med Telemark fylkesbibliotek. Skulen i Åmotsdal nyttar "bokbussen" sine tilbod.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Utstyr	<u>O.L. § 9-3</u>	Skulen har tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremidlar.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Lærebøker og andre læremiddel	<u>O.L. § 9-4</u>	Skulen har læremidlar som er i samsvar med læreboknormalen og som er tilgjengelege på dei målføre som foreldra/elevane ønskjer.		Rektor	
Skuleanlegg	<u>O.L. § 9-5</u>	Kommunen har tenlege anlegg ved alle skulane.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Alkohol	<u>O.L. § 9-5</u>	Alkohol er ikkje tillete ved nokon av skulane i kommunen.	Ordensreglane	Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Rett til eit godt fysisk miljø	<u>O.L. § 9A-1+2</u>	Kommunen har rutinar for å vurdere elevane sitt fysiske miljø, handsamar eventuelle klager og sett inn tiltak når det er nødvendig	MHV-plan Vernerunde	Rektor	
Rett til et godt psykososialt miljø	<u>O.L. § 9A-3</u>	Kommunen har rutinar for å vurdere elevane sitt psykososiale miljø, handsamar eventuelle klager og sett inn tiltak når det er nødvendig.	MHV-plan Vernerunde Rutinar etter Opplæringslova kap 9a, "Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen".	Skulefagleg ansvarleg/rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Mobbing	<u>O.L. § 9A-3</u>	Skulen har rutinar for å fange opp og handtere tilfelle av mobbing, diskriminering, vald eller rasisme.	Rutinar etter Opplæringslova kap 9a, "Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen". Manifest mot mobbing.	Rektor	
Internkontroll	<u>O.L. § 9A-4</u>	Skulen har et internkontrollsystem for å sikre elevane si helse, miljø og tryggleik.		Rektor	
Elevmedverknad i skulemiljøarbeidet	<u>O.L. § 9A-5</u>	Elevane er representert i skulemiljøutvalet.		Rektor	
Informasjonsplikt og uttalerett	<u>O.L. § 9A-6</u>	Samarbeidsutval, skuleutval, skulemiljøutval, elevråd og foreldreråd får aktuell og nødvendig informasjon i saker som gjeld skulemiljøet.		Rektor	
Kompetansekrav til undervisningspersonell	<u>O.L. § 10-1</u>	Undervisningspersonell som vert tilsett i skulen, har relevant fagleg og pedagogisk kompetanse.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Utlysing av stillingar	<u>O.L. § 10-4</u>	Kommunen lyser ut undervisningsstillingar og rektorstillingar offentleg, med nokre unntak som er omtala i loven.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Kompetanseutvikling	<u>O.L. § 10-8</u>	Kommunen tek ansvar for å ha rett og nødvendig kompetanse i verksemdene, og syter for kompetanseutvikling i samsvar med sentrale føringar.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Politiattest	<u>O.L. § 10-9</u>	Kommunen krev at den som skal tilsettast i grunnskulen, legg fram politiattest.	Politiattest blir etterspurt i velkomstskrivet.	Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Samarbeidsutval	<u>O.L. § 11-1</u>	Alle grunnskulane i kommunen har samarbeidsutval samansett etter gjeldande lov og forskrift.		Rektor	
Skulemiljøutval	<u>O.L. § 11-1a</u>	Alle grunnskulane i kommunen har skulemiljøutval samansett etter gjeldande lov og forskrift.		Rektor	
Elevråd	<u>O.L. § 11-2</u>	Alle grunnskulane i kommunen har elevråd.		Rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.	
Foreldreråd	<u>O.L. § 11-4</u>	Alle grunnskulane i kommunen har foreldreråd med vald arbeidsutval.		Rektor		
Ansvar for grunnskule-opplæring og spesial-pedagogisk hjelp	<u>O.L. § 13-1</u>	Kommunen har rutiner for å sikre at alle som bur i kommunen får innfridd retten til grunnskuleopplæring og spesialpedagogisk hjelp.		Skulefagleg ansvarleg		
Skulefagleg kompetanse på kommunenivå	<u>O.L. § 13-1</u>	Kommunen har personale med skulefagleg kompetanse tilsett i kommuneadministrasjonen		Rådmann		
Ansvar for skoleskyss	<u>O.L. § 13-4</u>	Kommunen har vedtak som sikrar elevar rett til skuleskyss dersom dei har farleg eller vanskelig skuleveg	Kommunestyresak 47/2011	Skulefagleg ansvarleg		
Tilbod om musikk- og kulturskule	<u>O.L. § 13-6</u>	Kommunen har eigen kulturskule	Vedtekter for kulturskulen	Kommunestyret		
Tilbod om skulefritidsordning	<u>O.L. § 13-7</u>	Kommunen har tilbod om skulefritidsordning for barn på 1.-4. trinn og for barn med spesielle behov på 1.-7. trinn i Seljord, Flatdal og Åmotsdal		Kommunestyret		
Innhald og organisering av skulefritidsordninga	<u>O.L. § 13-7</u>	Skulefritidsordninga har vedtekter som skisserar innhald og organisering.	Vedtekter for skulefritidsordninga.	Skulefagleg ansvarleg		
Ressursar til opplæringa	<u>O.L. § 13-10</u>	Kommunen stiller gjennom årlege budsjettvedtak nødvendige ressursar til disposisjon for gjennomføring av opplæring pålagt i opplæringslova.	Budsjett- og økonomiplan	Kommunestyret		
System for kvalitetsvurdering	<u>O.L. § 13-10</u>	Kommunen har et system for vurdering av om krava i opplæringslova blir oppfylte, for vurderinga av kvalitetane på opplæringa og for å følge opp resultata frå desse vurderingane.	Vedtak i kommunestyret	Skulefagleg ansvarleg		
Tilsyn og kontroll	<u>O.L. § 14-2</u>	Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skule.		Skulefagleg ansvarleg		
Bruk av forvaltningslova	<u>O.L. § 15</u>	Kommunen si verksemd i samband med grunnskule-opplæringa er i samsvar med føresegnene i forvaltningslova.		Skulefagleg ansvarleg/rektor		

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.	
Opplysningsplikt til barnevernstenesta	<u>O.L § 15- 3</u>	Personalet ved skulane er gjort kjende med at dei på eige initiativ skal gje opplysningar til barnevernstenesta når det er grunn til å tru at barn blir mishandla eller at det er andre former for alvorleg omsorgssvikt.	Personalet blir informert ein gong pr år.	Rektor/lærer		
Opplysningsplikt til sosialtenesta	<u>O.L §15- 4</u>	Personalet ved skulane er gjort kjende med at dei på eige initiativ skal gje opplysningar til sosialtenesta etter godkjenning frå eleven, eventuelt frå føresette i saker som avgrensast av teieplikta.	Personalet blir informert ein gong pr år.	Rektor/lærer		

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	15/15	29.01.2015
Kommunestyret		26.02.2015

Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen

Saksdokument:

- Opplæringsloven kap. 9a
- Udir 2-2010

Vedlegg:

- 1 Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen - plandokument
- 2 Systemet for kvalitetsvurdering i Seljord grunnskule 2014

Saksutgreiing:

Seljord kommune har hausten 2014 hatt tilsyn på delar av kapittel 9a i Opplæringslova. Dette kapittelet er kjent som elevane sin "arbeidsmiljølov" og skal sikre elevane sitt fysiske og psykososiale arbeidsmiljø. Tilsynet leverte sin sluttrapport 16. januar 2015. Hovudpunkt i tilsynet har vore:

1. Avgjerder/vedtak som ein følgje av at ein elev eller forelder har bedt om tiltak knytt til det psykososiale miljøet, jf. opplæringslova § 9a-3 tredje ledd
2. Det systematiske arbeidet ved skulane, jf. opplæringslova § 9a-4, jf. 9a-3 fyrste ledd – knytte opp mot § 9a-3 andre og tredje ledd
3. Systemet som kommunen har for å sikre at krava i opplæringslova § 9a-3 blir oppfylt, jf. opplæringslova § 13-10 andre og tredje ledd

I og med gjennomføring av tilsynet har det vore eit ynskje frå skulane at vi bør ha ein felles plan for arbeidet med kapittel 9a i Opplæringslova. Fram til i dag har kvar skule hatt egne rutinar/prosedyrar og handlingsplanar, med unntak av punkt 3, System for kvalitetsvurdering, som er felles for alle skulane. Det har kome fram under tilsynet at skulane ikkje har hatt gode nok rutinar for utarbeiding av enkeltvedtak og at kommunen må sikre at skuleeigar får informasjon om aktuelle saker ved skulane.

Det er difor utarbeidd ein heilt ny plan "**Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen**". Vi meiner no at planen med rutine-/prosedyredel oppfyller dei krava som blir stilt i Opplæringslova, forskrift og rettleiaren frå Udir 2-2010.

Opplæringsloven § 9a-1:

"Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring."

Opplæringsloven § 9a-3:

"Det psykososiale miljøet.

Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak".

Rundskriv frå Utdanningsdirektoratet, Udir 2-2010:

"Retten etter § 9a-1 er en individuell rettighet. Det avgjørende i vurderingen av om elevens rett er oppfylt er virkningen miljøet har på den enkelte elevens helse, trivsel og læring. Elevens psykososiale miljø skal positivt fremme helse, trivsel og læring. Kapittel 9a gjelder for elever. Læringer og lære kandidater omfattes ikke av kapittel 9a. For disse gjelder arbeidsmiljøloven. Kapittel 9a gjelder heller ikke for voksne med rett til opplæring særskilt organisert dem etter opplæringsloven kapittel 4A.

Når eleven har en rett til et godt skolemiljø, har skolen og skoleeier en tilsvarende plikt til å sikre at elevene får denne retten oppfylt. Opplæringsloven kapittel 9a og § 13-10 inneholder plikter for skoleeier og skolen for å sikre at elevens rett etter § 9a-1 oppfylles. Det skal arbeides både systemrettet og individrettet."

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet tek "Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen" til vitande.

Seljord kommune ynskjer å vere ein kommune med nulltoleranse for mobbing og vil støtte skulane i arbeidet for å utvikle eit godt skulemiljø. Informasjon om den nye planen vil skje gjennom kommunen sin heimeside og orientering i foreldremøte, FAU, SU og skulemiljøutval ved alle skulane. System for kvalitetsvurdering vil sikre at skuleeigar får fortløpande informasjon om aktuelle saker ved skulane og ein rår til at administrasjonen rapporterer om situasjonen minst ein gong i året til formannskap og kommunestyre, t.d. i samband med tilstandsrapportering for grunnskulen.

Seljord kommune ynskjer også å vidareføre deltakinga i den nasjonale satsinga "Manifest mot mobbing" og oppmodar skulane og barnehagane til å ta del i den kampanjen hausten 2015.

Utskrift til:

- Skulane

- Ped.konsulent Seljord kommune
- Fylkesmannen i Telemark

Seljord kommune

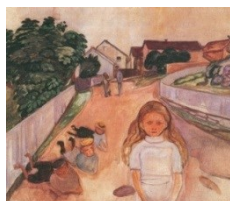
PLAN FOR Å SIKRE EIT GODT PSYKOSOSIALT SKULEMILJØ I SELJORDSKULEN

Pr. 12.01.15

Innhold

1. Innleiing	s. 3
2. Plan for arbeid med eit godt psykososialt skulemiljø	s. 5
2.1 Haldningsskapande arbeid	s. 5
2.2 Arbeidet med å skape eit godt læringsmiljø ved skulane	s. 7
2.3 Skulehelsetenesta	s. 12
2.4 Korleis avdekke krenkande åtferd/mobbing?	s. 12
2.5 Handlingsplan – prosedyre	
Kva gjer vi når krenkande åtferd/mobbing blir oppdaga?	s. 13
3. Vedlegg	s. 15
3.1 Prosedyre for handtering av oppmoding frå elev el. føresett, Opplæringslova kap 9A	s. 16
3.1. Meldeskjema for varsling (Opplæringslova §§9A-1 og 9A-3	s. 17
3.2. Enkeltvedtak – rutine. Etter Opplæringslova kap. 9A	s. 18
3.3. Skjema for klage på vedtak	s. 19
3.4. Prosedyre for skulen. Oppfylgging av varsling. Etter Opplæringslova kap.9A	s. 20
3.5. Prosedyre for handlingsplikt etter Opplæringslova kap 9 A	s. 21
3.6. Prosedyre for skuleeigar etter Opplæringslova § 13-10, kap. 9A	s. 22
4. Nyttige ressursar og materiell	s. 23
4.1. Nettressursar	s. 23
4.2. Litteratur	s. 24
4.3. Lover og regler som gjelder for elevenes psykososiale miljø	s. 26
4.4. Diverse materiell	s. 26
5. Pedagogiske hjelpemiddel	s. 27
5.1. Samtaleskjema til elev/foreldresamtale	s. 27
5.2. Elevsamtale – mal med skjema	s. 28
5.3. Kjenneteikn på erting og mobbing-grunnlag for samtale	s. 30

1. Innleiing

Opplæringslova Kapittel 9.a. omhandlar elevane sitt skulemiljø:

§ 9a-1 "Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring."

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61#KAPITTEL_11

Med psykososialt miljø meiner vi dei mellommenneskelege tilhøva på skulen, det sosiale miljøet og korleis elevane og personalet opplever dette. Det psykososiale miljøet skal verke positivt på elevane si helse, trivsel, tryggleik og sosial tilhøyre.

Eit godt og inkluderande læringsmiljø vil påverke læring og utvikling for den einskilde elev. Det påverkar elevanes sosiale og faglege læring, relatert til venskap og deltaking i sosiale og faglege fellesskap, relasjonar til medelevar og lærarar, klasseleiing, normer og reglar, verdiar, forventningar til læring og det fysiske miljøet på skulen.

§ 9a blir kalla "elevanes arbeidsmiljølov." Det er viktig å peike på at det er den einskilde elevs subjektive oppleving av faktorar ved skulemiljøet som er utgangspunkt for skulens handtering av § 9a.

I kommuneplanen, overordna del, står fylgjande:

"Grunnskulen skal arbeide for å stimulere elevane til samfunnsengasjement, gje dei kunnskap, gode arbeidsvanar og god framferd."

Handlingsplan for undervisningssektoren i Seljord kommune seier i kap 2.2.5.:

Skulen skal ivareta elevane sitt omsorgsbehov og sørgje for at dei føler seg trygge på skulen.

Tiltak:

- Kvar skule skal ha ein plan for haldningsskapande arbeid.
- Elevane skal opparbeide forståing for andre menneske og ulikskapane skal vere ei styrke for skulemiljøet og samhandlinga.
- Skulane skal ha særskilte tiltak mot mobbing.
- Fysisk aktivitet skal vere ein del av eleven sin daglege skulegang.
- Den sosialpedagogiske funksjonen til skulen må ivaretakast.
- Skulemiljøet skal tilretteleggjast for elevar med ulike funksjonshemningar.

Grunnskulen i Seljord kommune legg vekt på:

- at vi arbeider kontinuerleg, langvarig og systematisk med elevane sitt skulemiljø
- at skulen, elevane og føresette samarbeider om det førebyggjande og haldningsskapande arbeidet
- at tydeleg leiing er grunnleggjande for å førebyggje, avdekke og handtere krenkande ord og handlingar
- at alle tilsette ved skulen har handlingsplikt til å undersøke, varsle og gripe inn dersom dei får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkande åtferd.
- at vi lukkast i arbeidet vårt gjennom lokale tiltak og evne til kommunikasjon og samarbeid

Målet er at elevane i Seljord skal ikkje bli utsett for krenkande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald, rasisme eller utestenging på skulen eller på skulevegen.

2. Plan for arbeid med eit godt psykososialt skulemiljø

§ 9a-4. Systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane (internkontroll)

"Skolen skal aktivt drive eit kontinuerleg og systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av dette kapitlet blir oppfylte. Skoleleiinga har ansvaret for den daglege gjennomføringa av dette. Arbeidet skal gjelde det fysiske så vel som det psykososiale miljøet."

2.1. Haldningsskapande arbeid

§ 9a-3. Det psykososiale miljøet

"Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør."

Utdanningsdirektoratet, Udir, har utarbeidd materiell for heilskapleg arbeid med læringsmiljø. Dette materialet er basert på forskning. Materialet gir konkrete forslag til arbeid, og omfattar følgjande område:

- God leiing, organisasjon og kultur for leiing på skulen
- Lærars evne til å leie klasser og grupper
- Positive relasjonar mellom elev og lærar
- Positive relasjonar og kultur for læring blant elevane
- Godt samarbeid mellom heim og skule

I tillegg kjem desse faktorane:

- Regler og regelhandheving
- Sosial kompetanse og læringsmiljø
- Haldning til mobbing
- Gjensidige forventningar mellom deltakarane i skulesamfunnet
- Fysisk miljø

Skulane skal ha skriftlege planar for arbeidet med haldningsskapande og førebyggjande arbeid. Tiltaka skal vere i tråd med forskningsbaserte tilrådingar, og må vere prega av systematikk, kontinuerleg innsats, dokumentasjon og evaluering.

Det er viktig at kvar einskild elev blir sett og verdsett av læraren. Ei klasse må ha ei vi-kjensle slik at alle føler seg trygge. Elevane må få trening i å løyse konflikhtar og å vere ulike og ueinige er lov. Lærarane må ta opp kva krenkande åtferd, utestenging og mobbing er, korleis dette skjer, korleis ein opplever å bli utsett for slikt, og at elevar som utsett andre for negativ åtferd og handlingar og sjølv tek skade av det.

Det er viktig å leggje vekt på at alle på skulen skal bry seg og seie ifrå når dei har mistanke eller merker mobbing!

Alle tilsette ved skulen har handlingsplikt! Det betyr at alle tilsette har plikt til å undersøke raskt, varsle rektor, og til å gripe inn.

Forventningar til læraren:

- Grunnleggjande respekt for elevar og deira eigenart
- Positive forventningar til elevane si læringsevne
- Rettferdig behandling av elevane

Definisjon på krenkande åtferd:

Med krenkande åtferd meiner vi krenkande ord og handlingar som kjem til uttrykk anten via direkte tale eller digitale medier:

- **Mobbing** er gjenteke negativ eller ondsinna åtferd frå ein eller fleire personar retta mot ein elev som har vanskar med å forsvare seg. Gjenteke erting på ein ubehageleg og sårande måte er også mobbing (Dan Olweus) (Udir – Elevundersøkinga). Kan handle om kroppsspråk, gestar, bestemte handlingar, digital mobbing eller verbal mobbing.
- **Vald** er at nokon bruker fysisk makt for å skade andre.
- **Rasisme /diskriminering** er at noko blir handsama annleis eller plaga fordi dei har ein annan hudfarge, ein annan religion eller snakkar eit anna språk. Det kan og vere at nokon får dårlegare behandling eller blir trakassert grunna kjønn eller funksjonsevne.
- **Utestenging/utfrysing/ignorering** er å bli halden utafor ei gruppe eller klasse der ein har naturleg tilhøyre.
- **Uthenging /håning/latterleggjering** er krenkande ord og negativ omtale.

2.2. Arbeidet med å skape eit godt læringsmiljø

Alle partar i undervisningssektoren har eit ansvar for å utvikle eit godt læringsmiljø. Det gjeld kommunen som skuleeigar, administrativt nivå og ned til den enkelte skule.

Skuleeigar:	
Tiltak:	Føremål:
Kommunal forskrift om ordensregler	Overordna sikring av praksis
Samordning av arbeidet med § 9a	Kommunal plan og felles rutinar
Samordning av plan- og utviklingsarbeid	Felles praksis og utvikling for heile sektoren
Felles kompetansetiltak	Felles kompetanseplan
Manifest mot mobbing	Ansvarleggjere heile kommunen

Barnetrinnet:	
Tiltak :	Føremål:
Elevnivå	
Elevsamtaler der både fag og det sosiale er samtaleemne	Styrke relasjon, vite korleis eleven har det på skulen
Foreldresamtaler der både fag og det sosiale er samtaleemne	Styrke samarbeid mellom heim og skule. Samtale om sosial og fagleg situasjon
Samtaler med sosiallærar og/eller helsesøster	Kartleggje korleis elevane har det. Ekstra oppfølging av elevar som har behov
Klassenivå	
Klassesamtaler /klasse møte om korleis vi skal vere mot kvarandre på skulen og på skulevegen	Involvere og ansvarleggjere elevane, styrke fellesskapet i ei klasse
Ordensreglement og handheving av reglar blir gjennomgått	Sikre lik forståing, involvere elevane i utforming
Klassene lager klassereglar som blir hengt opp i klasserommet	Involvere og ansvarleggjere elevane. Bevisstgjere elevane på eit felles ansvar for trivsel og tryggleik
Morgonsamling	Styrke fellesskapet
Lærar skal vere til stades i klasserommet medan elevane et. Høgtlesing eller samtale	Danning gjennom gode måltidsrutinar. Trivsel og samhald gjennom felles opplevingar
Bruk av ulike verktøy, som: <i>Psykologisk førstehjelp-ei hjelp til korleis ein skal meistre følelsar.</i> For 4. klasse <i>Steg for steg 1.-4.kl</i> <i>Kjetil og Kjartans tips mot mobbing 5.- 7. kl.</i> <i>ART (Agression Replacement Training)</i>	Bruke pedagogiske hjelpemiddel i arbeidet med å bevisstgjere elevane Mål å utvikle sosial kompetanse, sosiale haldningar og ferdigheiter.
Trivselsprogrammet. Organisert fysisk aktivitet og bruk av trivselsleiarar	Få med alle, ansvarleggjere elevar. Leggje til rette for inkluderande aktivitet i friminutta
Bruk av relevant litteratur til høgtlesing	Utgangspunkt for samtaler og refleksjon
Uteskule/ naturen som læringsarena	Samhandling og samarbeid. Fysisk aktivitet, meistring og fellesskap
Sosiale aktivitetar i klassene i regi av foreldra, som heimegrupper, turar, kveldsarrangement o.l	Styrke fellesskapet, involvere foreldra
Leirskule for 7.klasse	Alle 7.klassingane i kommunen reiser saman. Styrke sosiale band før u-skulen
Skulenivå	
Ordensreglement og handheving av reglar blir drøfta kvart år i SU	Lov og lokal forskrift
FAU og SU blir kvart år informert om skulen sitt arbeid med eit godt læringsmiljø	§ 9a-6.Informasjonsplikt og uttalerett

Felles praktisering og handheving av ordensreglar	Lik og konsekvent praksis gir tryggleik
"Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø" er på saklista kvar haust i elevråd	Halde planen levande, sikre engasjement hos alle partar
Gode inspeksjonsrutinar	For å sikre eit godt psykososialt miljø
Elevundersøkinga for 5.-7. klasse.	Resultata blir drøfta på samråding. Tiltak og endringsarbeid blir iverksett
Foreldremøte med ulike tema knytt til utvikling av eit godt læringsmiljø ved skulen	Engasjere, involvere og ansvarleggjere føresette
Ulike aktivitetar, trivselstiltak og program på tvers av klassene, som juleverkstad, fagdagar, aktivitetsdagar, idrettsdag, joletrefest, SOS-dagen, musikal, årstidsturar etter årsplan, kantineordning m.m. <i>Steg for steg, ART</i>	Styrke fellesskapet på tvers av klasser. Auka trivsel. Inkludering
Plan for overgangar barnehage-barneskule – ungdomsskule. Ulike aktivitetar og besøk	Sikre gode overgangar, skape tryggleik. Sikre at barn med spesielle behov blir følgd opp
Fadderordning for nye 1. klassingar	Skape tryggleik i overgangen. Ansvarleggjere eldre elevar
Elevkveld.	Alle 7.klassingar i kommunen blir invitert. Styrke sosiale band før leirskule og ungdomsskule
Drøfting i personalet om elevar, trivsel og psykososiale tilhøve skal skje ved oppstart av skuleåret og i januar + ved behov	Sikre at skulen tek raskt tak i ting og fylgjer opp
Skulemiljøtemaet er jamleg oppe til drøfting på samråding der alle lærarane deltek	Sikre at skulen tek raskt tak i ting og fylgjer opp
Felles standard for klasseleiing	Tydeleg struktur som stiller krav til elevane si faglege og sosiale læring skaper betre fagleg og sosialt læringsmiljø
TPO-teamet drøfter elevar ein er bekymra for, både fagleg og sosialt	Sikre at skulen tek raskt tak i ting og fylgjer opp
Manifest mot mobbing, Udir	Kampanje ein g. pr. år. Intensivt fokus
Kompetanseheving om ART, trivsel, psykososiale tema, ulike program og liknande.	Alle i personalet må ha god kompetanse og forståing av temaet, tiltak, bruk av program og verktøy m.m

Ungdomstrinnet:	
Tiltak :	Føremål:
Elevnivå:	
Elevsamtaler med klassestyrar	Styrke relasjon, vite korleis eleven har det på skulen
Foreldresamtaler med klassestyrar	Styrke samarbeid mellom heim og skule. Samtale om sosial og fagleg situasjon
Samtale med sosiallærer og/eller helsesyster	Kartlegge korleis elevane har det. ekstra oppfølging av elevar som er i ein problemsituasjon
Oppstartsrutinar	Alle elevane skal bli sett, skape godt miljø, tryggleik og trivsel i nye klasser
Klassenivå:	
Klassesamtaler /klasse møte om korleis vi skal vere mot kvarandre på skulen og på skulevegen	Involvere og ansvarleggjere elevane, styrke fellesskapet i ei klasse
Ordensreglement og handheving av reglar blir gjennomgått i klassa	Sikre lik forståing, involvere elevane i utforming
ART-trening	Styrke sosiale ferdigheiter
Polentur i 10.klasse	Styrke fellesskapet gjennom felles opplegg og opplevingar
Skulenivå:	
Ordensreglement og handheving av reglar blir drøfta kvart år i SU	Lov og lokal forskrift
FAU og SU blir kvart år informert om skulen sitt arbeid med eit godt læringsmiljø	§ 9a-6.Informasjonsplikt og uttalerett
Felles praktisering og handheving av ordensreglar	Lik og konsekvent praksis gir tryggleik
"Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø" er på saklista kvar haust i elevråd	Halde planen levande, sikre engasjement hos alle partar
Gode inspeksjonsrutinar	For å sikre eit godt psykososialt miljø
"FRI" Rollespel knytt til gruppepress	Rollespel som metode for identifikasjon og auka forståing
Kantineordning kvart matfri	Styrke fellesskapet, auke trivsel, trene på god bordskikk, ete sunt
Aktivitetshjul for friminutta	Legge til rette for inkluderande aktivitetar i friminutta, auke trivsel og sosial samhandling. Få med alle, ansvarleggjere elevar.
Aktivitetsdagar (turar, turneringar, dansedag, vinterball)	Skape gode relasjonar, trivsel, vere saman utanfor klasserommet

Grupper i valfag på tvers av klasser	Skape arena for at elevar på ulike trinn blir godt kjende med kvarandre
Elevundersøkinga på alle trinn	Informasjonsinnhenting for vidare arbeid
Open skule	Styrke fellesskapet
<i>Sterk og Klar</i>	Styrke foreldreinvolvering for å skape gode rammer for ungdommane
Engasjere elevrådet i arbeidet med eit trygt, godt og inkluderande miljø	Skape elevengasjement og ungdommar som er medvitne skulemiljøet
Drøfte sosial og fagleg utvikling hjå alle elevar	Ha temaet kontinuerleg oppe for å fange opp bekymringar
Felles standard for klasseleiing	Skape gode rammer for læring på skulen
Undervisning skjer i hovudsak i ein klassesituasjon	Legge til rette for eit inkluderande skulemiljø
Strukturert og systematisk observasjon	Få større og betre heilskapsbilete av ein ev problemsituasjon i kartleggingsfase

2.3. Skulehelsetenesta

I Handlingsplanen for undervisningssektoren 2.1.4 står fylgjande:

"For å kunne imøtekomme samansette hjelpebehov hos einskilde barn og unge, må ein tilretteleggje tverretatlege og tverrfaglege tiltak.

Tiltak:

Det må skje ei utviding av samarbeidet mellom skulen og helsetenesta slik at skulehelsetenesta får ein sterkare preventiv funksjon".

Skulehelsetenesta består av helsesøster. Skulehelsetenesta arbeider med elevens trivsel og skulemiljø, og tek del i det tverrfaglege samarbeidet med skulen. Skulehelsetenesta tilbyr også helseundersøkingar og vaksinerings til elevane.

Det er sett av fast kontortid ved alle skulane.

2.4. Korleis avdekke krenkande åtferd/mobbing?

- Årleg gjennomføring av elevundersøkinga. Obligatorisk for 7. og 10.trinn
- Elevsamtaler
- Foreldresamtaler
- Vakt- og tilsynsordningar.
- Undersøkingar og observasjonar for å skaffe informasjon
- Varsling/meldingsrutinar

2.5. Handlingsplan - prosedyre

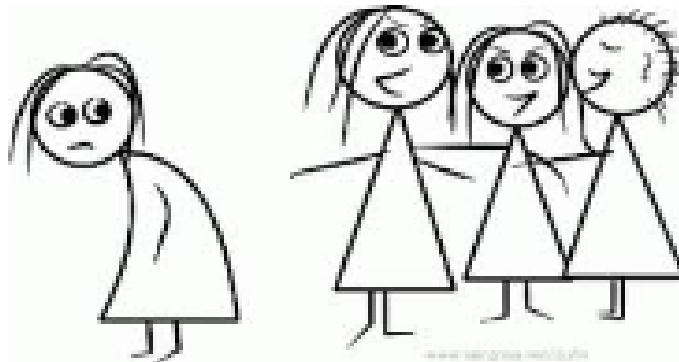
Kva gjer vi når krenkande åtferd/mobbing blir oppdaga?

1. Når mobbing blir oppdaga, tek klasselærer tak i saka umiddelbart. Skulens tilsette har i følgje loven handlingsplikt når ein får mistanke om at ein elev blir krenka /mobba.
 - Fyll ut meldeskjema
 - Informer rektor
2. Skulen må setje i gang undersøkingar og observasjon for å skaffe informasjon.
3. Skulen gjennomfører fyrst samtaler med den som er blitt plaga/ utsett for krenkande åtferd for å skaffe informasjon og gje støtte.
4. Samtale med foreldra til den som er blitt plaga/mobba.
5. Samtale med den som mobbar eller har plaga andre: Sjølv om det er fleire som mobbar eller plagar andre, må skulen snakke med ein om gangen. Føremålet med samtala er å gje beskjed om at mobbinga er uakseptabel og må stoppe straks. Så må skulen invitere til samarbeid for å få slutt på mobbinga, gjere avtaler om kva som skal skje, og setje opp ny samtale.
Elevar som krenker må få klar beskjed om at det vil bli sett inn tiltak og reaksjonar dersom problemet ikkje løyser seg. Skulen må i kvart tilfelle finne ut kva som opplevast som reaksjon for den einskilde elev.
6. Samtale med føresette til dei som mobbar kvar for seg. Dersom foreldra ynskjer det, kan de snakke med fleire samtidig. Ikkje la foreldra sjølv i elevgruppa.
7. Lærar informerer rektor om kva som har skjedd og kva læraren har gjort og kva for tiltak som er sett i verk. Er det vald i bildet, skal saka umiddelbart meldast til rektor.
8. Enkeltvedtak. Rektor avgjer om det skal gjerast enkeltvedtak når de har oppdaga mobbing. Foreldre kan og be om at skulen gjer noko. Då må rektor gjere eit enkeltvedtak.
9. Sanksjonar og dokumentasjon. Skulen må setje inn sanksjonar ovafor dei som mobbar dersom det er nødvendig. Skulen må dokumentere sanksjonane.
10. Oppfølging. Mobbesituasjonen må fylgjast til han stansar heilt. Alle skal kunne gå på skulen saman og oppleve tilhøyre og tryggleik. Etter ei tid kan det vere gunstig å ha ei samtale mellom den som har blitt mobba og den som mobba. Ikkje gjer dette for tidleg. Hugs at det tek tid å kome over alvorlege krenkingar.
11. Søk råd og hjelp om nødvendig. Bruk tilgjengeleg ekspertise, PPT eller andre ressurspersonar i kommunen. Skulen kan og kontakte Statped. Dersom det lokale apparatet treng assistanse.

Er det lærarar som mobbar elevar, er det rektor si oppgåve å ta tak i og fylgje opp dette.

Melder elevar eller foreldre om at nokon blir plagd, tek skulen dette på alvor. Det inneber at **skulen så snart som råd behandlar saka etter reglane om einskildvedtak i forvaltningslova**. Dei som har meldt ei sak og bede om tiltak, skal ha skriftleg melding om einskildvedtaket. Her skal det og gå fram at dei kan klage på vedtaket og korleis dei skal gå fram om dei vil klage.

Skulen må sørgje for å halde fokus på mobbesituasjonen til han stansar heilt. I einskildtilfelle vil det vere eit alternativ å flytte den som mobbar over til ein annan skule.

3. Vedlegg

§ 9a-3. Det psykososiale miljøet

"Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak."

Oversikt over prosedyrar, rutinar og skjema knytt til § 9a:

3.1.	Prosedyre for handtering av oppmoding frå elev el. føresett, Opplæringslova kap 9A	s. 16
3.2.	Meldeskjema for varsling (Opplæringslova §§9A-1 og 9A-3	s. 17
3.3.	Enkeltvedtak – rutine. Etter Opplæringslova kap. 9A	s. 18
3.4.	Skjema for klage på vedtak	s. 19
3.5.	Prosedyre for skulen. Oppfylgjing av varsling. Etter Opplæringslova kap.9A	s. 20
3.6.	Prosedyre for handlingsplikt etter Opplæringslova kap 9 A	s. 21
3.7.	Prosedyre for skuleeigar etter Opplæringslova § 13-10, kap. 9A	s. 22

PROSEDYRE for handtering av oppmoding frå elev eller føresett etter Opplæringslova kap. 9A

Tema: Handtering av oppmoding frå elev eller føresett om tiltak knytt til det psykososiale miljøet.

Kven: Alle tilsette ved skulen

Kva: *Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak (Opplæringslov § 9a-3, 3. ledd)*

Oppmoding om tiltak kan rettast munnleg eller skriftleg frå elevar, føresette eller råd og utval der elevane/føresette er representerte. Oppmodinga bør vere så konkret som råd; klargjere kva problemet er, og – om mogleg – kva for tiltak ein ønskjer. Oppmodinga skal normalt vere retta til rektor.

Oppmodingane skal etter lova behandlast etter reglane i forvaltningslova:

- Saka skal klargjerast så godt som råd (fvl §17)
- Varslingsplikt og uttalerett til partar (fvl §16)
- Innsynsrett i dokument (fvl §§ 18-21)
- Krav til skriftleg framstilling (fvl §23)
- Grunngeving av vedtaket (fvl §§ 24 og 25)
- Underretting om vedtak som er fatta (fvl § 27)
- Klagerett (fvl §§ 28 flg)

Handling:

- Viss andre enn rektor mottar oppmodinga, skal vedkomande straks varsle rektor
- Rektor informerer/melder om retten til einskildvedtak og om saksgangen
- Rektor syter for at saka blir godt klargjort og at det vert førd logg
- Rektor fattar einskildvedtak . Sender kopi til skulefagleg ansvarleg
- Frå varsel til vedtak skal det gå maksimalt tre veker
- Rektor handterer og sender vidare ein ev. klagesak til Fylkesmannen

Referanse:

- Opplæringslov, § 9A-3, siste ledd
- Forvaltningslov, §§ 16 -28 flg
- Rettleiar til opplæringslova, kap. 9a
- Rundskriv frå Udir 2-2010
- Skulen sitt skjema for oppmoding om tiltak knytt til elevane sitt psykososiale miljø.

Meldeskjema - varsling om krenkjande ord og handlingar som mobbing, diskriminering, vald, rasisme eller annan krenkjande åtferd (jf. Opplæringslov §§ 9a-1 og 9a-3)

Unntatt offentlegheit jf. §13 i Offentleglova og §13 i Forvaltningslova

Til rektor ved _____ skule

Det gjeld - Sett Kryss	Bakgrunnsinformasjon - sett kryss
Mobbing ☐	Eigen observasjon ☐
Vald ☐	Den som er krenka har sjølv varsla ☐
Rasisme ☐	Medelev har varsla ☐
Utestenging ☐	Ein førresettt har varsla ☐
Andre krenkande ord og handlingar ☐	Annan person har varsla ☐
Anna ☐	Anna ☐
Merknad:	Merknad:

Namn på utsett elev:	Klasse:	
Namn på andre som ev. er involvert:	Klasse:	
Namn på melder:	Dato:	Stilling:

Aktuelle medarbeidarar/tilsette / andre som er informerte om hendinga:

Namn:		Namn:	
-------	--	-------	--

Når (dato/ klokka:	
Kvar skjedde det:	
Skildre situasjonen så detaljert som råd	

Underskrift/namn til den som har fylt ut meldinga:

Dato

Enkeltvedtak etter Opplæringslov kap. 9a

Om tiltak som gjeld det fysiske eller psykososiale miljøet ved skule etter Opplæringslova §§ 9a-2 eller 9a-3.

Elevers namn og fødselsår:

Eg viser til kontakt, datert, der det kom fram at (fyll inn ei kort tilvising til kva du skal gjere enkeltvedtak om).

Vedtak

(Du må seie noko om kva vedtaket gjeld, kva det konkret er gjort vedtak om, kva som er resultat i vedtaket, innhaldet i retten (Jf. Opplæringslova kap. 9a), omfang av retten, ev. andre tiltak og anna som er relevant.

- **Retten:** Er retten oppfylt eller ikkje?
- **Tiltak:** Skildring av dei tiltaka som skal settast inn
- **Varigheit:** Kor lenge skal vedtaket gjelde?
- **Evaluering:** Når skal tiltaka evaluerast?
- **Ansvarleg for oppfølging:** Kven er ansvarleg for oppfølging av vedtaket?
- **Kontakt med føresette:** Skildring av korleis skulen legg til rette for ein fortløpande dialog med føresette, om korleis skulesituasjonen utviklar seg, og om korleis tiltaka verkar.

Sakstilhøve: (Fakta i saka)

- Henstilling om tiltak frå føresette/elevlar
- Undersøkingar skulen har gjennomført
- Hendingar på skulen eller på skulevegen

Grunngjeving

Kvifor set skulen i verk tiltaka. Viss du vel å ikkje sette i verk tiltak, må du gje ei grunngjeving for det

Rettsleg grunnlag

Grunnlag for vedtaket er Opplæringslov kap. 9a, Om elevlar sin «rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø, som fremjar helse, trivsel og læring» (§ 9a-1). Det heiter vidare m.a. «...Dersom ein elev eller forelder, eller eit av råda eller utvala ved skulen..., ber om tiltak for å rette fysiske miljøtilhøve...skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak etter forvaltningslova...» (§ 9a-2) og i § 9a-3: «.....Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar skal vedkomande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga... Dersom ein elev eller ein forelder ber om tiltak som gjeld det psykososiale miljøet...skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak etter forvaltningslova...».

Klagerett

Du kan klage på dette vedtaket. Dersom du vil klage, er fristen tre veker frå du har motteke vedtaket. (Jf. forvaltningslova §§ 28 og 29) Klagen må vere skriftleg og du må grunngje kvifor du vil klage. Du sender klagen til skulen ved rektor. Dersom skulen ikkje er samd i klagen din, vil vi sende den til Fylkesmannen i Telemark, som er endeleg klageinstans.

Du har, med nokre unntak, rett til å sjå alle dokument i saka. (Jf. forvaltningslova §§ 18 og 19.) Dersom du alt har fått alle dokumenta i saka, skal skulen opplyse om det.

Rektor kan informere deg om ytterlegare rettar du har i samband med slike saker, m.a. kan du la ein advokat eller annan fullmektig hjelpe deg og representere deg på alle trinn i saka.

Med helsing

Rektor NN

Kopi: Kommunalsjefen, ev. andre partar i saka

KLAGE PÅ VEDTAK

Forslag til korleis du som forelder kan skrive ein klage (Udir)

Klage på skule sitt vedtak om psykososialt miljø

Til rektor ved skule

Dato:

Bakgrunn for klagen

Kvifor klagar du? Fyll inn årsaka eller kva som har skjedd. Under er nokre døme. Hugs at om tiltaka ikkje har fungert, etter at dei er prøvde ut, skal du ikkje klage, men be om nye tiltak.

- ☐ Skulen har ikkje gjort eit enkeltvedtak sjølv om eg har bedt om det.
- ☐ Eg er ikkje nøgd med dei tiltaka skulen vil setje i gang.
- ☐ Skulen gjennomfører ikkje tiltaka.
- ☐ Andre årsaker.

Eg er ikkje nøgd med skulen sine tiltak fordi

.....

.....

.....

Kva for tiltak meiner du vil hjelpe?

Dersom du har forslag til andre tiltak som vil hjelpe, kan du gjere greie for dei her. Ver konkret! Du treng ikke foreslå noko. Den personen som behandlar klagen, må lytte til det du ber om.

Eg/vi meiner skulen bør

.....

.....

.....

Kva seier lova?

Opplæringslova § 9a-1 gir alle elevar ein individuell rett til eit godt psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring. Skulen skal syte for at det psykososiale miljøet fører til at eleven føler tryggleik og sosial tilhøyrse.

Dette følgjer av opplæringslova § 9a-3 første ledd.

Eleven si eiga oppfatning av det psykososiale miljøet avgjer om eleven sin rett er oppfylt eller ikkje. Skulen har plikt til å oppfylle eleven sin rett til eit godt psykososialt miljø. Rektor har ansvaret for den daglege oppfølginga av dette.

Helsing

Kopi til Fylkesmannen i ditt fylke.

Kontaktinformasjon finn du på www.fylkesmannen.no

PROSEDYRE for skulen etter Opplæringslov kap. 9A

Tema: Korleis skulen si leiing handterer varsling om krenkjande ord og handlingar som mobbing, diskriminering, vald, rasisme eller annan krenkjande åtferd

Kven: Rektor eller annan ansvarleg representant for leiinga

Kva: *Dersom nokon som er tilsett ved skulen får kunnskap eller mistanke om at ein elev vert utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkomande snarast undersøkje saka og varsle skuleleiinga, og dersom det er mogleg sjølv gripe direkte inn (Opplæringslov § 9a-3, 2. ledd)*

Skulen sine tilsette skal, etter prosedyre for "Handlingsplikt ved kunnskap eller mistanke om at ein elev vert utsett for krenkjande ord eller handlingar.." varsle skulen si leiing, etter handlingsprosedyra under.

Handling:

- Tilsette varslar rektor om hendinga og leverer skjema for varsling av krenkjande ord og handlingar
- Rektor registrerer varslinga og drøftar ho med den som varslar
- Rektor informerer partane det gjeld om vidare saksgang
- Viss saka er innanfor området einskildvedtak, informerer rektor partane om at det skal bli fatta eit einskildvedtak etter at saka er gjort greie for og vurdert, eller viss elevar/føresette ber om tiltak knytt til elevar sitt psykososiale miljø
- Rektor fattar ev. einskildvedtak og følgjer opp vedtaket
- Frå varsling til vedtak, skal det gå maksimalt tre veker
- Rektor sender kopi av utfylte varslingsskjema, samt vedtak, til skulefagleg ansvarleg
- Rektor orienterer om aktuelle saker frå eigen skule i rektormøte, januar og september

Referanse:

- Opplæringslov, § 9A-3, 3. ledd
- Forvaltningslov, §§ 16 -28
- Rettleiar til opplæringslova, kap. 9a
- Rundskriv frå Udir 2-2010
- Skulen sin prosedyre: "Handlingsplikt ved kunnskap eller mistanke om at ein elev vert utsett for krenkjande ord eller handlingar"
- Skjema for varsling av krenkjande ord eller handlingar

Dato: September 2014

PROSEDYRE for handlingsplikt etter Opplæringslova kap. 9A

Tema:	Handlingsplikt ved kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald, rasisme eller utestenging
Kven:	Alle tilsette ved skulane i kommunen.
Kva:	Alle tilsette har handlingsplikt viss ein får kjennskap eller mistanke om at ein elev vert utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald, rasisme eller utestenging. Alle tilsette skal reagere på: • Slåssing • Hardhendt leik/leikeslåssing • Mobbing av alle slag, også på sosiale media • Aggressiv/negativ, ikkje akseptabel åtferd som ○ Kjefting, banning, stygge kallenamn, hånlege kommentarar, øydelegging av skulen eller elevar sine eigedelar, skriking og skråling, elevar som nektar å lyde ein vaksen sin instruksjon og liknande • Elevar som ofte er aleine i friminutta og som synest sosialt isolerte • Tilsette som er krenkjande ovanfor elevar
Handling:	Alle tilsette som får kunnskap eller mistanke om at ein elev er utsett for krenkjande ord eller handlingar skal • Undersøkje saka snarast, og om mogleg gripe inn og stoppe nemnde aktivitet • Varsle skulen si leiing ved å informere rektor eller ansvarleg representant for leiinga om hendinga, og registrere ho på eige skjema. Skjema skal leverast til rektor eller ansvarleg representant for leiinga.
Referanse:	• Opplæringslov kap. 9a, §§ 9a-1 og 9A-2, 2.ledd • Rettleiar til opplæringslova, kap. 9a • Rundskriv frå Udir 2-2010 • Skjema for varsling av krenkjande ord eller handlingar
Dato:	September 2014

PROSEDYRE for skuleeigar etter Opplæringslova § 13-10, kap. 9A

- Tema:** Korleis skuleeigar følgjer opp kap. 9a i opplæringslova, med å ha eit forsvarleg system for at krava i lov og forskrifter blir oppfylte
- Kven:** Kommunalsjef skule og oppvekst/rådmann
- Kva:** *"Kommunen skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte." Opplæringslova § 13-10, 2.ledd.*
- Handling:** Skuleeigar skal, etter prosedyre for skuleeigar, § 9a-3, 2.ledd,
- Gå gjennom system for vurdering § 13-10 med skuleleiarane ved starten av året, januar, jf. årshjul
 - Gjennomgå dei ulike prosedyredokumenta for kap. 9a ved starten av skuleåret, jf. årshjul
 - Få kopi av utfylte varslings skjema som kjem inn, samt dei einskildvedtaka som skuleleiar fattar, fortløpande gjennom skuleåret
 - Etterspørje rektor si handtering av varslings om krenkjande ord og handlingar; dvs. generell informasjon til tilsette om prosedyrar, drøfting med varslar, informasjon til partane, einskildvedtak som er fatta og oppfølging av dette to gonger i året. Jf. årshjul, september og januar
 - Vurdere skuleleiar si handtering av kap. 9a, ev. påleggje rektor å gjere justeringar i høve det som er gjort
 - Leggje fram informasjonen korleis skulane arbeider med kap. 9a for politisk utval (formannskapet) i samband med tilstandsrapportering kvart år
- Referanse:**
- Opplæringslov § 13-10 2.ledd
 - Opplæringslov §§ 9a-1, 9a-3, 9a-4
 - Forvaltningslov, §§ 16 -28
 - Rundskriv frå Udir 2-2010
 - Prosedyre for skuleleiar om handtering av varslings om ein elev vert utsett for krenkjande ord eller handlingar"
- Dato:** September 2014

5. Nyttige ressursar og materiell

4.1. Nettressurser:

Arbeid mot mobbing.

Rettleiar for tilsette og leiarar i grunnskulen. Utdanningsdirektoratet 2011

http://www.udir.no/Upload/Laringsmiljo/5/Arbeid_mot_mobbing_rettleiar_nn.pdf?epslanguage=no

Arbeid mot mobbing: <http://www.udir.no/Laringsmiljo/Arbeid-mot-mobbing/>

Informasjon til foreldre:

<http://www.udir.no/Regelverk/Informasjon-til-foreldre/Elevane-sitt-skulemiljo/>

Manifest mot mobbing:

http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Grunnskole/Manifest_mot_mobbing2011_2014_hefte_web.pdf

Barneombudet: www.barneombudet.no

Læringsmiljøsenteret: <http://laringsmiljosenteret.uis.no/>

Digital mobbing - Tips og ressurser fra medietilsynet:

<http://www.medietilsynet.no/no/Trygg-bruk/Tema/Digital-mobbing/>

Elevsiden: <http://www.elevsiden.no/atferd/1098241472>

Verktøykassen - litteraturside:

<http://verktoykasse.tromsokolen.no/index.php?parID=43&pageID=127&page=Barnelitteratur>

Bibliotekside med litteratur om mobbing:

<http://www.bibliotek.info/index.php?cat=20723&emne=Mobbing&finbibid=136>

5.6. Litteratur:

Faglitteratur:

- Antonsen, T. E. & Ertesvag, S.K. (2010): Godt læringsmiljø og læring gjennom skolebaserte tiltak? *Spesialpedagogikk*, 3, 31-44
- Auestad, G. (2011): Ny teknologi iV en utvidelse av mobbingen? I Midthassel, U. V., Bru, E., Ertesvag, S. K. & Roland, E. (red.). *Sosiale og emosjonelle vansker: barnehagens og skolens møte med sårbare barn og unge*. s. 113-131. Oslo: Universitetsforlaget.
- Befring, E., Frones, I. & Sorlie, M-A. (red.) (2010): Sårbare unge. Nye perspektiver og tilnærminger. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Borgersrud, H. S. (2009): Hvordan opplever jenter mobbing? *Spesialpedagogikk*, nr. 4 (2009) s. 4-11
- Dalbakk, J.A. (2011): Mobbing i skolen: en litteraturgjennomgang av eksisterende forskning, og undersøkelse av skolens tiltak for å bekjempe og forebygge mobbing. Masteroppgave. Tromsø: Universitetet i Tromsø
- Flack, T (2010): Innsikt: Et sosialanalytisk verktøy for avdekking av skjult mobbing. Stavanger, Senter for atferdsforskning, Universitetet i Stavanger.
- Gulbrandsen, Jorun: "Er skolen for Kari eller Ronny"
- Gulbrandsen, Jorun: "Tro meg da!" Mobbeofrenes egne historier og hvordan konflikt i skolen påvirker hjemmene.
- Isdal, Per m.f.: "Vold i skolen".
- Johnsen, G. H. (2010): Nettbasert veiledning som bidrag til avlæring og forebygging av mobbing i skolen *Skolepsykologi*. nr. 3 (2010) s. 3-11
- Husveg, I. (2012): "Er skolens mobbedefinisjoner gode nok for å fange opp alle sider ved mobbing mellom elever?" Masteroppgave. Stavanger, Universitetet i Stavanger.
- Kristensen, Monica Karen: "Klasseledelse".
- K.U.F.: "Elevrådet sin ideperm mot mobbing".
- Kvarme, Lisbeth Gravdal (2012): Effekten av anti-mobbetiltak på skolebarn. *Barn, Arg.* 30, nr. 3 (2012) s.39-55
- Larson, Eva: "Mobbet, det har vi ikke merket".
- Lund, I. (2012): "Mobbing i barnehagen - fleip eller fakta?" *Barnehagefolk*. nr. 1 s. 88-91
- Lodding, B. og N. Vibe (2010): "Hvis noen forteller om mobbing". Utdypende undersøkelse av funn i Elevundersøkelsen om mobbing, urettferdig behandling og diskriminering. *Rapport 48/2010*. Oslo, NIFU
- Midthassel, U. V. & Roland, E. (2011): Zero - et program mot mobbing.
- Midthassel, U. V., Bru, E., Ertesvag, S. K. & Roland, E. (red.): Tidlig intervensjon og systemrettet arbeid for et godt læringsmiljø., s.107-124. Oslo: Universitetsforlaget.
- Nergaard, Kari (2011): Mobbing i barnehagen. *Spesialpedagogikk* nr. 10 (2011) s. 31-34, 36-40
- Narboe, Jens (2011): "I 8. klasse er du villig til å gå over lik": Unge jenters beskrivelse av aggresjon, trakassering og mobbing på internett. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, nr.1, s. 15-23
- Ogden, T. (2009): Sosial kompetanse og problematferd i skolen. 2.utg. Oslo : Gyldendal Akademisk
- Olweus, D. (2009): Mobbing i skolen - fakta og tiltak
- Klepp, K.I og L. Edvard Aaro (red.): Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid. 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. s. [346]-359
- Roland, E. G.(2012): Mobbing og tidlig innsats - har programmer mot mobbing best effekt på barnetrinnet? *Tidlig innsats - bedre læring for alle? Cappelen Damm Akademisk*, s. 135-

- Roland, E. & Auestad, G. (2009): Seksuell orientering og mobbing. Stavanger, Senter for atferdsforskning.
- Ruud, Ellen Birgitte (2010): Barn som blir avvist og ignorert i lek. *Spesialpedagogikk*, nr. 10 s.37-49
- Sandstrak, Jorun (red.) (2012): *Voksne skaper vennskap : arbeid med inkluderende miljøer i skolen*. Oslo : Kommuneforlaget
- Skaalvik, E.M. & Skaalvik, S. (2009) Elevenes opplevelse av skolen. *Spesialpedagogikk*, nr. 8 s. 36-47
- Slåtten, H., Anderssen, N., & Holsen, I. (2009): Nei til "homo!" og "hore!" i ungdomskulen : Lærarrettleiing om førebygging og handtering av kjønnsrelatert mobbing, homofobisk erting og seksuell trakassering. *Hemil-rapport nr 2*. Bergen, Hemilsenteret, Universitetet i Bergen.
- Strand, Nina (2013): Når barn blir fritt vilt. *Tidsskrift for Norsk psykologforening* Vol. 50, nr. 3 , s.218-225
- Visser, Coert (2010): Blikk for løsninger. I: *Magasinet voksne for barn*. nr. 4 , s. 12-16
- Wahlstrom, Gunilla O.: "Konflikthåndtering". Metodebok for pedagoger
- Welstad, Trond (2011): Om mobbing, juss og følelser I: *Bedre skole*, nr. 3, s. 63-65

Litteratur for barn og unge:

- Bergstrøm, Gunilla: Albert og udyret. Cappelen 1983
- Bergstrøm, Gunilla: Hvem kan redde Albert Åberg? 1977
- Bringsværd, Tor Åge: Karsten liker å danse. Cappelen 2001
- Bringsværd, or Åge: Ruffen – Sjøromen som ikke kunne svømme. 2012
- Brønne, Trond: Petter og månen. Gyldendal Tiden 1988
- Bøttinger, Tone Lie: Min storebror apen. Aschehoug 2001
- De Bodem, Ann: Det er alltid meg de skal ta. Egmont 1999
- Eriksen, Endre Lund: Pitbull-Terje går amok, Aschehoug 2002
- Færden, Else: Den stygge drageungen. Cappelen 1992
- Hagerup, Hilde: Bølgebiter, 1998
- Klefeldt, Lena: Otto og Joppa. Bokklubbens barn 1998
- Jenseg, Grete Randsborg: Pippi, snart tretten, Gyldendal 2011
- Kirkegaard, Ole Lund: Gummi-Tarzan, Gyldendal Tiden 1997
- Newth, Mette Cecilie: Lille skrekk. Aschehoug 2005
- Nilsson, Ulf: Den lille gutten og løven. Aschehoug 1994
- Orvik, Anne Marie Bredvei: Onsdag klokken seks, Maria, Forlag: Lunde Forlag 1996
- Romain, Trevor: Mobbing er feigt! Libretto cop.
- Salvesen, Paul Leer: Fy Fabian. Barnas forlag 2001
- Stenberg, Birgitta: Billy og sinte Lotta. Cappelen 1992
- Saanum, Kari: Herr Alkabars nese. Gyldendal Tiden 1993
- Svingen Arne: De tøffeste gutta. Gyldendal 2003
- Torvund, Helge: Vivaldi. Magikon 2011
- Wanblad, Mats: Lilleving. Cappelen 1996

5.7. Lover og regler som gjelder for elevenes psykososiale miljø

- Opplæringslova, kapittel 9a
- Opplæringslova kapittel 11
- Forvaltningsloven
- Rundskriv Udir-2-2010 Retten til et godt psykososialt miljø etter opplæringsloven kapittel 9a, Utdanningsdirektoratet

5.8. Diverse materiell:

Diverse materiell frå Læringsmiljøsenteret:

<http://laringsmiljosenteret.uis.no/mobbing/veiledere-og-materiell/>

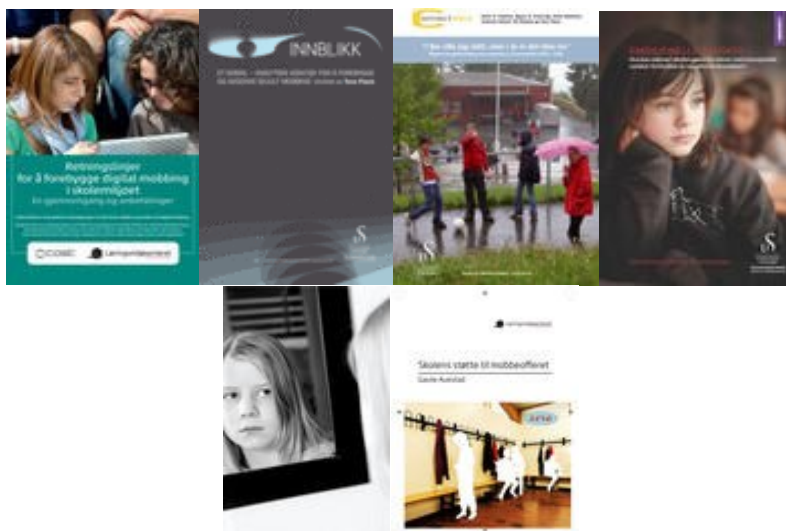
Digital verktøykasse mot mobbing. Tromsøskolen:

<http://verktoykasse.tromsokolen.no/index.php>

Retningslinjer for å forebygge digital mobbing i skolemiljøet:

<http://laringsmiljosenteret.uis.no/getfile.php/SAF/Til%20nedlast/Mobbing-veileder.pdf>

- Veileder til opplæringsloven kapittel 9a, Kunnskapsdepartementet
- Veilederen Arbeid mot mobbing, veileder for ansatte og ledere i grunnskolen. Utdanningsdirektoratet
- Instruks for felles nasjonalt tilsyn 2010, 2011 og 2012, Utdanningsdirektoratet
- Elevundersøkelsen 2011. Analyse av mobbing, uro og diskriminering, Utdanningsdirektoratet
- Nordahl, Thomas (2009): Materiell for helhetlig arbeid med læringsmiljøet. Publisert på Utdanningsdirektoratets hjemmeside

6. Pedagogiske hjelpemiddel

5.1. SAMTALESKJEMA TIL ELEV/ FORELDRESAMTALE

Til elevar og føresette i klasse

Tenk gjennom spørsmåla og drøft dei saman. Skriv gjerne på arket.
Ta arket med attende til samtaletimen.

TRIVSEL

1. Korleis har du det på skulen (i timen, i friminutta)?
2. Korleis har du det på skulevegen?

SKULEARBEID

1. Kva liker du å arbeide med på skulen?
2. Er det noko du synest du treng å arbeide spesielt med?
3. Er det noko du gruar deg for?

FRAMFERD

1. Korleis synest du elevane i klassa er mot kvarandre?
2. Er du ein god ven?
3. Held du nokon utanfor?
4. Hjelper du til slik at alle kan få arbeidsro?
5. Pratar du mykje i timane? Dersom ja, kva kan vi gjera med det?

LEKSER

1. Kor lang tid bruker du på leksene?
2. Når gjer du leksene?
3. Kva synest du om leksemengda - for lite/for mykje/passe?

SAMARBEID

1. Liker du å samarbeide med andre elevar?
2. Kven liker du å samarbeide med?
3. Liker du gruppearbeid/temaarbeid?

ORDEN

1. Har du orden i bøkene dine?
2. Har du orden i skulesakene elles, pennal, ransel, hylle, pult?
3. Er du presis?

ANDRE" VIKTIGE" SAKER DE YNSKJER Å TA OPP?

5.2. Dette arket er meint som eit "verktøy" for å vise at vi saman ynskjer å ta elevane på alvor, og at kvardagen til barnet skal opplevast trygg og god.

ELEVSAMTALE

TEMAOMRÅDE:

Trivsel/mistrivsel, trygghet/utrygghet/ angst, glede/depresjon/kjensler, tillit/mistillit.

Læring og utvikling.

Bevisstgjerjing av intelligensprofil (dei 8 intelligensane), personleg vekst, planlegging av framtida.

Generelle spørsmål til eleven:

Førebu minst to ting du har lyst til å snakke om.

SJØLVE SAMTALA.

Fortid: Kva hugsar du av

- a) hyggelege/gode opplevingar frå i fjor.
- b) mindre hyggelege hendingar
- c) kva lika du å gjera /kva var du flink til/kva var lett - **kvifor?**

Nåtid: Om skuledagen, lekser, arbeidsmåtar og innhald.

Kva går bra, kva liker du å gjera, kva liker du mindre, kva er vanskeleg - **kvifor?**

Om friminutta og skuleveg, om venner og nettverk.

Framtid: Kva gler du deg til, kva gruar du deg til?

Kva har du lyst til å lære, kva treng du hjelp til? Kven kan hjelpe deg med det?

Kva kan du lære bort til andre?

Framtidsplanar?

Etablere avtaler: Kven gjer kva når

Referat frå samtale.

TIL ELEVEN.

Før du kjem til konferansetimen vil eg at du svarar på dette:

1. Kryss av i skjemaet.

A. Kva er eg flink til å jobbe med?

B. Kva vil eg øve meir på?

	A	B
1. Løye matematikkoppgåver		
2. Lese engelsk høgt i klassa		
3. Snakke engelsk		
4. Skrive norske tekstar/stilar		
5. Ta del i klassesdiskusjonar		
6. Konsentrere meg og fylgje med i timane		
7. Ha orden og oversikt over lekser og skulearbeid		
8. Skulearbeidet heime		
<u>9.</u> Tek omsyn til dei andre i klassa		

2. Korleis trivest du på skulen og i klassa?

3. Kvifor er det viktig for deg å gå på skulen?

4. Tek du skulearbeidet og korleis du er på skulen på alvor?

5. Kva gjer du for at skulekvardagen skal bli ok for dei andre?

6. Kva skulle du ynskje var annleis på skulen vår?

5.3 Kjenneteikn på erting og mobbing – grunnlag for samtale i klassa

Erting er den hyggelege og morosame sida av streken, medan mobbing er på den sida som gjer vondt.

Erting	Mobbing
ein gong / kortvarig	mange gonger / langvarig
ein mot ein/ like sterke	mange mot ein / overmakt
Tilfeldig	planlagt/ systematisk
Ufarleg	gjer skade
Ubevisst	bevisst
Sosialisering	isolering
Samhandling	utestenging

**System for
kvalitetsvurdering
av verksemd etter
Opplæringslova
i
Seljord kommune**

Innhold:

Systemet for kvalitetsvurdering er sett saman av følgjande komponentar:

1. Oversyn over aktuelle styringsdokument og ansvarsfordeling
2. Verktøy for å vurdere om opplæringslova følgjast
 - Sjekkliste for kontroll mot lova
 - Rutinar for konkrete arbeidsoppgåver
3. Verktøy for å vurdere kvaliteten på opplæringa
 - Skulebasert vurdering
 - Vurdering av læringsmiljø
 - Vurdering av læringsutbytte
4. Plan for gjennomføring av kvalitetsvurdering
 - Oversyn over oppgåver
 - Årsplan for kvalitetsvurdering

1. Oversyn over aktuelle styringsdokument og ansvarsfordeling

Styringsdokument:	Ansvar for etablering av dokumentet:	Ansvar for oppfølging:
Opplæringslova med forskrifter	Kunnskapsdepartementet	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Nasjonale læreplanar	Kunnskapsdepartementet	Skulefagleg ansvarleg / rektor
Lokale læreplanar	Skulefagleg ansvarleg / rektor	Rektor
Nasjonale satsingsområde	Utdanningsdirektoratet	Skulefagleg ansvarleg / rektor
Kommuneplan	Rådmann/kommunestyre	Skulefagleg ansvarleg
Økonomiplan/budsjett	Rådmann/kommunestyre	Skulefagleg ansvarleg
Handlingsplan for undervisningssektoren	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg
Planer for særskilde satsingsområde	Skulefagleg ansvarleg	Rektor
Plan for kompetanseutvikling for tilsette	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Verksemdsplan for den einskilde skule	Rektor	Rektor
Verksemdsplan Seljord grunnskule	Skulefagleg ansvarleg	Skulefagleg ansvarleg/rektor
Plan for miljøretta helsevern for barn og unge	Skulefagleg ansvarleg/kommunelege	Rektor
Rutinar for konkrete oppgåver i skulen	Skulefagleg ansvarleg/rektor	Rektor

2. Verktøy for å vurdere om opplæringslova følgjast

2.1. Sjekkliste, sjå eige dokument

Skulefagleg ansvarleg syt for at sjekklista blir gjennomgått kvart år og at nødvendig oppfølging blir gjennomført.

2.2. Rutinar for konkrete oppgåver, sjå sjekkliste og eigne dokument

Skulefagleg ansvarleg syt for at rutinar for konkrete oppgåver blir etablert, oppdatert og gjort tilgjengeleg for dei som skal utføre oppgåvene.

3. Verktøy for å vurdere kvaliteten på opplæringa

3.1. Skulebasert vurdering

- Skulebasert vurdering gjennomførast kvar andre skuleår.
Ein skifter mellom felles vurderingsområde for alle skulane og at skulane vel eige tema for sin skule.
- Skulefagleg ansvarleg syt for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presenterte på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultata frå den skulebaserte vurderinga bør drøftast internt på skulane, i møte med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skuleeigar og i politisk utval.

3.2. Verktøy for å vurdere læringsmiljøet

- Alle skular med aktuelle trinn gjennomfører "Elevundersøkinga".
- Skulefagleg ansvarleg syt for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presentert på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultat frå "Elevundersøkinga" bør drøftast internt på skuler, i møte med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skuleeigar og i politisk utval.

3.3. Verktøy for å vurdere læringsutbyttet

- Alle skular med aktuelle trinn gjennomfører følgjande målingar av læringsutbytte:
 - Nasjonale prøvar
 - Kartleggingsprøvar (barneskular)
 - Andre målingar av læringsutbytte etter behov.
- Karakterar for eksamen og standpunkt 10. årsteg vert samla og følgde opp.
- Skulefagleg ansvarleg syt for at resultat frå alle skulane blir samla, følgde opp og presentert på ein måte som legg til rette for drøftingar på ulike nivå.
- Resultata bør drøftast internt på skulane, i møte med elevar og føresette, i møter mellom skular, i møter mellom skular og skuleeigar og i politisk utval.

4. Plan for gjennomføring av system for kvalitetsvurdering etter Opplæringslova § 13-10

4.1. Oversyn over hovudoppgåver:

- Lovinnfriing:
 - Gå gjennom sjekklista.
 - Følgje opp ”avvik”
- Kvalitet:
 - Gjennomføre vurdering, prøver og undersøkingar
 - Følgje opp resultat, lage felles presentasjonar for alle skulane
 - Drøfte resultata på ulike nivå
 - Revidere planar
- Rapportere til, og drøfte på politisk nivå

4.2. Om plassering av oppgåver i årsplanen:

- Innsamling og oppfølging av resultat må skje på skuleeigarnivå fordi det gjeld fleire skular.
- Innsamling og oppfølging av resultat bør skje straks data er tilgjengelege.
- Drøfting av resultat på skulane bør skje straks resultat og presentasjonar er tilgjengelege.
- Drøfting mellom skular av resultat frå alle prøver og undersøkingar skjer éin gong per år i eit rektormøte.
- Drøfting på politisk nivå av resultat skjer éin gong pr. år ved handsaming av årsmeldinga.

4.3. Årsplan:

Tidspunkt:	Oppgave:	Ansvarleg:	Utført: Dato/sign	
Januar	Evaluerer systemet for kvalitetsvurdering og sørge for nødvendig revidering.	Skulefagleg ansvarleg		
Januar	Gjennomgå og ev. revidere rutinar for handtering av Opplæringslova kap 9a	Skulefagleg ansvarleg		
Januar	Etterspørje skulane sitt arbeid med kap 9a. Rektor orienterer om aktuelle saker frå sin skule i rektormøte.	Skulefagleg ansvarleg		
Mars	Tilbakemelding til politisk nivå om gjennomført kvalitetsvurdering etter opplæringslova § 13-10, i årsmeldinga	Skulefagleg ansvarleg		
Mai-Juni	Gjennomføre skriftleg eksamen	Rektor		
Mai	Innsamling og oppfølging av resultat frå skulebasert vurdering	Skulefagleg ansvarleg		
Juni	Drøfting av resultat for skulebasert vurdering på skulen (elever/lærarar/føresette)	Rektor		
Juni	Drøfte resultat for skulebasert vurdering, læringsmiljø og læringsutbytte i rektormøte, fagnettverk på tvers av skulane og i medarbeidersamtaler	Skulefagleg ansvarleg		
Juni	Gjennomføre munnleg eksamen	Rektor		
Juni	Gå gjennom sjekklista for lovinnfriing	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
August-desember	Følgje opp ”avvik” frå sjekklista	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
September	Starte opp skulebasert vurdering. Kvart andre skuleår – 2012/13, 2014/2015 osv.	Skulefagleg ansvarleg/rektor		
September	Gjennomføre nasjonale prøver på 5. og 8. og 9. årstrinn	Rektor		
September	Gjennomgå og ev. revidere rutinar for handtering av Opplæringslova kap 9a	Skulefagleg ansvarleg		
September	Etterspørje skulane sitt arbeid med kap 9a. Rektor orienterer om aktuelle saker frå sin skule i rektormøte.	Skulefagleg ansvarleg		
Sept-des	Samle inn og gjennomgå resultat frå nasjonale prøver.	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfte resultat frå nasjonale prøver på skulane (lærarar/elever/føresette).	Rektor		
Haust	Gjennomføre Elevundersøkinga 5.-7. og 8.-10 årstrinn – obligatorisk.	Rektor		
Haust	Samle inn og analysere resultat frå Elevundersøkinga	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfting av resultat frå Elevundersøkinga på skulen (lærarar/elever/føresette)	Rektor		

Haust	Analysere karakterstatistikk (fra nettside U.dir.)	Skulefagleg ansvarleg		
Haust	Drøfte karakterstatistikk på ungdomsskulen (lærarar/elever/føresette)	Rektor		
Haust	Gjennomgang av tilstandsrapportering for grunnskulen – formannskap og kommunestyre.	Skulefagleg ansvarleg, ped.konsulent og rektorane		

2.1 Sjekkliste i høve til opplæringslova

O.L. = Opplæringsloven, R.S. = Rundskriv

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Formålet med opplæringa	<u>O.L. § 1-2</u>	Kommunen har utarbeidd overordna målsettingar for skulesektoren.	Kommuneplan og Handlingsplan.	Rådmann/skulefagleg ansvarleg	
Formålet med opplæringa	<u>O.L. § 1-2</u>	Skulane har utarbeidd eigne måldokument for verksemda	Strategisk plan	Rektor	
Tilpassa opplæring	<u>O.L. § 1-2</u>	Kommunen arbeider aktivt for å tilpasse opplæringa til den einskilde elev.	Individuelle arbeidsplanar Lokal læreplan	Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Samarbeid med heimen	<u>O.L. § 1-2</u>	Skulen har rutinar som sikrar godt samarbeid mellom skulen og heimen		Rektor	
Rett og plikt til grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-1</u>	Kommunen har rutinar for å registrere alle barn i skulepliktig alder og for oppfølging av barn som eventuelt ikkje møter til undervisning.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Rett og plikt til grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-1</u>	Kommunen har rutinar for handsaming av søknader om spesielt tidleg eller sein skulestart, og om avbrot etter 9. årsteg.		Skulefagleg ansvarleg	
Omfanget av grunnskuleopplæringa i tid	<u>O.L. § 2-2</u>	Opplæringa er i samsvar med fag- og timefordeling Jfr. nasjonal forskrift.	Vedteke fag- og timefordelingsplan for kvar skule	Rektor	
Omfanget av grunnskuleopplæringa i tid	<u>O.L. § 2-2</u>	Kommunen utarbeider og offentliggjør skulerute.	Kommunal forskrift	Skulefagleg ansvarleg	
Innhaldet i opplæringa	<u>O.L. § 2-3</u>	Opplæringa er i samsvar med gjeldande nasjonale og lokale læreplanar.	Lokale læreplanar	Rektor/lærar	
Vurdering av elevane	<u>O.L. § 2-3</u>	Skulane har faste rutinar for gjennomføring av elevvurdering.	Elevsamtalar, foreldresamtalar og karakterar	Rektor	
Vurdering av elevane	<u>O.L. § 2-3</u>	Elevar og føresette blir informerte om retten til å klage på vurderinga og klager vert handsama etter forskrifta		Rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Fritak frå delar av undervisninga	<u>O.L. §2-3a</u> <u>R.S. F-8/05</u>	Elevar og føresette blir informert om retten til fritak. Eventuelle søknader etter gjeldande reglar.		Rektor/ skulefagleg ansvarleg	
Målformer i grunnskulen	<u>O.L. § 2-5</u>	Kommunen har vedteke målform for kvar skule. Føresette blir informert om rettar i høve til lova.	Kommunal forskrift	Rektor/lærar	
Språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar	<u>O.L. § 2- 8</u>	Kommunen har rutinar for vurdering av behovet for særskilt språkopplæring og handsaming av søknader.		Rektor/skule- fagleg ansvarleg	
Ordensreglement	<u>O.L. § 2-9 + 2-10</u>	Kvar skule har eige godkjend ordensreglement. Elevar og føresette blir informert om reglementet.	Kommunal forskrift Reglement for kvar skule.	Rektor/lærar	
Permisjon frå den pliktige opplæringa	<u>O.L. § 2-11</u>	Skulen har rutinar for vurdering av søknader om permisjon frå undervisninga.	Kommunalt delegasjonsvedtak	Rektor/skule- fagleg ansvarleg	
Rettar for blinde og svaksynte	<u>O.L. § 2-14</u>	Blinde og svaksynte blir informert om, og får tilfredsstilt sine særskilde rettar.		Rektor	
Rett til gratis offentlig grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 2-15</u>	Skulen krev ikkje eigenbetaling av føresette for aktivitetar som går føre seg i skulen sin regi.		Rektor	
Rett til grunnskuleopplæring for vaksne	<u>O.L. § 4 A-1</u>	Vaksne blir ved førespurnad informert om retten til grunnskuleopplæring og spesialundervisning.	Heimesida	Skulefagleg ansvarleg	
Rett til spesialundervisning på grunnskolen område	<u>O.L. § 4 A-2</u>	Vaksne med rett til opplæring, får et tilrettelagt tilbod.		Skulefagleg ansvarleg	
Kommunen sin plikt til å sørgje for grunnskuleopplæring	<u>O.L. § 4 A-4</u>			Skulefagleg ansvarleg	
Kompetansekrav til undervisningspersonell	<u>O.L. § 4 A-5</u>			Skulefagleg ansvarleg	
Skyss m.m.	<u>O.L. § 4 A-7</u>			Skulefagleg ansvarleg	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Rett til spesialundervisning	<u>O.L. § 5-1</u>	Skulen har kartleggingsrutinar for å avdekke behov for spesialundervisning.		Rektor/lærar	
Rett til spesialundervisning	<u>O.L. § 5.3-5</u>	Elevar med rett til spesialundervisning, får innvilga spesialundervisning.		Skulefagleg ansvarleg	
Pedagogisk-psykologisk teneste	<u>O.L § 5-6</u>	Seljord samarbeider med 5 andre kommunar om ei interkommunal PP-teneste i Vest-Telemark.	Samarbeidsavtale om Vest-Telemark PPT	Skulefagleg ansvarleg	
Rett til spesial-pedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder	<u>O.L. § 5-7</u>	Barn under opplæringspliktig alder som har særlege behov får spesialpedagogisk hjelp, får slik hjelp.		Skulefagleg ansvarleg	
Skyss og innlosjering	<u>O.L § 7-1</u>	Elever på 1. årstrinn med meir enn 2 km skuleveg , i 2. -4. årstrinn med meir enn 3 km og i 5.-10. årstrinn med meir enn 4 km skuleveg, får gratis skyss.	Kommunestyresak 47/2011	Rektor	
Skyss – farleg skulevei	<u>O.L § 7-1</u>	Elevar med særleg farleg skuleveg får gratis skyss etter kommunalt vedtak.	Kommunestyresak 47/2011	Rektor	
Skyss – funksjons-hemma og mellombels skadde elevar	<u>O.L § 7.3 + 7.4</u>	Funksjonshemma og mellombels skadde elevar får gratis skyss og reisefølgje/tilsyn ved ventetid uavhengig av lengda på skulevegen.		Rektor	
Tilsyn	<u>O.L § 7.5</u>	Skulane har fast inspeksjonsordning før og etter undervisningstida.		Rektor	
Skyss for førskulebarn som får spesial-pedagogisk hjelp	<u>O.L § 7.6</u>	Barn under opplæringspliktig alder som har rett til spesialpedagogisk hjelp får gratis skyss etter særskilt vurdering.		Skulefagleg ansvarleg	
Organisering av skulestrukturen	<u>O.L. § 8-1</u>	Kommunen har vedteken forskrift om kva skular elevane soknar til og har rutinar for å vurdere søknader om unntak.	Kommunal forskrift	Skulefagleg ansvarleg	
Organisering av elevar i grupper	<u>O.L § 8-2</u>	Elevane er organisert i pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarlege grupper og kvar elev er knytt til ein kontaktlærar.	Klasselister med kontaktlærar	Rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Leiting av skulane	<u>O.L. § 9-1</u>	Kvar skule er leia av ein rektor som har faglig, pedagogisk og administrativ kompetanse.		Skulefagleg ansvarleg	
Rådgjeving	<u>O.L. § 9-2</u>	Elevane har tilgang til nødvendig rådgjeving om utdanning, yrkestilbod og yrkesval og om sosiale spørsmål.	Årleg rammetimetall	Rektor/skulefagleg ansvarleg	
Skulebibliotek	<u>O.L. § 9-2</u>	Skulane i Seljord og Flatdal har samarbeidsavtale med Telemark fylkesbibliotek. Skulen i Åmotsdal nyttar "bokbussen" sine tilbod.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Utstyr	<u>O.L. § 9-3</u>	Skulen har tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremidlar.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Lærebøker og andre læremiddel	<u>O.L. § 9-4</u>	Skulen har læremidlar som er i samsvar med læreboknormalen og som er tilgjengelege på dei målføre som foreldre/elevane ønskjer.		Rektor	
Skuleanlegg	<u>O.L. § 9-5</u>	Kommunen har tenlege anlegg ved alle skulane.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Alkohol	<u>O.L. § 9-5</u>	Alkohol er ikkje tillete ved nokon av skulane i kommunen.	Ordensreglane	Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Rett til eit godt fysisk miljø	<u>O.L. § 9A-1+2</u>	Kommunen har rutinar for å vurdere elevane sitt fysiske miljø, handsamar eventuelle klager og sett inn tiltak når det er nødvendig	MHV-plan Vernerunde	Rektor	
Rett til et godt psykososialt miljø	<u>O.L. § 9A-3</u>	Kommunen har rutinar for å vurdere elevane sitt psykososiale miljø, handsamar eventuelle klager og sett inn tiltak når det er nødvendig.	MHV-plan Vernerunde Rutinar etter Opplæringslova kap 9a, "Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen".	Skulefagleg ansvarleg/rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Mobbing	<u>O.L. § 9A-3</u>	Skulen har rutinar for å fange opp og handtere tilfelle av mobbing, diskriminering, vald eller rasisme.	Rutinar etter Opplæringslova kap 9a, "Plan for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø i Seljordskulen". Manifest mot mobbing.	Rektor	
Internkontroll	<u>O.L. § 9A-4</u>	Skulen har et internkontrollsystem for å sikre elevane si helse, miljø og tryggleik.		Rektor	
Elevmedverknad i skulemiljøarbeidet	<u>O.L. § 9A-5</u>	Elevane er representert i skulemiljøutvalet.		Rektor	
Informasjonsplikt og uttalerett	<u>O.L. § 9A-6</u>	Samarbeidsutval, skuleutval, skulemiljøutval, elevråd og foreldreråd får aktuell og nødvendig informasjon i saker som gjeld skulemiljøet.		Rektor	
Kompetansekrav til undervisningspersonell	<u>O.L. §10-1</u>	Undervisningspersonell som vert tilsett i skulen, har relevant fagleg og pedagogisk kompetanse.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Utlysing av stillingar	<u>O.L. §10-4</u>	Kommunen lyser ut undervisningsstillingar og rektorstillingar offentleg, med nokre unntak som er omtala i loven.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Kompetanseutvikling	<u>O.L. §10-8</u>	Kommunen tek ansvar for å ha rett og nødvendig kompetanse i verksemdene, og syter for kompetanseutvikling i samsvar med sentrale føringar.		Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Politiattest	<u>O.L. §10-9</u>	Kommunen krev at den som skal tilsettast i grunnskulen, legg fram politiattest.	Politiattest blir etterspurt i velkomstskrivet.	Skulefagleg ansvarleg/rektor	
Samarbeidsutval	<u>O.L. § 11-1</u>	Alle grunnskulane i kommunen har samarbeidsutval samansett etter gjeldande lov og forskrift.		Rektor	
Skulemiljøutval	<u>O.L. § 11-1a</u>	Alle grunnskulane i kommunen har skulemiljøutval samansett etter gjeldande lov og forskrift.		Rektor	
Elevråd	<u>O.L. § 11-2</u>	Alle grunnskulane i kommunen har elevråd.		Rektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Foreldreråd	<u>O.L. § 11-4</u>	Alle grunnskulane i kommunen har foreldreråd med vald arbeidsutval.		Rektor	
Ansvar for grunnskule-opplæring og spesial-pedagogisk hjelp	<u>O.L. § 13-1</u>	Kommunen har rutiner for å sikre at alle som bur i kommunen får innfridd retten til grunnskuleopplæring og spesialpedagogisk hjelp.		Skulefagleg ansvarleg	
Skulefagleg kompetanse på kommunenivå	<u>O.L. § 13-1</u>	Kommunen har personale med skulefagleg kompetanse tilsett i kommuneadministrasjonen		Rådmann	
Ansvar for skoleskyss	<u>O.L. § 13-4</u>	Kommunen har vedtak som sikrar elevar rett til skule-skyss dersom dei har farleg eller vanskelig skuleveg	Kommunestyresak 47/2011	Skulefagleg ansvarleg	
Tilbod om musikk- og kulturskule	<u>O.L. § 13-6</u>	Kommunen har eigen kulturskule	Vedtekter for kulturskulen	Kommunestyret	
Tilbod om skulefritidsordning	<u>O.L. § 13-7</u>	Kommunen har tilbod om skulefritidsordning for barn på 1.-4. trinn og for barn med spesielle behov på 1.-7. trinn i Seljord, Flatdal og Åmotsdal		Kommunestyret	
Innhald og organisering av skulefritidsordninga	<u>O.L. § 13-7</u>	Skulefritidsordninga har vedtekter som skisserar innhald og organisering.	Vedtekter for skulefritidsordninga.	Skulefagleg ansvarleg	
Ressursar til opplæringa	<u>O.L. § 13-10</u>	Kommunen stiller gjennom årlege budsjettvedtak nødvendige ressursar til disposisjon for gjennomføring av opplæring pålagt i opplæringslova.	Budsjett- og økonomiplan	Kommunestyret	
System for kvalitetsvurdering	<u>O.L. § 13-10</u>	Kommunen har et system for vurdering av om krava i opplæringslova blir oppfylte, for vurderinga av kvalitetane på opplæringa og for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane.	Vedtak i kommunestyret	Skulefagleg ansvarleg	
Tilsyn og kontroll	<u>O.L. § 14-2</u>	Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skule.		Skulefagleg ansvarleg	
Bruk av forvaltningslova	<u>O.L. § 15</u>	Kommunen si verksemd i samband med grunnskule-opplæringa er i samsvar med føresegnene i forvaltningslova.		Skulefagleg ansvarleg/ektor	

Tema	Lov, forskrift	Sjekkpunkt / kommunens praksis	Lenke til internt dokument/ skriftleg rutine	Ansvarleg	OK Dato, sign. ansv.
Opplysningsplikt til barnevernstenesta	<u>O.L § 15- 3</u>	Personalet ved skulane er gjort kjende med at dei på eige initiativ skal gje opplysningar til barnevernstenesta når det er grunn til å tru at barn blir mishandla eller at det er andre former for alvorleg omsorgssvikt.	Personalet blir informert ein gong pr år.	Rektor/lærar	
Opplysningsplikt til sosialtenesta	<u>O.L §15- 4</u>	Personalet ved skulane er gjort kjende med at dei på eige initiativ skal gje opplysningar til sosialtenesta etter godkjenning frå eleven, eventuelt frå føresette i saker som avgrensast av teieplikta.	Personalet blir informert ein gong pr år.	Rektor/lærar	

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	16/15	29.01.2015
Kommunestyret		26.02.2015

Sal av kommunal eigedom, gnr. 45/bnr. 46 - Badet**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Justering av leigeavtale for Badet
- 2 Kopi av leigeavtale
- 3 Regplan Borgen, plankart
- 4 Regplan Badet, Føresegn

Saksutgreiing:

Kommunestyret vedtok i K.sak 29/10 "Rådmannen får fullmakt til å starte ein prosess for å avhende gnr:45/bnr:32 – Borgen og gnr:45/bnr:46 – Badet. Prosessen skal sjåast i samanheng med ny kommunedelplan for Seljord sentrum og det skal søkast om omregulering til bustadføre mål.

Det blei starta ein planprosess for å omregulere eigendommen til bustadføre mål fyre sal av eigendommen. Då det var eit underskot på bustadar i Seljord sentrum. I sak 29/10 står det i saksutgreiinga at det vil vere ein fordel om dei som kjøper Borgen og Badet vil nytta eigedommane til bustadføre mål. Endringa av reguleringsplanen; Revisjon av Reguleringsplan Seljord sentrum (nord), mindre planendring Borgen, var vedteken i K.sak 104/11, den 10.11.2011. I felles føresegna står det mellom anna at føremålet med planen er å bevare og oppretthalde eksisterande kulturmiljø og busetnad i Seljord sentrum som ein viktig del av historieforteljinga om ulike fasar i tettstaden Seljord på 1800- og 1900-talet, jf pbl § 3-1 b. Det blei gjort eit livingsvedtak av Borgen då ein antok at ny kjøper ynskja å byggje nye bustader på tomte. Kommunen hadde etter jordskiftesak justert eigedomsgrenser og annonsera heile eigendommen for sal, unntatt eigedom 45/46 Badet. Då salet var eit faktum viste det seg at ny eigar ynskja å taka vare på Borgen og ruste opp bygget, noko dei er godt i gang med.

Borgen blir i dag nytta som bustad og eigar har planar om noko næring i grunnetasjen. Det har i ettertid av salet blitt klargjort at ny eigar ikkje ynskjer endringar som planforslaget vedteken i 2011 legg opp til. Dette gjeld fyrst og fremst endring av vegtrase og opparbeiding av parkeringsplassar.

Mangel på parkeringsplassar skapar utfordringar for Seljord Personal AS som har leigeavtale som omfattar Badet og som går ut 01.04.2019. I leigeavtale står det at det skal vere tilgjengelege parkeringsareal. Då kommunen ikkje lenger eig arealet utanfor Badet har Rådmannen tatt kontakt med ny eigar for å finne ei løysing på parkeringsbehovet i leigeavtalas løpetid. Ny eigar har interesse av å kjøpe Badet då han ser nytta av å innlemme dette bygget til sin eigedom.

Rådmannen har difor eit forslag om å gje eigar av Borgen ei førehandskjøpsrett på Badet når leigeavtala med Seljord Personal AS gjeng ut, mot at kommunen kan disponere arealet på vestsida av vegen til parkeringsareal for Seljord Personal AS fram til 01.04.19. Pris på eigendommen 45/46 er satt til 50.000,-. Ny eigar av Borgen er positiv til ein slik avtale. Seljord Personal AS har i brev (vedlegg 1) av 15.12.2014 søkt om at kommunen forlenger leigeavtala fram til 1.1.2023, då dette er tidspunktet leigeavtala går ut for Brøløsvegen 28, der dei har kontor. Parkeringsarealet ved Badet som føreslege avtale legg opp til vil ikkje vere tilstrekkeleg for all verksemd Seljord Personal AS driv med i Brøløsvegen 28.

Seljord Personal AS ved dagleg leiar Olav Moen og eigar av Brøløsvegen 28, har i møte med kommunen lagt sterk vekt på at det er blitt ei utfordring med parkeringsplassar etter at Borgen blei selt, og har bedt kommunen om å sjå på moglege løysingar for dette. Båe har og fremma ynskje om kjøp av eigendommen 45/46 Badet, for å sikre arealet til framtidige parkeringsplassar. Tanken vil då vere å rive Badet for å opparbeide parkeringsplassar på tomte. Dette er ikkje i tråd med reguleringsplan, ei heller intensjonane med reguleringsplanen som er å bevare og oppretthalde eksisterande kulturmiljø og busetnad i Seljord sentrum.

Vurdering

Seljord Personal AS har ei leigeavtale med kommunen som omfattar Badet og uteareal/parkering som gjeng fram til 1.4.2019. I vedtaket om sal i 2010 skulle ein avhending av Borgen/Badet taka omsyn til Seljord Personal AS sine behov. Det blei utarbeida ein reguleringsplan som la opp til fleire parkeringsplassar langs med vegen og Badet blei tatt ut frå salet slik at det ikkje skulle vere naudsynt å avslutte leigeforhold med Seljord Personal AS fyre avtalefesta tidspunkt.

Salet av Borgen med all eigedom, unntatt arealet kor Badet står, blei gjennomført våren 2013. Då det viste seg at ny eigar ynskja å renovere Borgen og bruke bygget som bustadhus falt planane om nye bustader bort, og med det nye parkeringsplassar. I tida etter dette har det blitt jobba med ei løysing på parkeringsareal. Seljord kommune har ikkje moglegheit til å påleggje ny eigar å fullføre intensjonar i reguleringsplanen, så lenge det ikkje gjerast vesentlege endringar og riving av Borgen. Den einaste moglegheita kommunen har for å sikre opparbeiding av parkeringsplassar er å kjøpe tilbake/ekspropriere det arealet som er regulert til parkering. Dette er eit grep Rådmannen ikkje rår til, både av økonomiske årsaker og moglege juridiske etterspel.

For å finne ei løysing har kommunen prøvd å teke omsyn til at leigeavtala med Seljord Personal AS blir oppretthalde fram til 1.4.2019, og at det stillast parkeringsareal tilgjengeleg til denne verksemda i same tidsperiode. Løysinga med eit sal av Badet til eigar av Borgen etter avtaletida for leigekontrakten med Seljord Personal AS er avslutta, er ei løysing som gir Seljord Personal AS monaleg med tid til å finne ny base for vaktmestertenesta si, samt parkeringsalternativ for verksemda på Brøløsvegen 28.

Rådmannen legg til grunn at det er monaleg med parkeringsareal i Seljord sentrum og at det må kunne vere mogleg å finne tilfredstillande parkering andre stader.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å legge fylgjande forslag til vedtak fram for kommunestyret: Kommunestyret opprettheld vedtak om sal av eigedom 45/46 Badet og gir Rådmannen fullmakt til å inngå avtale med eigar av Borgen om førehandskjøp av eigendommen, med overtaking 1.4.2019. I avtala skal det gå fram at salssummen er på 50.000,- og at kommunen skal disponere parkeringsareal på vestsida av vegen til leigetakar av Badet i perioden fram til overtaking.

Utskrift til:

Seljord Kommune
3840 Seljord

SELJORD KOMMUNE		
Saksnr./År	Dok.nr	
16 DES 2014		
Ark.kode P		
Ark.kode S		
Avd.	Saksb.	Grad

Seljord 15.12.2014

Justering av leigeavtale for Badet

Visar til samtaler med rådmann Per Dehli i samband med leigeavtala som vi har for Badet og sender eit brev for å klargjere våre ynskje og behov i den samanheng.

Vår leigeavtale for Badet går ut 01.04.2019 og i samband med sal av Borgen har dette ført til at avtala nå ikkje lenger stemmer. Den største utfordringa for oss nå er parkeringsareal og om kommunen i tillegg sel Badet med det vesle arealet som er rundt her, vil Seljord Personal AS ha store vanskar med å gjennomføre sin aktivitet.

Vi vil derfor i dette brevet be om at vår leigeavtala i fyrste omgang vert forlenga til 01.01.2023 som då er likt med tidspunktet for fornying av vår leigekontrakt for Brøløsvegen 28, der vi har kontor.

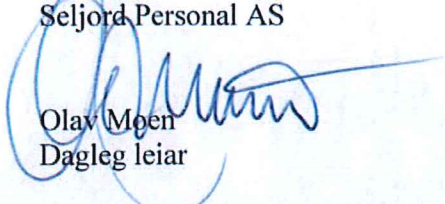
Badet som arena er svært viktig for oss, spesielt med tanke på at vi utfører ein god del vaktmeistertjenester for Seljord Kommune og det å ha ein base sentralt i sentrum for reiskap og utstyr, gjer oss meir effektive. Vi ber derfor om at kommunen vurderer om dei fortsatt kan stå som eigar av Badet og sikre oss denne arenaen framover også.

Vi vil også be om ei vurdering av leigekostnaden, i og med at prisen som vart satt var på bakgrunn av tre punkt:

- Kommunale avgifter
- Forsikring av bygget
- Brøyting av arealet

Vi har stort sett stått for brøyting i heile leigeperioden, kommunen har gjennomført brøyting slik dei har vurdert sitt behov.

Når nå vi ikkje lenger har tilgangen til desse parkeringsplassane, ville vi sett stor pris på om vi kunne få ein gjennomgang av leigepreisen.

Helsing
Seljord Personal AS
Olav Moen
Dagleg leiar

Vedlegg: Leigekontrakt for Badet

LEIGEAVTALE

Utleigar: Seljord kommune

Leigetakar: Seljord Personal AS

1. Leigeavtala gjeld Badet, gnr/bnr. 45/46, og uteareal ved Badet og Borgen, gnr./bnr. 45/32. Avtala gjeld ikkje uthus/garasje på eigedomen. Jf formannskapssak nr. 92/07.
2. Leigetakar disponerar heile bygget. Bygget og uteområdet skal nyttast til Seljord Personal sine aktivitetar. Leigetakar overtek bygget slik det er etter at Badet barnehage har flytt ut.
3. Leiga er kr. 16.000,- pr. år. Leiga skal betalast kvartalsvis med kr 4.000 pr. kvartal til Seljord kommune. Leige forfell til betaling 1. mars , 1. juni, 1. september og 1. desember. Leiga blir justera kvart 3. år i høve endring i konsumprisindeksen. Fyrste regulering frå 01.01.2012. Basis er konsumprisindeksen pr. 15.03.2009.
(Leiga går stort sett til dekking av forsikring av bygget, kommunale avgifter og brøyting).
4. Seljord Personal AS må ikkje bruke uteområdet slik at det hindrar trafikken til bustadene/ eigedomane som nyttar vegen forbi Badet.
5. Bruken av Badet og utearealet må ikkje hindre trafikk og parkering ved bruk av Borgen. Det skal utarbeidast ein plan for parkering- og trafikkareal i samarbeid med utleigar v/ teknisk avdeling.
Seljord Personal AS er ansvarleg for vedlikehald, inkl. kostnader, av det utearealet medrekna parkeringsareal dei, etter avtale med teknisk avdeling, har til disposisjon rundt Badet og Borgen. Seljord kommune er ansvarleg for snøbrøyting.
6. Seljord Personal AS er ansvarleg for å utføre alt vedlikehaldsarbeid, både indre og ytre vedlikehald, av bygget samt vedlikehaldet av alt uteareal som Seljord Personal AS disponerar, jf pkt. 5.
Bygget skal til ei kvar tid vera/haldast i god stand. Utearealet haldast ryddig.
Vedlikehald av bygget og eventuelle ombyggingar/ominnreiingar skal godkjennast av teknisk avdeling v/ teknisk sjef.
7. Seljord kommune betalar alle utgifter knytt til bygget og uteområdet for arbeid pålagt av utleigar. Dvs. kommunale avgifter, beis og materialar. Utgifter til straum for ljøs og oppvarming skal betalast av Seljord Personal AS.
Forsikring av bygget eks. inventar blir dekt av Seljord kommune.
8. Seljord Personal AS har ikkje rett til framleige.
9. Leigeavtala gjeld for 10 år. I avtaleperioden kan leigetakar og utleigar seie opp avtala med 12 månaders oppseiingstid. Dersom leigetakar seier opp avtala, skal bygget vera rydda ved utflytting. Veggfaste innretingar skal ikkje fjernast utan godkjenning av utleigar eller etter krav frå utleigar.
10. Dersom selskapet opphøyrer eller blir oppløyst, opphøyrer leigeavtala. Seljord kommune

overtek ved leigeavtala sitt utløp bygget vederlagsfritt uavhengig kor mykje leigetakar eventuelt har påkosta bygget.

11. Etter 10 år kan leigeavtala bli forlenga dersom partane er samde om det. Ved forlenging skal det lagast ny avtale.
12. Ved misleghald eller om det blir tvist om avtala gjeld reglane i Husleigelova og Tvistelova.
13. Avtala gjeld frå 01.04.2009.

.....
Seljord kommune

.....
Seljord Personal AS

Revisjon av reguleringsplan Seljord sentrum (nord)

Mindre planendring Borgen

Reguleringsføresegner

Plankontoret Hallvard Homme A/S

Juni. 2011

REGULERINGSFØRESEGNER

Detaljreguleringsplan Borgen

1 Fellesføresegner

A) På plankartet er det synt vegar, avkøyringar og kryss. Eksisterande avkøyringar kan oppretthaldast, om ikkje anna er fastlagt på plankartet. Intern vegframføring i område der det ikkje er tatt endeleg stilling til framføring til tomt, skal leggjast fram for kommunen for godkjenning. Bygningar skal plasserast innafor dei oppgjevne byggjegranser.

B) Formålet med planen er å bevare og oppretthalde eksisterande kulturmiljø og busetnad i Seljord sentrum som ein viktig del av historieforteljinga om ulike fasar i tettstaden Seljord på 1800- og 1900-talet, jf pbl § 3-1 b.

C) Det er 12,5 meter byggegrense til senterlinje på Brødløsvegen og byggjegrænse på 4 meter frå asfaltkant på andre køyrevegar, når ikkje anna er oppgjeve med byggjegrænse på plankartet.

D) I byggjegrænse mot offentleg veg er det ikkje tillete med anlegg eller tiltak høgare enn ½ meter, eller anlegg/tiltak som på annan måte hindrar friskt i avkøyringar/kryss. Tre, stolpar eller liknande kan godtakast etter godkjenning av kommunen. Kommunen avgjer også kva anlegg eller tiltak som hindrar sikt ved privat/kommunal veg.

E) Det gjeld fylgjande krav til parkeringsareal, opparbeidd på tomt eller felles parkeringsplass, når ikkje anna er spesifisert til dei ulike områda:

- Forretning: 1 biloppstillingsplass pr. 25 m² bruksareal
- Kontor: 1 biloppstillingsplass pr. 50 m² bruksareal
- Lager: 1 biloppstillingsplass pr. 100 m² bruksareal
- Bustadføre mål: minimum 1,5 biloppstillingsplassar til kvar bueining
- I tillegg skal det vere lasteareal for varemottak og vareutlevering

F) Det gjeld fylgjande krav for avsett minsteareal til leikeområde:

a) Innanfor bustadområda skal leikeplassane gje et allsidig leiketilbod med fylgjande krav:

I. Alle nye bustadar skal, innafor ei avstand på 150 m, ha tilgang til leikeplass med sand, benk og noko fast dekke. Det skal avsettast minst 5 m² pr. bueining, og leikeplassen skal minst vere 50 m².

II. Alle nye bustadar skal, innanfor ei gangavstand på 300 m, ha ein "områdeleikeplass", berekna ut frå minst 10 m² pr bueining og med eit minsteareal på 500 m².

III. For enkeltprosjekt innafor eksisterande småhusgrupper, som samla ikkje kjem over 4, kan kravet om leikeplass tilfredsstillast ved at det avsettast eit hageområde på eigedomen på minst 100 m² som er eigna for lek. Arealet må framstå som eit samla hagerom. Restareal rundt bygningar skal ikkje medrekast.

IV. For byggjeprojekt der det er dokumentert at det ikkje vil bu barn på innflyttingstidspunktet og i næraste tid etter dette, kan kravet til leikeplass erstattast med at det avsettast eit tilsvarende areal som opparbeidast parkmessig inntil vidare.

b) Leikeplass skal ha godkjente leikeapparat. Utbyggjar er ansvarleg for vedlikehald om ikkje anna er avtalefesta med kommunen.

c) Det kan setjast opp gjerde, hekk eller liknande for fysisk avgrensing av leikeplassane.

G) All graving og sprenging i terrenget skal gjerast skånsamt. Ubygde delar av tomtene skal opparbeidast i høve til godkjent situasjonsplan, og haldast vedlike. Vegetasjon somskal stå att, må stellast og sikrast tilstrekkeleg.

H) Ved køyring i samband med anleggsverksemd skal terrenget ikkje påførast skade. Entreprenøren er ansvarleg for utbetring av skadar der dette likevel skjer. Dette gjeld i særleg grad vegetasjon og monumentale tre og trekkjer.

I) Skilt og reklame, på eller rundt verksemd/forretning, skal godkjennast av kommunen, jfr. skiltføresegnene. Ved godkjenning skal det leggjast vekt på tilpassing av skiltet til staden og bygningen. Kommunen har vedteke egne reglar for skilting.

J) Etter at reguleringsplanen er vedteken, er det ikkje lov til å etablere privatrettslege avtalar i strid med planen.

K) Etter godkjenning frå kommunen kan det setjast opp nødvendige transformatorstasjonar innafor planområdet, over markert grense for flaumfare. Ved plassering skal det leggjast vekt på tilpassing til bygningsmiljøet.

L) Plan- og bygningslova sine føresegner, samt rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag, rikspolitiske retningslinjer for samordna areal- og transportplanlegging m.m., samt særlover, utfyller desse føresegnene og skal ivaretakast gjennom sakshandsaming i den einskilde sak.

M) Teknisk Utval skal sjå til at bygningane får ei god form og god materialbehandling, og at bygningar i same område får ei einskapleg og harmonisk utføring. Takvinkel, utvendige fargar m.m. skal godkjennast av utvalet. Alle nye bygg skal tilpassast eksisterande bygg med eit formspråk som er tilpassa samtida.

N) Dersom ein ved tiltak i marka støyter på automatisk freda kulturminne, må ein straks stanse arbeidet og varsle den regionale kulturminneforvaltninga, jf § 8, 2. ledd i kulturminnelova av 9. juni 1978.

O) Alle søknadspåkravende tiltak skal vurderast av den regionale kulturminne mynda før vedtak fattast i kommunen.

2 Busetnad og anlegg (Pbl § 12-5 nr. 1)

2.1 Fellesføresegner - Byggjeområda

- a) Teknisk Utval skal ved handsaming av byggjesøknadar og byggjemeldingar ha for auga at bygg får ei god form, at materialval og materialbehandling vert tilfredsstillande, og at nye bygningar harmonerer med tilliggjande bygg i volum, form og fluktlinjer for fasade/bygningskropp. Frittståande garasjar/uthus kan oppførast i nabogrense når det etter utvalet sitt skjøn ikkje er til særleg sjenanse for nabo, eller i konflikt med oppgjevne byggjegranser.
- c) Garasje/carport går inn i utrekningsgrunnlaget for utnyttingsgrad, og utvalet skal sjå til at dette er ivareteke dersom bustad blir oppført før garasjen vert bygd. Normerte krav til parkeringsareal er oppgjeve under det enkelte byggjeområde.
- d) Framtidig ubygde område innafor føremålet skal gjevast ei tiltalende form og handsaming.
- e) Teknisk Utval skal godkjenne gjerdekonstruksjonar, materialval, høgde og fargesetjing.
- f) Eksisterande terreng og vegetasjon skal takast vare på i størst mogleg utstrekning.
- g) Søkjar pliktar sjølv å ivareta konstruksjonsutforming i underetasje, slik at bygget ikkje vert skadd ved ev. flaum og framleggje spesifikasjonar om dette. For nye bygg skal normalt topp grunnmur liggje min. 119,5 m.o.h., og det skal normalt ikkje tillatast å byggje kjellar under dette nivået. Sårbare installasjonar (elektriske anlegg/transformatorar o.l.) skal liggje over den oppgjevne kotehøgde. Bustadar over oppgjevne flaumgrense kan etablerast med kjellar.
- h) For alle bygg der heile eller delar av utbygginga kan nyttast til buføremål skal krava i dei rikspolitiske retningslinjene for å sikre barna og unge sine interesser vera tilfredsstillt.
- i) Kommunen skal sjå til at utforminga av bygningar og uteareal er ivareteke med omsyn til nødvendig utrekning av støy og støyskjerming, jf. §20-4 i PBL 1985, pkt. b og d., T 1/86 frå Miljøverndepartementet, samt rettleiande støygrenser for vegtrafikkstøy i rundskriv T 8- 79 frå Miljøverndepartementet. For nye bygg er byggherre ansvarleg for å framleggje nødvendige vurderingar og dokumentasjon, samt å koste eventuelle påkravde tiltak for støyskjerming før ferdigattest kan gjevast.

2.2 Område for bustadar/fortetting (Bbo 1)

Fylgjande krav til prosent tillete bygd areal (BYA), mønehøgde gjeld:
BYA = 25 %. Mønehøgde inntil 12,0 m eller tilpassa tilliggjande hus.

- a) Områda skal nyttast til buføremål for bustadar med tilhøyrande garasje eller uthus. Uthus kan innreist med bueining, men ha fasade som tek omsyn til lokal byggjeskikk.
- b) I samband med byggesøknad skal det innleverast situasjonsplan som skal vise framtidig tomtedeling, interne vegar, ev. tilkomst til bakanforliggjande byggjeområde, plassering av planlagde bygg med garasjar, høgde og møneretning, avgrensing av fellesareal (leik/parkering m.m.), markering av eksisterande tre og vegetasjon som skal bevarast, plassering av ev.

tekniske anlegg, og ev. støyvurdering/planlagt støyskjerming. Kommunen kan også be om visualisering av tiltaket i høve til tilliggjande eigedomar.

c) Innafor området er det høve til å fortette busetnaden ved å oppføre nye bustadar i samsvar med oppgitt utnyttingsgrad innafor planens byggjegranser. Nye hus skal utformast slik at dei harmonerer med tilliggjande bygg, men utformast med eit formuttrykk som representerer den tida dei er bygde i.

c) Innafor området kan det etter samtykke av Teknisk Utval innreist til, eller oppførast, mindre verkstad/ uthus som etter utvalet sitt skjøn ikkje er til sjenanse med omsyn til støy, trafikk, parkering m.m., for dei som bur i området. Heimekontor kan tillatast dersom det ikkje medfører vesentleg auke av trafikk og parkeringsbehov eller annan støymessig ulempe for bumiljøet.

d) Kravet til parkering kan tilfredsstillast ved byggjing av fellesparkering. Slik parkering bør leggjast i tilknytning til tilkomstveg og skilt frå leikeareal og gang-sykkelveg, eller i underjordisk anlegg. Garasje skal ha takvinkel 25-35 grader, max. mønehøgde over eksisterande terreng: 4,5 m.

2.3 Område for merkantile bygg/næringsverksemd, handel og kontor og evt. buføremål (Bfo)

Følgjande krav til prosent tillete bygd areal (BYA) og mønehøgde gjeld:
BYA = 40 % og mønehøgde inntil 11,5 m. Bygningane skal ha takvinkel tilpassa omkringliggjande bygningar, alternativt flatt tak på mindre bygningskroppar dersom formuttrykk på tilliggjande bygg tilseier det. Minste uteopphaldsareal pr. bueining = 50 m².

a) Bfo:

På teigane kan det byggjast bygningar for handelsverksemd/tenesteyting. Ved vidare utbygging innafor dei enkelte teigar skal det lagast detaljplan (PBL 2008 § 12-3). Det kan byggjast bueiningar innafor teigane som integrert del av forretningsbygg med inntil 30 % av golvarealet.

2.4 Område for offentleg eller privat tenesteyting (Bt)

Ingen føresegner

2.5 Renovasjonsanlegg (Bre)

Ingen føresegner

3 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur(PBL §12-5, nr. 2)

a) Vegar og tilhøyrande anlegg skal utformast med oppgjevne breidder, avkøyringar, inndeling, frisktsoner mv., som vist på plankartet.

b) Ved etablering av nye veganlegg skal utføring skje skånsamt mot det opphavlege terreng. Vegskjeringar og fyllingar skal plantast og behandlast på ein tiltalande måte.

d) Mindre vesentlege endringar i utforming av avkøyringar og interne vegar kan tillatast av kommunen i samråd med vegstyresmaktene når det ikkje reduserar trafikktryggleiken.

e) Kommunen skal, i samråd med Vegkontoret, sjå til at skilting til einkvar tid er tilfredsstillande og i samsvar med gjeldande føresegner.

f) Det er ikkje høve til å stengje eller gjere tiltak på tilkomstvegar, som hindrar sjuke-, brann-, flytte- eller renovasjonsbilar.

g) Kommunen skal sjå til at utforming av bygningar og uteareal er ivareteke med omsyn til nødvendig skjerming av støy langs vegnettet, før detaljplan godkjennast eller byggjeløyve vert gjeve. Jf. PBL 1985 §20-4, pkt. b og d., T 1/86 frå Miljøverndepartementet og rettleiande støygrenser for vegtrafikkstøy i rundskriv T8/79 frå Miljøverndepartementet.

Veg nr. 1: Brødløsvegen har status som kommunal veg og skal ha køyrebanebreidde på 5,5 m med tillegg for skulder og grøfter/skråning/skjering.

Veg nr. 3: Offentleg tilkomstveg til O3, O4, B2 og B3 og skal ha køyrebanebreidde på 4 m med tillegg for skulder og grøfter/skråning/skjering.

4 Omsynssoner (PBL § 11-8)

4.1 Bevaring kulturmiljø C1 og C2

- a) Ved all sakshandsaming etter plan- og bygningslova skal oppdatert datasett med kulturminne lastast ned frå Askeladden for å sikre at omsyn til kulturminne blir ivaretatt.
- b) Alle søknadspliktige tiltak under dette vesentlege endringar i busetnaden som omhandlar fasadeendringar, påbygg, tilbygg, riving og nybygg skal leggjast fram for og sendast regional kulturminneforvaltning til uttale.
- c) Ny busetnad skal utformast med omsyn til struktur og utsjånad i eksisterande busetnad. Det skal takast særskilt omsyn til fjernverknad frå Selstadloftet. Det skal vektleggast at alle tiltak skal ha ein god estetisk utforming i høve til seg sjølve og i høve til omgjevnader og nabobygg. Maksimal tillate etasjehøgde på nye bygg er 3 etasjar inkludert loftsetasje. Byggestørrelsen kan ikkje overskride 300 m².
- d) Om eit skada bygg blir erstatta med nybygg, kan kommunen setje som krav at eventuell ny bygning blir gjenoppført på same stad med same kotehøgde på golv, gesims- og mønehøgde, takvinkel og møneretning som det opphavlege bygget og med eksteriør om dette etter kommunen si vurdering er naudsynt for å taka vare på stadens opphavlege karakter og miljøeigenskapar.

Rev. A etter offentlig høyring 21.09.2011
Rev. B etter godkjenningsvedtak 16.11.2011

Bø, 10.06.2011

Plankontoret Hallvard Homme AS

Stine Langen

1.handsaming i kommunens faste utval for plansaker	Saksnr. 35/11, 23.06.2011
Utlagt til offentlig ettersyn i tidsromet	Saksnr. 35/11, 07.07-18.08.2011
2. handsaming i kommunens faste utval for plansaker	Saksnr. 60/11, 02.11.2011
Kommunestyrevedtak	Saksnr. 104/11, 10.11.2011
Kunngjering av vedtatt plan	18.11.2011

Stad, Dato

Sign.

Stempel

478900

478900

478900

559410

559400

TEIKNFORKLARING

PBL § 12-5 REGULERINGSFORMÅL

Busetnad og anlegg (PBL §12-5 NR.1)

- Boligbebyggelse
- Forretninger
- Tjenesteyting
- Renovasjonsanlegg

Samf.anl. og tek. infrastr. (PBL §12-5 nr.2)

- Keyreveg
- Gangveg
- Anna vegggrunn - grøntareal
- Parkeringsplasser

Omsynssoner (PBL §11-8)

- Angitomnssone - Bevaring kulturmiljø
- Juridiske linjer og punkt

- Planegrense
- Feremålsgrænse
- Angitomnssynsgrænse
- Regulert tomtgrense
- Bebyggelse som ligger i planen
- Bebyggelse som forutsettes fjernet
- Regulert senterlinje
- Regulert parkeringsfelt

Revisjon B	Etter godkjenning vedtak	16.1.2011	SEL
Revisjon A	Etter offentlig høring	21.09.2011	SEL
REVISJON	FORANDRINGER	DATO	SIGN.
 Detaljreguleringsplan Borgen Del av plankart IV Seiljord sentrum Med tilhørende reguleringsforslag Kartgrunnlag Existens Kartmålestokk Underinformant Digitalisering Areal planområde NT 1:500 A2 S.Langen 4,6 daa			
Saksbehandling	Saks- Nr.	DATO	SIGN.
Kommune			
Saksbehandling IFLG. PLAN OG BYGNINGSLOVEN Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
1. behandling/ kommunen faste utvalg for plan saker Utvalg til offentlig ettersyn i tiderommet			
2. behandling/ kommunen faste utvalg for plan saker Kommunestyret vedtak			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			
Kommisjon for byggesetting av plassarbeid			

Plankontoret Hordaland Hordaland AS
 10 1735000

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	17/15	29.01.2015

Styggedal crossklubb - søknad om tilskot for å ferdigstille crossbane**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Søknad om midler til ferdigstillelse av prosjekt Styggedal crossbane

Saksutgreiing:

Styggedal crossklubb søker Seljord kommune om støtte på kr 25.000 for å ferdigstille Crossbanen i Styggedal ved Mostøyl i Tokke kommune. Med kr 25.000 i tilskot til egenkapital frå kommunane Seljord og Kviteseid og 125.000 frå kvar av kommunane Tokke og Vinje vil klubben ha tilfredstillande naudsynt egenkapital til å søke om spelemidlar.

Seljord kommune har i fleire år vore i forskjellige samtaler med crossmiljøet i Seljord og områda rundt. Vi er blitt presentert forskjellige løysingar for å få realisert crossbane i området. Crossklubben fekk for eit par år sida overta bilcrossbanen i Styggedal ved Mostøyl. Klubben sine medlemmar har dei siste to åra lagt ned eit svært stort arbeid i å byggje denne om til eit baneanlegg tilpassa motorcross (motorsyssel/ ATV) og snøscooterar (vinter).

Frå ein søknad i september 2014 skreiv crossklubben m.a. (denne søknaden har ikkje blitt realitetshandsamma av kommunen);

"Prosjektet er et interkommunalt samarbeid om å bygge crossbane for motorinteresserte i bygdene Vinje, Tokke, Kviteseid og Seljord i alderen 5 —100 år. Banen ligger sentralt til for alle fire kommunane ved Mostøyl mellom Morgedal og Høydalsmo. Intensjonen med prosjektet er å førebygge/få vekk ulovlig og risikofylt kjøring i bygdene, samle barn, unge og vaksne motorinteresserte til et trygt, inkluderende og rusfritt motormiljø. Sikkerheten på en godkjent bane er hele tida i fokus og spenning/adrenalin kikk utløses her med riktig godkjent sikkerhetsutstyr, kompetanse i form av lisenskurs igjennom NMF og med ansvarlige vaksne som ivareta sikkerheten. Og å ha en fysisk og artig aktivitet som alternativ, der ski og fotball ikkje «fangar opp».

Vi er en gjeng, ca. 40 pers. store og små som har lagt ned over 2 000 dugnadstimer, med alt frå store maskiner, motorsag, hammar, hakker, river og grillmat. Økonomisk har vi fått støtte på kr. 15 000,- frå kvar av kommunane Vinje, Tokke, Kviteseid og Seljord samt kr.70 700,- frå forskjellig sponsorer utanom som har kommet godt med til drivstoff, materialar og skruer.

Resultatet av det er en nesten ferdig bane, men for å få godkjenning gjenstår det noko sikringsarbeid og toppdekke. Så fort vi er ferdig med dette er vi klare for å kjøre lisenskurs og kurse sa mange aktivitetsleiarar som økonomien tillater, aktivitetsleder må alltid være tilstade på trening, og vi ønskjer at sa mange som mulig kan ta dette."

Seljord kommune løyvde kr 15.000 til Crossmiljøet for nokon år sidan.

Nå har klubben fått betre rådgjeving i søknadsprosess (Tokke kommune) og dei har nå klara å forme ein god søknad om spelemidlar. Om denne søknaden tilfredstillar dei fylkeskommunale føresetnadane vil dette kunne gje Crossarklubben over 400.000 i spelemidlar og 300.000 i kommunale tilskot for å ferdigstille og få godkjent motorcrossbanen.

Administrativ vurdering:

I 2011 handsamma formannskapet ein søknad og sakshandsamar skreiv m.a. den gangen; *Norsk Motor klubb (NMK) Vest-Telemark, Crossgruppa v/ Andreas Skinnarland, Rauland søker om støtte for å bygge bane for motorcross (sommar) og snøscootercross (vinter). NMK Vest-Telemark er tilbydt å overta baneanlegget for bilcross i Styggedalen i Tokke. God og etablerte baneanlegg for crosskøyring vil vere viktig for sporten og aktørane som er interesserte. Det å samle interessentane og gje dei ein felles arena vil bli bra.*

Det er vel ingen organisert miljø for crosskøyring i Seljord, men det er mange aktive og dei sakshandsamarar er kjent med er ein del av miljøet i Styggedal. Det vil bli flott for dei cross interesserte å få ein godkjent bane i Seljords nærområde.

Crossmiljøet i kommunen har gjennom mange år søkt å få tilgang til ein bane for trening og konkurranse i område. Det er mange i Seljord, også unge, som er svært interessert i motor, fart og spenning. Eit organisert tilbod på ein godkjent bane vil kunne gje dei interesserte ein moglegheit til å lære sin sport, på ein trygg måte under fagleg tilsyn. Dette trur administrasjonen er viktig.

Rådmannen si tilråding:

Rådmanne rår Formannskapet å gjere følgjande vedtak;
Seljord kommune løyver kr 25.000 til Styggedal crossklubb som eigenkapital til spelemidelsøknaden/ arbeidet med å få crossbanen ferdigstilt. Løyvinga er av Kulturbudsjettet – andre kulturaktiviteter.

Utskrift til: Styggedal crossklubb Andres Skinnarland
Tokke kommune v/ Rune Aarhus

SELJORD KOMMUNE		
Saksnr./År	Dok.nr.	
1 2 SEPT 2014		
Ark.kode P		
Avd.	Saksb.	Grad.

SØKNAD OM MIDLER TIL FERDIGSTILLELSE AV PROSJEKT STYGGEDAL CROSSBANE

Prosjektet Styggedal crossbane søker om 260 000kr fra hver av kommunene Vinje, Tokke, Kviteseid og Seljord. Prosjektet er et interkommunalt samarbeid om å bygge crossbane for motorinteresserte i bygdene Vinje, Tokke, Kviteseid og Seljord i alderen 5 – 100 år.

Banen ligger sentralt til for alle fire kommunene i Mostøyl, Høydalsmo.

Intensjonen med prosjektet er å forebygge/få vekk ulovlig og risikofylt kjøring i bygdene, samle barn, unge og voksne motorinteresserte til et trygt, inkluderende og rusfritt motormiljø. Sikkerheten på en godkjent bane er hele tiden i fokus og spenning/adrenalin kikk utløses her med riktig godkjent sikkerhetsutstyr, kompetanse i form av lisenskurs igjennom NMF og med ansvarlige voksne som ivaretar sikkerheten. Og å ha en fysisk og artig aktivitet som alternativ, der ski og fotball ikke «fanger opp».

Vi er en gjeng ,ca. 40 pers. store og små som har lagt ned over 2 000 dugnadstimer, med alt fra store maskiner, motorsag, hammer, hakker, river og grillmat. Økonomisk har vi fått støtte på kr. 15 000,- fra hver av kommunene Vinje, Tokke, Kviteseid og Seljord samt kr.70 700,- fra forskjellig sponsorer utenom som har kommet godt med til drivstoff, materialer og skruer.

Resultatet av det er en nesten ferdig bane, men for å få godkjennelse gjenstår det noe sikringsarbeid og toppdekke. Så fort vi er ferdig med dette er vi klare for å kjøre lisenskurs og å kurse så mange aktivitetsledere som økonomien tillater, aktivitetsleder må alltid være tilstede på trening, og vi ønsker at så mange som mulig kan ta dette.

Vi legger ved budsjett over prosjektet som viser at vi har tro på at vi skal klare å drifte banen uten ytterlige tilskudd fra kommunene, men med medlemsavgift, treningsavgift og dugnader som vi tar på oss.

Då håper vi dere ser verdien i det arbeidet vi har lagt ned og har tro på prosjektet vårt.

Med vennlig hilsen

Styggedal crossklubb

v/ Andres Skinnarland

Mona Skinnarland

Jan Ove Tjønn

Jorunn Loftsgarden

→ Nedre Sätehav 26
3864 Ramlund

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	18/15	29.01.2015

Bygdis Gatekjøkken Åmotsdal - søknad om etablererstøtte / marknadsføringsmidlar**Saksutgreiing:**

Sigrun Dyrland Eidal starta i juli 2014 gatekjøkkenet - Bygdis Gatekjøkken i Næringsbygget (Bui) i Åmotsdal.
Ho søker om kr 29.000 i etablererstøtte og midlar til marknadsføring.

Frå søknaden

"Eg ser det som svært viktig med ei god marknadsføring for å nå ut til hyttefolka f. eks. Eg leiger lokale av Åmotsdal Næringsbygg i same bygg som Nærbutikken og håpar at det kan bli min framtidige arbeidsplass. Ser det som svært viktig med ein møteplass i bygdi der folk kan sette seg ned over ein kaffikopp.

Det meste av utstyret som eg trong ved oppstart leiger eg av næringsbygg. Gatekjøkkenet skal drivas på heilårsbasis. Opningstider: torsdag, fredag, laurdag og søndag kl 15.00 – 20.00. I sommarsesongen blir det lengre opningstider.

Div investeringar i samanheng med oppstart:

Betalingsterminal	8.000		
Nytt kasseapparat	8.000		
Pc/skrivar/telefon	10.000		
Matrix regnskapsprogram	3.000		
Div kjøkkenutstyr	5.000		
Reklameskilt	25.000		
Marknadsføring	10.000	=	Kr 69.000

Finansiering:

Eigenkapital	40.000		
Tilskot Seljord kommune	29.000	=	kr 69.000

Håpar Seljord Kommune ser med velvilje på søknaden og ser det som verdifullt med arbeidsplassar i Åmotsdal òg."

Administrativ vurdering

Administrasjonen meiner det er flott at folke satsar på å utvikle gode møteplassar og arbeidsplassar i heile kommunen. Gatekjøkkenet vil vera ein møteplass for innbuarane, hyttefolket i området og dei mange som kjører gjennom Åmotsdal.

Ein merker seg at søkjar ikkje har kalkulert inn eigenarbeid i rekneskapet/ søknaden, så dette framstår difor som noko nøkternt.

Næringsfond

Formålet i vedtektene i det kommunale næringsfond/ kraftfond er; "Fondet skal fortrinnsvis nyttast til næringsformål. Som etablering av nye bedrifter vidareutvikling av eksisterande bedrifter. Fondet kan også nyttas til kommunale tiltak."

Administrasjonen vurderer dette tiltaket som klart innanfor formålet for det kommunale næringsfond/kraftfond, men fondet har begrensa med midlar i 2015 overfor alle tiltaka som forventar kommunal medfinansiering. Dette fordrar ein svært nøkterne disponering av midlane frå næringsfond i 2015.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår Formannskapet gjere følgjande vedtak;
Seljord kommune løyver kr 15.000 som etablerertilskot til Bygdis Gatekjøkken Åmotsdal ved Sigrun Dyrland Eidal. Løyvinga er av Næringsfond/ kraftfond.

Utskrift til: Sigrun Dyrland Eidal, Bygdis Gatekjøkken, Åmotsdal

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	19/15	29.01.2015

Granvin Kulturhus AS - Sponsoravtale om Sterke-Nils-senteret

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Søknad om vidareføring av sponsoravtale på Sterke-Nils-senteret

Saksutgreiing:

Granvin kulturhus As, Sterke-Nils senteret søker pr. 3.desember 2014 om vidareføring av sponsoravtale om Sterke-Nils senteret med kr 25.000 pr år for perioden 2015 – 2017.

Seljord kommune har sida opninga av Sterke-Nils aktivitetssenter i 2011vore ein av hovudsponsorane til senteret, gjennom ein tre år lang avtale. Nå er avtaletida over og Seljord kommune vert oppmoda om å halde fram som sponsor dei neste 3 åra (2015-2017). Kulturhuset vil syte for at Seljord kommune sitt namn og våpen blir presentert i m.a. senterets lokale og på heimesider.

Granvin kulturhus skriver i søknaden m.a.

Det er takket vera kommunens og næringslivets engasjement at senteret vart realisert. Senteret har utvikla seg i henhold til måla; å vera eit treningssenter med plass for alle, både unge og gamle, trenar og mindre trenar. Mange som ikkje tidlegare har trenar, trenar no jamleg, og senteret har timar for særskilte grupperingar som t.d. seniorar og gravide/barselkvinner. Aktivitetssenteret har også vist seg å vera ein sentral møteplass på tvers av grupperingar og alder. Rundt 20% av innbyggjarane over 15 år er medlemmer på senteret! Vi er godt nøgde med eit medlemstal på rundt 500. Sterke-Nils senteret har som mål å oppretthalde medlemstalet og utvikle tilboda i takt med trendar i tida.

Vi håpar Seljord kommune kan vera sponsor i perioden 2015-2017 med kr. 25.000,- eks mva per år.

Som sponsor vil Seljord kommune vera med å støtte opp om folkehelsetilbodet til Seljords innbyggjarar.

Administrativ vurdering

Administrasjonen vurderer Sterke-Nils sentret som eit viktig folkehelsetiltak for innbuarane i Seljord, her er det mange som trenar og får styrke kropp sin. Administrasjon ser det som riktig at kommunen er synleg som støttespelar av kulturhuset og aktivitetssenteret.

Aktivitetssenteret fangar og opp gjennom sine mange aktiviteter brukarar som sannsynlegvis ikkje hadde vore så fysisk aktive som dei burde. Både unge og gamle – jenter og gutar. Noko som er veldig heldig i det førebyggjande folkehelsearbeidet.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår Formannskapet gjere følgjande vedtak;

Seljord kommune inngår ein sponsoravtale med Granvin kulturhus/ Sterke-Nils senteret for 3 år (2015 – 2017) med kr 15.000 pr år. Sponsormidlane løyvast av Kulturmidlar – folkehelse.

Utskrift til: Granvin Kulturhus AS

STERKE-NILS

SENTERET

Seljord kommune

Seljord, 3. desember 2014

v/rådmann

3840 Seljord

SØKNAD OM VIDAREFØRING AV SPONSORAVTALE STERKE-NILS SENTERET

Seljord kommune har sidan starten av aktivitetssenteret i 2011 vore ein viktig hovudsponsor. Vi er no på slutten av siste året i sponsoravtaleperioden, og vi er i full gang med å vidareføre sponsoravtalene.

Vi takkar Seljord kommune for dykkar økonomiske bidrag gjennom desse åra.

Vi håpar at Seljord kommune ynskjer å halde fram med å vera ein hovudsponsor for dei neste 3 åra (2015-2017).

Vi vil syte for at Seljord kommune sitt namn og våpen blir presentert i m.a. senterets lokale og på våre heimesider.

Det er takket vera kommunens og næringslivets engasjement at senteret vart realisert. Senteret har utvikla seg i henhald til måla; å vera eit treningssenter med plass for alle, både unge og gamle, trenar og mindre trenar. Mange som ikkje tidlegare har trenar, trenar no jamleg, og senteret har timar for særskilte grupperingar som t.d. seniorar og gravide/barselkvinner. Aktivitetssenteret har også vist seg å vera ein sentral møteplass på tvers av grupperingar og alder. Rundt 20% av innbyggjarane over 15 år er medlemmer på senteret! Vi er godt nøgde med eit medlemstal på rundt 500. Sterke-Nils senteret har som mål å oppretthalde medlemstalet og utvikle tilboda i takt med trendar i tida.

Vi håpar Seljord kommune kan vera sponsor i perioden 2015-2017 med kr. 25.000,- eks mva per år.

Som sponsor vil Seljord kommune vera med å støtte opp om folkehelsestilbodet til Seljords innbyggjarar.

Med venleg helsing

Granvin kulturhus AS/Sterke-Nils senteret

Mette Mo

Fagansvarleg

Anne Aasmundtveit

Dagleg leiar

Adresse: Nyveg 16

Tlf: 35065990

E.post: post@granvinkulturhus.no

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	20/15	29.01.2015
Kommunestyret		26.02.2015

Høyring - overføring av skatteoppkrevjinga til Skatteetaten**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Høringsbrev – Overføring av skatteoppkrevingen
- 2 Høringsbrev 1.12.2014
- 3 E-post - Høringsbrev - Overføring av skatteoppkrevingen
- 4 Høringsuttalelse -overføring skatteoppkrevingen til staten

Rapport om overføring av skatteoppkrevjing til Skatteetaten kan lesast på regjeringa sine heimesider på fylgjande lenke:

<https://www.regjeringen.no/nb/aktuelt/Rapport-om-overforing-av-skatteoppkrevingen-til-Skatteetaten---/id2341754/>

Saksutgreiing:

Den 23. juni 2014 fekk Skattedirektoratet i oppdrag av Finansdepartementet å sjå på korleis ein kunne overføre skatteoppkrevjarfunksjonen frå kommunane til Skatteetaten (staten). Eit overordna mål med reforma blir opplyst å vere å få ein "bedre og mer effektiv skatte- og avgiftsforvaltning".

Vidare er målet at dette "skal skape store og gode fagmiljøer, økt grad av likebehandling og rettssikkerhet, og en etat å forholde seg til for skattebetalerne" og i tillegg "innsparing".

Den 24. november 2014 kom utgreiinga om korleis dette kunne gjennomførast. Utgreiinga legg opp til ei omfattande omorganisering som mellom anna fører til at antal skatteoppkrevjarkontor blir redusert frå 288 til 27. Desse 27 skal då regionaliserast og plasserast i byar.

Den 1. desember 2014 sendte Finansdepartementet framlegget ut på høyring og kommunane er ein av høringsinstansane. Svarfrist for å gje høringsuttale er 2. mars 2015. Ei eventuell overføring av skatteoppkrevjarfunksjonen frå kommunane til staten er tenkt å skje 1. januar 2016.

Store og "tunge" organisasjonar som Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK) og KS (kommunesektorens organisasjon) har engasjert seg sterkt i denne saka og sett inn mykje ressursar i å sjå nærare på kva forslaget kan føre til.

NKK:

NKK har markert motstand mot forslaget. NKKs viktigste argumenter mot statliggjøring og sentralisering:

En statliggjøring av skatteinnkrevingen er ikke en liten sak. Det vil være en irreversibel reform. Så store endringer bør ikke gjennomføres når det er betydelig risiko for et negativt resultat.

- Dagens skatteinnkreving er svært effektiv. På sammenlignbare skattearter er dessuten de kommunale kemnerne mer effektive enn de statlige innkreverne. Kommunenes desentraliserte innkreving av arbeidsgiveravgift har et resultat på 99,8%. Statens sentraliserte innkreving av merverdiavgift er mindre effektiv: 99,4% (kilde: Finansdepartementet, Statsbudsjettet 2015).

- Erfaringer fra Danmark. Ti år etter at nabolandet vårt statliggjorde sin skatteoppkreving, er de ønskede effektiviseringene enda ikke gjennomført. Derimot har restansene økt hvert år.

- Små endringer kan bety store tap. Oslo Economics har gått gjennom tallmateriale fra Finansdepartementet og beregnet at endringer i innkreivingsgrad på så lite som 0,05-0,15 prosentpoeng vil gjøre reformen ulønnsom for fellesskapet.

- Kemneren er viktig for kommunen. Kemneren inngår i det totale økonomiske fagmiljøet i kommunen, og bidrar med viktig kompetanse. Kommunene vil fortsatt måtte kreve inn penger også etter en eventuell statliggjøring. Det er høyst uklart hva som skjer med kompetansen og effektiviteten i denne innkrevingen etter en statliggjøring: Konsekvensene for kommunene ved en sentralisering er ikke utredet.

- Spørsmålet må ses i sammenheng med kommunereformen. Stortingets mål er å flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner. Statliggjøring og sentralisering går motsatt vei. Hvorfor skal ikke alle oppgaver ses i sammenheng? Hvorfor så travelt?

KS:

KS har i si høyringsuttale, som skal handsamast i hovudstyret i KS den 21. januar, kome til tilsvarande konklusjonar som NKK. Argumenta til KS er mykje dei same som NKK sine, men dei har òg andre argument. Blant anna:

- Innbyggerne mister nærheten til skatteoppkreveren. Innbyggere med betalingsvansker kan ved å

kontakte den kommunale skatteoppkreveren, som kjenner de lokale forholdene i kommunen, få en

samordnet betalingsordning for sin skattegjeld og skyldige kommunale krav. Med en statlig skatteinnfordring organisert i regionale innkreivingskontorer vil disse innbyggerne ofte måtte forholde

seg til to innkreivingsinstanser (staten og kommunen), og dette kan gjøre kontakt vanskeligere og heve

terskelen for innbyggerne.

- Rettssikkerheten til skattyterne kan svekkes. I dag ivaretas rettssikkerheten på en meget god måte

ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene siden fastsettelsen av skatten (ligningen/staten) og på den annen side innkrevingen av skatten (kommunene). Hensynet til rettssikkerheten tilsier at det må være avstand mellom den som fastsetter

og den som innkrever skatten. Dette er også slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger av skatteoppkrevingen.

På økonomiavdelinga i Seljord kommune er det ei heil stilling som skatteoppkrevjar (ein person i 100 % stilling). Av dette årsverket, som i sin heilskap er løna av kommunen, vert om lag 15 % bruka til kommunale arbeidsoppgåver, primært til innkreivjing av kommunale krav (kommunale eigedomsavgifter og andre rekningar frå kommunen). I tillegg har denne stillinga kompetanse som vert nytta av andre tilsette i kommunen, spesielt innan løns- og økonomiområdet.

I høyringsuttala frå NKK står det at "kommunenes desentraliserte innkreving av arbeidsgiveravgift har et resultat på 99,8%. Statens sentraliserte innkreving av merverdiavgift er mindre effektiv: 99,4%.". I Seljord (i 2013) hadde innkreivjinga av arbeidsgjevaravgift eit resultat på 100,0 %.

Konklusjon:

Seljord kommune støttar ikkje regjeringa sitt framlegg om å overføre skatteoppkrøvjarsfunksjonen frå kommunane til skatteetaten (staten).

Rådmannen si tilråding:

Seljord kommune kjem med slik høyringsuttale:

Seljord kommune støttar ikkje regjeringa sitt framlegg om å overføre skatteoppkrøvjarsfunksjonen frå kommunane til skatteetaten (til staten).

Utskrift til:

Alle kommuner

Deres ref

Vår ref
14/3202 SL SWN/HKT

Dato
04.12.2014

Høring - overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten

Finansdepartementet sendte forslag om overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten på høring 1. desember 2014.

Høringsbrevet er sendt til KS, men ved en feil ble dessverre kommunene ikke inkludert i høringslisten. Vi sender herved også høringsbrevet til alle kommuner, se vedlagt høringsbrev. Frist for å avgi høringsuttalelse er 2. mars 2015.

Med hilsen

Amund Noss e.f.
ekspedisjonssjef

Øystein Schönberg-Grevbo
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Høringsinstansene iht. liste

Deres ref

Vår ref
14/3202 SL SWN/KR

Dato
01.12.2014

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - høring

1. Innledning

Finansdepartementet sender med dette på høring forslag om overføring av skatteoppkreverfunksjonen (skatteoppkrevingen) til Skatteetaten.

Skattedirektoratet fikk 23. juni 2014 i oppdrag å utrede hvordan skatteoppkrevingen (arbeidsgiverkontroll, innkreving og føring av skatteregnskapet) kan organiseres i Skatteetaten for å oppnå en bedre og mer effektiv skatteoppkreving. Utredningen skulle også inneholde forslag til nødvendige regelverksendringer, plan for ev. endringer i IKT-systemløsninger og vurdering av arbeidsrettslige- og personalmessige forhold.

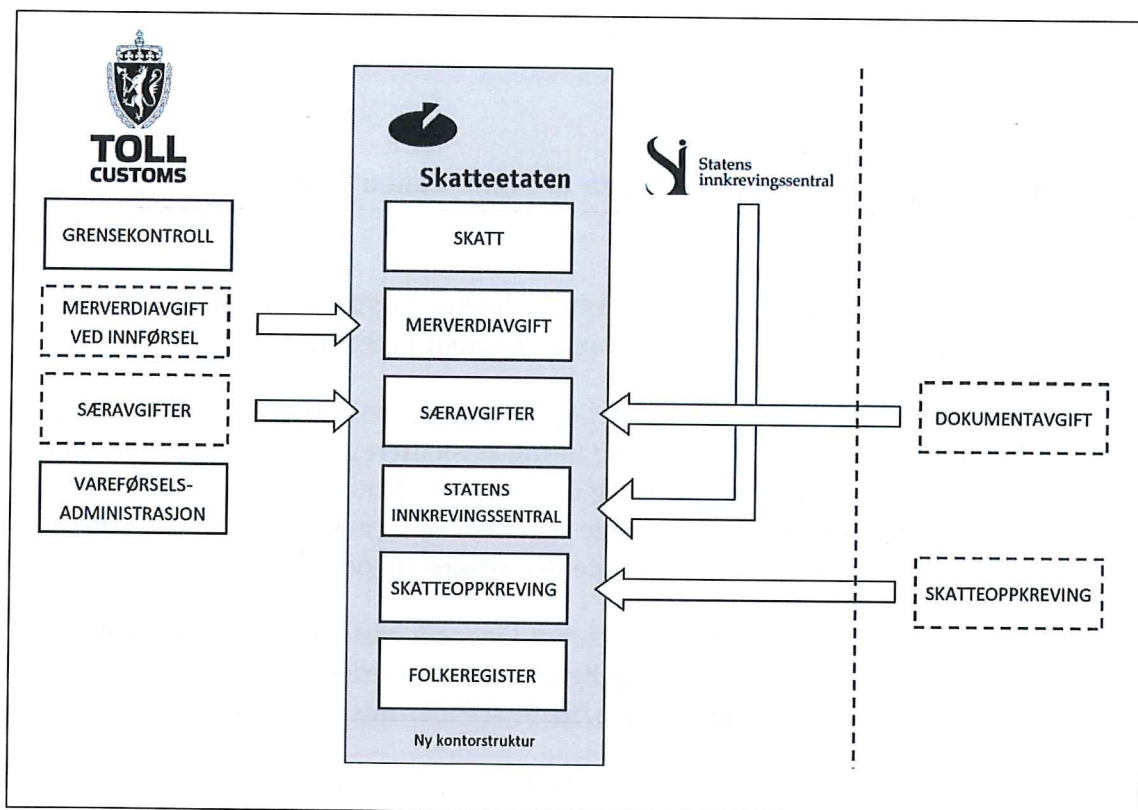
Skattedirektoratets rapport ble oversendt Finansdepartementet 24. november 2014. Rapporten med vedlegg er tilgjengelig på Finansdepartementets hjemmesider <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/hoeringer.html?id=1832>

Regjeringen har satt i gang et arbeid med sikte på overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten. Regjeringen vil ta stilling til Skattedirektoratets konkrete forslag til organisering av skatteoppkreverfunksjonen etter at høringen er gjennomført, herunder den regionale fordelingen og omfanget av satsingen på arbeidsgiverkontroll i kampen mot svart økonomi. Skattedirektoratets forslag følger føringene regjeringen har lagt for arbeidet, og rapporten danner et godt grunnlag for å arbeide videre med sikte på å overføre skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten for å få en bedre og mer effektiv skatte- og avgiftsforvaltning.

2. Bakgrunn for tiltaket

Regjeringen har iverksatt en rekke endringer i etatene som håndterer skatt, avgift, toll og innkreving, og i oppgavefordelingen mellom disse, jf. Prop. 1 S (2014-2015). Målet med tiltakene er styrket innsats mot svart økonomi, bedre rettssikkerhet, redusert ressursbruk, forenkling for innbyggerne og bedre grensekontroll.

Regjeringen vil overføre forvaltningen av særavgift og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. Statens innkrevingssentral tas inn i Skatteetaten fra 1. januar 2015, og det arbeides også med sikte på å overføre ansvaret for forvaltningen av dokumentavgiften fra Kartverket til Skatteetaten. Skatteetaten vil med disse tiltakene få et samlet ansvar for å fastsette, innkreve og kontrollere skatter og avgifter, jf. figuren under.

Overføring av den kommunale skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten innebærer at skatteinnkrevingen, føring av skatteregnskapet og arbeidsgiverkontrollen legges til Skatteetaten og koordineres med tilstøtende og til dels overlappende oppgaver i Skatteetaten. Samordning av skatteoppkreverne og Skatteetaten gir stordriftsfordeler både faglig, administrativt og for drift og utvikling av IKT-systemer. Skatteetatens innfordring av merverdiavgift og skatteoppkrevernes innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift kan samordnes. I stor grad omfatter dette de samme skyldnerne. Tilsvarende vil det gi en bedre og mer helhetlig løsning å samordne skatteoppkrevernes arbeidsgiverkontroll med Skatteetatens kontrollvirksomhet. Et samlet ansvar hos Skatteetaten vil gi mer lik behandling av skattyterne og bedre

rettssikkerhet. Det vil samtidig gjøre det enklere for de skatte- og avgiftspliktige ved at de får én etat å forholde seg til.

2.1 Skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverne står for fellesinnkrevingen av de fleste direkte skattene som fastsettes av Skatteetaten. Skatteoppkreving brukes om de samlede oppgaver som ligger til skatteoppkreverfunksjonen:

- **Innkreving** av inntektsskatt- og formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift. Fellesinnkrevingen innebærer at skatteoppkreveren krever inn skatter og avgifter på vegne av skattekreditorene (staten, fylkeskommunene og kommunene).
- **Arbeidsgiverkontrollen** omfatter primært kontrollen av lønnsområdet. Formålet med kontrollen er å påse at skattetrekk, påleggstrekk og arbeidsgiveravgift blir beregnet, oppbevart, innberettet og innbetalt i samsvar med de bestemmelsene som gjelder. Siden likning av lønnstakere baserer seg på innsendt lønns- og trekkoppgave fra arbeidsgiver, er kontrollen svært viktig for å oppnå korrekt skattegrunnlag.
- **Føring av skatteregnskapet** – skatteoppkreverne fører skatteregnskapet for den enkelte kommune i Skatteregnskapssystemet (Sofie), som driftes av Skatteetaten. Skatteregnskapet avlegges månedlig for å fordele skatteinntektene til kommunene.

Skatteoppkrevernes oppgaver og plikter i forbindelse med skatteoppkrevingen følger av skattebetalingsloven¹ med tilhørende forskrifter og Instruks for skatteoppkreverne. Etter skattebetalingsloven § 2-1 skal den myndighet og de plikter som er lagt til skatteoppkreveren i skattebetalingsloven, utøves av den kommunale skatteoppkreveren. Loven setter ingen krav til hvordan funksjonen skal organiseres internt i kommunene. Kravet er ikke til hinder for at flere kommuner har felles skatteoppkrever så lenge det føres ett skatteregnskap for hver kommune.

2.2 Dagens organisering av skatteoppkreverfunksjonen

Dagens organisering av skatteoppkreverfunksjonen er ikke hensiktsmessig, verken faglig-, styrings- eller ressursmessig.

I dag har kommunene det administrative ansvaret for skatteoppkreverfunksjonen, mens Skatteetaten har ansvar for faglig oppfølging og styring. Skatteetaten bruker 71 årsverk på å følge opp de kommunale skatteoppkreverkontorene. 288 kommunale skatteoppkreverkontor bruker om lag 1 411 årsverk på skatteoppkrevingen. Flere kommuner har etablert interkommunalt samarbeid, men de fleste fagmiljøene er svært små. Over 60 pst. av kontorene benytter to eller færre årsverk på oppgaven.

¹ Lov av 17. juni 2005 nr. 67, Lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav

Skatteoppkreving er heller ikke en naturlig kommunal oppgave, men en oppgave som kjennetegnes av stram regulering, liten grad av skjønn, og sterkt behov for rettsikkerhet og likhet på tvers av kommunene, uavhengig av hvor skattyter eller arbeidsgiver bor eller holder til. Kommunen utfører oppgaven på vegne av skattekreditorene (staten, fylkeskommunen og kommunene). I behandling av kommuneproposisjonen i vår, sluttet Stortinget seg til at «oppgaver som ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske forhold, og som derfor er kjennetegnet av standardisering, regelorientering og kontroll, bør i utgangspunktet være et statlig ansvar».

Den informasjon som er viktig i innfordringssammenheng, er nå i all hovedsak tilgjengelig i registre og databaser. Sammen med elektronisk rapportering og kommunikasjon reduserer dette behovet for lokalkunnskap og for at oppgaven utføres nært skyldneren. Videre har mange kommuner allerede i dag til tross for redusert nærhet valgt å etablere interkommunale løsninger for skatteoppkreverfunksjonen. Nærhet kan også være problematisk, spesielt i små kommuner. At den som krever inn eller kontrollerer kjenner skyldneren personlig eller har andre koblinger til skyldner, kan gjøre det vanskelig å gjennomføre skatteoppkrevingen eller kontrollen på en god måte.

Resultatene for innbetalt skatt, folketrygdavgift og arbeidsgiveravgift er gode, men dette skyldes i liten grad dagens organisering med 288 kontor. Årsaken er kravenes karakter, velfungerende IT-systemer og en forskuddsordning hvor arbeidsgiver gjennom skattetrekket i praksis er den viktigste «skatteoppkreveren» overfor lønsmottakere og pensjonister. For inntektsåret 2012 var totalt innbetalt forskuddstrekk 99,9 pst. Av dette ble hele 99,7 pst. frivillig innbetalt, dvs. til forfall eller etter en maskinell purring. Dette skjer uten innkrevingstiltak fra skatteoppkreveren, og skyldes i stor grad arbeidsgivernes skattetrekk. For arbeidsgiveravgift (inntektsåret 2012) var resultatet 99,8 pst., hvor hele 99,2 pst. er innbetalt frivillig.

Spørsmålet om å flytte skatteoppkrevingen har vært utredet flere ganger, senest i 2004 (NOU 2004:12 *Bedre skatteoppkreving*) og i 2007 (NOU 2007:12 *Offentlig innkreving*). I NOU 2004:12 konkluderte flertallet av utvalgsmedlemmene med at en statlig organisering av skatteoppkrevingen var mest naturlig, oppgavens innhold og karakter tatt i betraktning. Mindretallet mente at de fleste argumentene talte for fortsatt kommunalt ansvar for skatteoppkrevingen. I NOU 2007:12 foreslo flertallet i utvalget at alle statlige innfordringsoppgaver og innfordringsoppgaver knyttet til skatte- og avgiftskrav som høres inn under fellesinnkrevingen, skulle samles i en statlig innfordringsetat. Mindretallet (ett medlem) støttet ikke den delen av forslaget som innebar å innlemme skatteoppkreverfunksjonen i én statlig innfordringsetat.

3. Skattedirektoratets forslag til organisering

Skattedirektoratet har i sin utredning vurdert organiseringen ut fra føringer i oppdragsbrevet fra Finansdepartementet av 23. juni 2014. I tillegg er utredningen basert

på «Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon».² Direktoratet har spesielt lagt vekt på følgende kriterier:

- helhetlig skatte- og avgiftsforvaltning
- redusert ressursbruk gjennom effektiv oppgaveløsning
- videreføring av kompetanse i gode fagmiljøer
- god regional fordeling av arbeidsplasser

Skattedirektoratet har i utredningen vurdert ressursbehov, organisering og lokalisering for hver av oppgavene som skatteoppkreverne utfører i dag: skatteregnskap, arbeidsgiverkontroll, innkreving og veiledning/informasjon.

3.1 Forslag til organisering

Skattedirektoratets forslag til organisering av oppgavene i Skatteetaten viser at oppgavene kan og bør løses på betydelig færre steder enn i dag: Skattedirektoratet foreslår at oppgaven skal utføres på tilsammen 27 kontor.

Forslaget innebærer at oppgavene kan utføres med 526 færre årsverk enn de kommunale skatteoppkreverne bruker i dag. Samtidig foreslår Skattedirektoratet å styrke arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk, slik at den samlede innsparingen blir netto 497 årsverk. Denne innsparingen, sammen med innsparing på kontorplass- og bl.a. kostnader til diverse IT-systemløsninger, gir totalt en samlet innsparing på om lag 370 mill. kroner årlig.

Direktoratet foreslår følgende organisering i Skatteetaten av de ulike oppgavene som ivaretas av skatteoppkreverne i dag:

Føring av skatteregnskapet

Skattedirektoratet foreslår at denne funksjonen samles på Lillestrøm (Skedsmo kommune) med en underavdeling i Vadsø. Enheten vil få et landsdekkende ansvar for føring av skatteregnskapet. Oppgaven bemannes med 45 årsverk på Lillestrøm og 15 i Vadsø, totalt 60 årsverk mot dagens 251. Kommunene vil få en spesialisert enhet som vil gi de samme rapportene og inntektsoversiktene som i dag, og som i tillegg vil kunne tilby alle kommuner analyser til sin økonomiforvaltning.

Skatteetaten er avhengig av å rekruttere tilstrekkelig med kompetanse for å opprettholde en god drift fra 1. januar 2016. Avgjørende for valget av lokalisering på Lillestrøm har derfor vært rekrutteringsgrunnlaget fra de største kontorene på det sentrale Østlandsområdet. Ingen andre steder i landet har tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag som kan sikre forsvarlig drift fra 1. januar 2016.

² Av 16. september 2011

Arbeidsgiverkontrollen

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen samlokaliseres med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer og lokaliseres på 22 steder. Oppgaven bemannes med 400 årsverk. Dette innebærer en styrking på 29 årsverk. I tillegg blir arbeidsgiverkontrollen vesentlig styrket ved at den samles i større fagmiljøer og samlokaliseres med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer. SKD har vurdert organisering av arbeidsgiverkontrollen ut fra hvor arbeidsgiverne holder til, hvor skatteoppkreverne har kompetansemiljøer på oppgaven i dag og hvor Skatteetaten i dag har kontrollmiljøer. Arbeidsgiverkontrollen krever ikke at etaten er fysisk til stede overalt, men at det er mange nok til å reise ut på kontroller der det etter en risiko og vesentlighetsvurdering vurderes at det er behov.

Innkrevning

Skattedirektoratet foreslår at innkreving spesialiseres og lokaliseres på totalt 19 steder. Det skilles mellom innkreving mot næringsdrivende/arbeidsgivere og innkreving mot personlig skattytere (lønnsmottagere og pensjonister). Innkreving mot næringsdrivende samles i fem regionale innkrevingsmiljøer hvor Skatteetaten allerede har innkrevingsmiljø for merverdiavgift. Innkreving mot personlige skattytere samles i 19 fylkesvis enheter, hvor fem av disse også har innkreving mot næringsdrivende. Oppgaven bemannes med til sammen 453 årsverk, mot dagens 639 årsverk.

Veiledning, informasjon og arkiv

Veiledning, informasjon og arkiv knyttet til skatteoppkreverfunksjonens inkluderes i Skatteetatens telefontjeneste, veiledningsfunksjon og de regionale dokumentsentrene. Oppgaven bemannes med til sammen 55 årsverk.

3.2 Fordeler med Skattedirektoratets forslag til organisering

Etter Finansdepartementets vurdering er det mange og vesentlige fordeler med Skattedirektoratets forslag til organisering av skatteoppkreveroppgavene:

Mer effektiv oppgaveløsning

Oppgavene foreslås løst i færre og større enheter med bedre fagmiljøer. Antall kontorsteder reduseres fra 288 til 27 og oppgavene løses med 526 færre årsverk. Dette tilsvarer en årlig innsparing på 370 mill. kroner årlig.

I Skattedirektoratets forslag samordnes innfordring av merverdiavgift og direkte skatter fra næringsdrivende. Innkrevingsarbeidet blir samlet sett mer effektivt og enhetlig ved at oppkreveren for eksempel kan ta utlegg eller begjære konkurs for flere krav samtidig.

Arbeidsgiverkontrollen er viktig for kvaliteten på lønnsrapporteringen fra arbeidsgiverne, som er en avgjørende forutsetning for ordningen med forhåndsutfylt selvangivelse. I tillegg er kontrollen også et meget viktig virkemiddel i innsatsen mot svart økonomi og arbeidskriminalitet. Større kompetansemiljøer, samordning og en

styrking i antall årsverk vil gi bedre kvalitet på grunnlagsdataene, redusert sårbarhet og større kontrolldekning.

Føring av skatteregnskapet blir mer effektivt. En landsdekkende enhet med ansvar for føring av skatteregnskapet innebærer en betydelig effektivisering, med en reduksjon fra 251 årsverk til 60 årsverk. Dette gir store kompetente fagmiljøer, og kommunene vil få en spesialisert enhet som vil gi de samme rapportene og inntektsoversiktene som i dag, og som i tillegg vil kunne tilby alle kommuner analyser til sin økonomiforvaltning. I tillegg blir det én konto for innbetaling av skatt, noe som gjør regnskapsføringen mer effektiv.

Bedre bekjempelse av svart økonomi og arbeidsmarkeds kriminalitet

Arbeidsgiverkontrollen er viktig i innsatsen mot svart økonomi og arbeidsmarkeds kriminalitet.

I dag er det kommuner som knapt foretar arbeidsgiverkontroller. Mer enn 70 prosent av skatteoppkreverkontorene bruker mindre enn ett årsverk på arbeidsgiverkontroll, og 16 kommuner gjennomfører ikke arbeidsgiverkontroll i det hele tatt.

Manglende eller dårlig arbeidsgiverkontroll øker risikoen for konkurransevidning, hvor det seriøse næringslivet taper for de som velger å drive ureddelig virksomhet. Vi kan også risikere at useriøse aktører i større grad velger å etablere virksomheten sin i kommuner der de vet at kontrolldekningen er lav.

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen styrkes med 29 årsverk. Denne styrkingen, og en samordning av arbeidsgiverkontrollen med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer, vil gi større og mer kompetente kontrollmiljøer og gjøre det lettere å foreta en mer helhetlig og risikobasert kontrollutvelgelse. Dette vil bidra til en vesentlig bedre bekjempelse av svart arbeid og arbeidsmarkeds kriminalitet. Det vil gi mer korrekt fastsettelse av skatter og avgifter, øke etterlevelsen og dermed sikre skatteinntektene til fellesskapet. I tillegg vil samhandlingen mellom kontrollatater og politiet bli enklere da det blir færre aktører som skal samarbeide.

Økt rettsikkerhet

Lik behandling av like saker er et sentralt rettssikkerhetsprinsipp. Å samle oppgaven i én etat legger til rette for dette. Også større og mer kompetente fagmiljøer vil bidra til bedre kvalitet på saksbehandlingen, som er viktig for å sikre likebehandling og at skattyters rettigheter ivaretas.

Forenkling for skatte- og avgiftspliktige og arbeidsgiverne

Skattedirektoratets forslag gjør at skatte- og avgiftspliktige får én etat å forholde seg til. Næringsdrivende skylder ofte både skatt og mva. og får i slike tilfeller bare én kreditor å forholde seg til. Næringslivet får også færre kontrollaktører å forholde seg til.

Mer kompetente fagmiljøer legger til rette for bedre kvalitet i saksbehandlingen. Bedre kvalitet i saksbehandlingen gir mindre behov for klage og færre konflikter mellom skattyter/arbeidsgiver og skattemyndighetene.

I dag må brukerne forholde seg til to ulike etater i samme sak. Det er ikke alltid gitt for brukerne hvem som kan gi veiledning på det de lurte på. Hittil i år har i underkant 30 000 brukere ringt Skatteetaten med spørsmål om innbetaling av skatt, mens omtrent like mange ringer til skatteoppkrever og blir henvist til Skatteetaten. Skatteetaten ønsker å ta ansvaret for veiledning om hele skatte- og avgiftsområdet. Brukerne vil få ett kontaktpunkt for alle henvendelser om skatt, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift.

God regional politikk

Dagens skatteoppkreverkontor har store variasjoner i størrelse og 60 pst. av kontorene benytter to eller færre årsverk på oppgavene totalt. Skattedirektoratets forslag til organisering samler de ulike skatteoppkreveringsoppgavene i egne, større fagmiljøer. Større fagmiljøer gir mulighet for spesialisering og skaper attraktive regionale kompetansearbeidsplasser.

Det foreslås kontorer i alle landets fylker, og Skattedirektoratets forslag opprettholder en god regional balanse i antall arbeidsplasser. Det er flere kommuner som *får* mer enn 10 årsverk enn som *mister* mer enn 10 årsverk. Å bygge sterke fagmiljøer rundt om i landet åpner også for at en kan flytte oppgaver ut fra sentrale områder. Skatteetaten er allerede et godt eksempel på at arbeidsoppgaver kan flyttes ut fra de største byene. Skatt nord behandler de om lag 500 000 selvangivelsene for innbyggerne i Oslo.

4. Regelverksendringer

Mange av de foreslåtte lovendringene er tekniske tilpasninger som følge av at skattekontoret overtar arbeidsoppgaver fra skatteoppkreveren. I skattebetalingsloven kapittel 2 er det foreslått endringer som blant annet tar høyde for at innkreving av toll- og avgiftskrav skal overføres til Skatteetaten. Hvem som i dag er rett innkrevingsmyndighet for de ulike kravene er regulert i forskjellige bestemmelser i skattebetalingsloven og i skattebetalingsforskriften. Det foreslås å samle disse bestemmelsene i skattebetalingsloven kapittel 2.

I forlengelsen av at skatteoppkreverfunksjonen overføres til Skatteetaten, foreslås det å avvikle de kommunale skatteutvalgene. Skatteutvalget kan av rimelighetshensyn gi betalingsutsettelse eller sette ned eller frafalle skattekrav. Dersom kravet som søkes ettergitt er høyere enn 200 000 kroner, ligger derimot avgjørelsesmyndigheten hos skattekontoret. Skattekontorets vedtak kan påklages, mens det ikke er klageadgang over vedtak som treffes av skatteutvalgene. Ved å samle avgjørelseskompetansen hos skattekontoret, tilrettelegges det for enhetlig behandling av sakene og det kan innføres en generell adgang til å klage over vedtakene.

Departementet viser til kapittel 7 i rapporten og vedlagte lovforslag.

5. Konsekvenser for kommunene

Skatteoppkreveren kan for enkelte kommunale krav avholde forretning for utleggspant og nedlegge utleggstrekk og foreta motregning i tilgodebeløp ved skatteoppgjøret og i til gode merverdiavgift etter reglene om dette i skattebetalingsloven. Dette forutsetter at det i særloven for det aktuelle kravet foreligger en henvisning til skattebetalingsloven. For andre krav eller dersom kommunen velger å ikke bruke skatteoppkreveren, må kravene tvangsfullbyrdes via den alminnelige namsmannen.

Direktoratet foreslår at kommunene fortsatt skal ha særnamskompetanse for kommunale krav og avgifter. Forslag til ny lovtekst i de enkelte særlovene er tilpasset dette, ved at kravet om at skatteoppkreveren må forestå innkrevingen er tatt ut. Kommunene kan etter forslaget selv bestemme hvem i kommunen som eventuelt skal utøve særnamskompetansen, samt foreta motregning i tilgodebeløp ved skatteoppgjøret og i til gode merverdiavgift.

6. Arbeidsrettslig og personalmessige konsekvenser

Skattedirektoratets rapport (kapittel 13) inneholder en vurdering av arbeidsrettslige og personalmessige forhold. Direktoratets viser til at det ved overføring av skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten må gjøres en vurdering av om det skjer en virksomhetsoverdragelse. Hver enkelt kommune med skatteoppkreverfunksjon må foreta en vurdering av kriterier og vilkår for virksomhetsoverdragelse er tilstede eller ikke. Rettslig sett vil dette kunne medføre at arbeidstakere i de ulike kommuner får ulike rettigheter med hensyn til om de kommer inn under reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven eller ikke.

Skatteoppkrevingen er ulikt organisert fra kommune til kommune og det kan derfor ikke gis en helt generell beskrivelse av de personalmessige konsekvensene. Skattedirektoratet og Finansdepartementet vil legge vekt på gode personalprosesser, og det er en grunnleggende forutsetning at omstillingsarbeidet skal skje i nært samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner. Det skal utredes konsekvenser for ansatte og planlegges et omstillingsløp som ivaretar involvering fra tillitsvalgte for de ansatte som er berørt av overføringen.

I prosessen vil informasjon til berørte ansatte bli vektlagt. Det vil bli etablert et samarbeidsorgan mellom partene tilsvarende det som ble etablert ved gjennomføringen av vergemålsreformen.

7. Administrative og økonomiske konsekvenser

Skattedirektoratets forslag til organisering av skatteoppkrevingen viser at oppgavene kan løses med betydelig færre årsverk. Oppgavene skal løses med 985 årsverk, en samlet innsparing på 526 årsverk. Samtidig foreslås en styrking av arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk, noe som reduserer den samlede innsparingen til netto 497 årsverk. Denne innsparingen, sammen med innsparing på kontorplass- og systemkostnader, gir totalt en samlet innsparing på om lag 370 mill. kroner årlig.

Det vil påløpe kostnader til omstilling i en overgangsperiode.

Skatteetaten

For Skatteetaten vil forslaget føre til økte kostnader til lønn og ulike administrative tjenester. Skattedirektoratet har tatt utgangspunkt i foreslått lokalisering og at Skatteetaten får 985 nye årsverk til å løse oppgavene. Lønns- og administrasjonskostnadene er beregnet til 732 mill. kroner per år.

I tillegg vil etaten ikke ha kostnader til godtgjørelse til skatteutvalgsmedlemmene. Totalt utgjør dette 1,9 mill. kroner årlig.

Kommunen

Det er foreløpig ikke tatt stilling til hvordan gevinsten i kommunene av overføringen blir tatt ut.

Skatteoppkreverne har også ansvar for innkreving og regnskapsføring av kommunale krav. Disse oppgavene skal fortsatt være kommunale. Etter reglene i skattebetalingsloven kan skatteoppkrevere i innkreving av en del av disse kravene bruke sin særnamskompetanse (avholde forretning for utleggspant og nedlegge utleggstrekk) og/eller foreta motregning i tilgodebeløp fra skatteoppgjør og i merverdiavgift til gode. Skattedirektoratet foreslår i sin rapport at kommunene beholder disse innkrevingsvirkemidlene etter overføring. Overføringen vil derfor ikke gjøre det vanskeligere eller mer kostbart for kommunene å drive innkreving av kommunale krav.

Samfunnet

Næringsdrivende, arbeidsgivere og skattyterne vil få én etat å forholde seg til, uavhengig av om det gjelder pågående kontroll, skattesak eller betaling. For eksempel vil en helhetlig behandling være kostnadsbesparende for skyldner, ved at samordning av kravene vil gi færre utleggsforretninger.

Overføringen av oppgavene vil også legge til rette for en mer digital forvaltning og brukervennlige løsninger.

8. Avsluttende bemerkninger

Frist for å avgi høringsuttalelse er 2. mars 2015. Høringsuttalelsene sendes elektronisk til postmottak@fin.dep.no.

Liste over høringsinstansene følger vedlagt. Vi ber den enkelte høringsinstans om å vurdere behovet for om høringsbrevet bør sendes til underliggende etater eller virksomheter, tilknyttede virksomheter, medlemsorganisasjoner eller lignende.

Med hilsen

Amund Noss e.f.
ekspedisjonssjef

Øystein Schønberg-Grevbo
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Fra: Fosby Geir[Geir.Fosby@dss.dep.no]
Dato: 05.12.2014 10:56:08
Til: swn@fin.dep.no
Kopi: Fosby Geir
Tittel: Høringsbrev – overføring av skatteoppkrevingen

Hei,

Vedlagt følger brev av 4. desember om høringsbrev, høringsbrev av 1. desember 2014 om forslag om overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten og liste over høringsinstansene.

Frist for å avgi høringsuttalelse er **2. mars 2015**.

Med vennlig hilsen

Siri Nilsen
Finansdepartementet
Skattelovavdelingen - Etatsstyringsseksjonen
E-post: swn@fin.dep.no
Telefon: +47 22 24 44 03

Høringsinstansene iht. liste

Deres ref

Vår ref
14/3202 SL SWN/KR

Dato
01.12.2014

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - høring

1. Innledning

Finansdepartementet sender med dette på høring forslag om overføring av skatteoppkreverfunksjonen (skatteoppkrevingen) til Skatteetaten.

Skattedirektoratet fikk 23. juni 2014 i oppdrag å utrede hvordan skatteoppkrevingen (arbeidsgiverkontroll, innkreving og føring av skatteregnskapet) kan organiseres i Skatteetaten for å oppnå en bedre og mer effektiv skatteoppkreving. Utredningen skulle også inneholde forslag til nødvendige regelverksendringer, plan for ev. endringer i IKT-systemløsninger og vurdering av arbeidsrettslige- og personalmessige forhold.

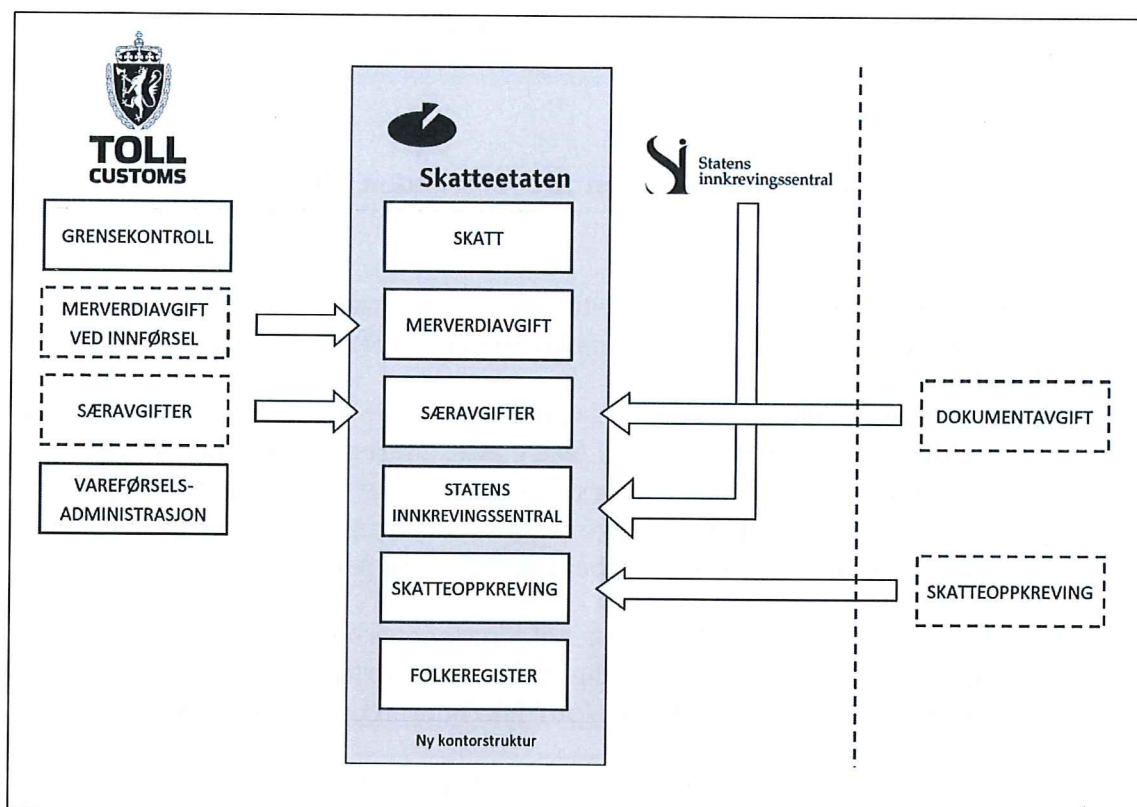
Skattedirektoratets rapport ble oversendt Finansdepartementet 24. november 2014. Rapporten med vedlegg er tilgjengelig på Finansdepartementets hjemmesider <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/hoeringer.html?id=1832>

Regjeringen har satt i gang et arbeid med sikte på overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten. Regjeringen vil ta stilling til Skattedirektoratets konkrete forslag til organisering av skatteoppkreverfunksjonen etter at høringen er gjennomført, herunder den regionale fordelingen og omfanget av satsingen på arbeidsgiverkontroll i kampen mot svart økonomi. Skattedirektoratets forslag følger føringene regjeringen har lagt for arbeidet, og rapporten danner et godt grunnlag for å arbeide videre med sikte på å overføre skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten for å få en bedre og mer effektiv skatte- og avgiftsforvaltning.

2. Bakgrunn for tiltaket

Regjeringen har iverksatt en rekke endringer i etatene som håndterer skatt, avgift, toll og innkreving, og i oppgavefordelingen mellom disse, jf. Prop. 1 S (2014-2015). Målet med tiltakene er styrket innsats mot svart økonomi, bedre rettssikkerhet, redusert ressursbruk, forenkling for innbyggerne og bedre grensekontroll.

Regjeringen vil overføre forvaltningen av særavgift og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. Statens innkrevingssentral tas inn i Skatteetaten fra 1. januar 2015, og det arbeides også med sikte på å overføre ansvaret for forvaltningen av dokumentavgiften fra Kartverket til Skatteetaten. Skatteetaten vil med disse tiltakene få et samlet ansvar for å fastsette, innkreve og kontrollere skatter og avgifter, jf. figuren under.

Overføring av den kommunale skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten innebærer at skatteinnkrevingen, føring av skatteregnskapet og arbeidsgiverkontrollen legges til Skatteetaten og koordineres med tilstøtende og til dels overlappende oppgaver i Skatteetaten. Samordning av skatteoppkreverne og Skatteetaten gir stordriftsfordeler både faglig, administrativt og for drift og utvikling av IKT-systemer. Skatteetatens innføring av merverdiavgift og skatteoppkrevernes innføring av skatt og arbeidsgiveravgift kan samordnes. I stor grad omfatter dette de samme skyldnerne. Tilsvarende vil det gi en bedre og mer helhetlig løsning å samordne skatteoppkrevernes arbeidsgiverkontroll med Skatteetatens kontrollvirksomhet. Et samlet ansvar hos Skatteetaten vil gi mer lik behandling av skattyterne og bedre

rettssikkerhet. Det vil samtidig gjøre det enklere for de skatte- og avgiftspliktige ved at de får én etat å forholde seg til.

2.1 Skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverne står for fellesinnkrevingen av de fleste direkte skattene som fastsettes av Skatteetaten. Skatteoppkreving brukes om de samlede oppgaver som ligger til skatteoppkreverfunksjonen:

- **Innkreving** av inntektsskatt- og formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift. Fellesinnkrevingen innebærer at skatteoppkreveren krever inn skatter og avgifter på vegne av skattekreditorene (staten, fylkeskommunene og kommunene).
- **Arbeidsgiverkontrollen** omfatter primært kontrollen av lønnsområdet. Formålet med kontrollen er å påse at skattetrekk, påleggstrekk og arbeidsgiveravgift blir beregnet, oppbevart, innberettet og innbetalt i samsvar med de bestemmelsene som gjelder. Siden likning av lønnstakere baserer seg på innsendt lønns- og trekkoppgave fra arbeidsgiver, er kontrollen svært viktig for å oppnå korrekt skattegrunnlag.
- **Føring av skatteregnskapet** – skatteoppkreverne fører skatteregnskapet for den enkelte kommune i Skatteregnskapssystemet (Sofie), som driftes av Skatteetaten. Skatteregnskapet avlegges månedlig for å fordele skatteinntektene til kommunene.

Skatteoppkrevernes oppgaver og plikter i forbindelse med skatteoppkrevingen følger av skattebetalingsloven¹ med tilhørende forskrifter og Instruks for skatteoppkreverne. Etter skattebetalingsloven § 2-1 skal den myndighet og de plikter som er lagt til skatteoppkreveren i skattebetalingsloven, utøves av den kommunale skatteoppkreveren. Loven setter ingen krav til hvordan funksjonen skal organiseres internt i kommunene. Kravet er ikke til hinder for at flere kommuner har felles skatteoppkrever så lenge det føres ett skatteregnskap for hver kommune.

2.2 Dagens organisering av skatteoppkreverfunksjonen

Dagens organisering av skatteoppkreverfunksjonen er ikke hensiktsmessig, verken faglig-, styrings- eller ressursmessig.

I dag har kommunene det administrative ansvaret for skatteoppkreverfunksjonen, mens Skatteetaten har ansvar for faglig oppfølging og styring. Skatteetaten bruker 71 årsverk på å følge opp de kommunale skatteoppkreverkontorene. 288 kommunale skatteoppkreverkontor bruker om lag 1 411 årsverk på skatteoppkrevingen. Flere kommuner har etablert interkommunalt samarbeid, men de fleste fagmiljøene er svært små. Over 60 pst. av kontorene benytter to eller færre årsverk på oppgaven.

¹ Lov av 17. juni 2005 nr. 67, Lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav

Skatteoppkreving er heller ikke en naturlig kommunal oppgave, men en oppgave som kjennetegnes av stram regulering, liten grad av skjønn, og sterkt behov for rettsikkerhet og likhet på tvers av kommunene, uavhengig av hvor skattyter eller arbeidsgiver bor eller holder til. Kommunen utfører oppgaven på vegne av skattekreditorene (staten, fylkeskommunen og kommunene). I behandling av kommuneproposisjonen i vår, sluttet Stortinget seg til at «oppgaver som ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske forhold, og som derfor er kjennetegnet av standardisering, regelorientering og kontroll, bør i utgangspunktet være et statlig ansvar».

Den informasjon som er viktig i innfordringssammenheng, er nå i all hovedsak tilgjengelig i registre og databaser. Sammen med elektronisk rapportering og kommunikasjon reduserer dette behovet for lokalkunnskap og for at oppgaven utføres nært skyldneren. Videre har mange kommuner allerede i dag til tross for redusert nærhet valgt å etablere interkommunale løsninger for skatteoppkreverfunksjonen. Nærhet kan også være problematisk, spesielt i små kommuner. At den som krever inn eller kontrollerer kjenner skyldneren personlig eller har andre koblinger til skyldner, kan gjøre det vanskelig å gjennomføre skatteoppkrevingen eller kontrollen på en god måte.

Resultatene for innbetalt skatt, folketrygdavgift og arbeidsgiveravgift er gode, men dette skyldes i liten grad dagens organisering med 288 kontor. Årsaken er kravenes karakter, velfungerende IT-systemer og en forskuddsordning hvor arbeidsgiver gjennom skattetrekket i praksis er den viktigste «skatteoppkreveren» overfor lønnsinntakere og pensjonister. For inntektsåret 2012 var totalt innbetalt forskuddstrekk 99,9 pst. Av dette ble hele 99,7 pst. frivillig innbetalt, dvs. til forfall eller etter en maskinell purring. Dette skjer uten innkrevingstiltak fra skatteoppkreveren, og skyldes i stor grad arbeidsgivernes skattetrekk. For arbeidsgiveravgift (inntektsåret 2012) var resultatet 99,8 pst., hvor hele 99,2 pst. er innbetalt frivillig.

Spørsmålet om å flytte skatteoppkrevingen har vært utredet flere ganger, senest i 2004 (NOU 2004:12 *Bedre skatteoppkreving*) og i 2007 (NOU 2007:12 *Offentlig innkreving*). I NOU 2004:12 konkluderte flertallet av utvalgsmedlemmene med at en statlig organisering av skatteoppkrevingen var mest naturlig, oppgavens innhold og karakter tatt i betraktning. Mindretallet mente at de fleste argumentene talte for fortsatt kommunalt ansvar for skatteoppkrevingen. I NOU 2007:12 foreslo flertallet i utvalget at alle statlige innfordringsoppgaver og innfordringsoppgaver knyttet til skatte- og avgiftskrav som høres inn under fellesinnkrevingen, skulle samles i en statlig innfordringsetat. Mindretallet (ett medlem) støttet ikke den delen av forslaget som innebar å innlemme skatteoppkreverfunksjonen i én statlig innfordringsetat.

3. Skattedirektoratets forslag til organisering

Skattedirektoratet har i sin utredning vurdert organiseringen ut fra føringer i oppdragsbrevet fra Finansdepartementet av 23. juni 2014. I tillegg er utredningen basert

på «Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon».² Direktoratet har spesielt lagt vekt på følgende kriterier:

- helhetlig skatte- og avgiftsforvaltning
- redusert ressursbruk gjennom effektiv oppgaveløsning
- videreføring av kompetanse i gode fagmiljøer
- god regional fordeling av arbeidsplasser

Skattedirektoratet har i utredningen vurdert ressursbehov, organisering og lokalisering for hver av oppgavene som skatteoppkreverne utfører i dag: skatteregnskap, arbeidsgiverkontroll, innkreving og veiledning/informasjon.

3.1 Forslag til organisering

Skattedirektoratets forslag til organisering av oppgavene i Skatteetaten viser at oppgavene kan og bør løses på betydelig færre steder enn i dag: Skattedirektoratet foreslår at oppgaven skal utføres på tilsammen 27 kontor.

Forslaget innebærer at oppgavene kan utføres med 526 færre årsverk enn de kommunale skatteoppkreverne bruker i dag. Samtidig foreslår Skattedirektoratet å styrke arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk, slik at den samlede innsparingen blir netto 497 årsverk. Denne innsparingen, sammen med innsparing på kontorplass- og bl.a. kostnader til diverse IT-systemløsninger, gir totalt en samlet innsparing på om lag 370 mill. kroner årlig.

Direktoratet foreslår følgende organisering i Skatteetaten av de ulike oppgavene som ivaretas av skatteoppkreverne i dag:

Føring av skatteregnskapet

Skattedirektoratet foreslår at denne funksjonen samles på Lillestrøm (Skedsmo kommune) med en underavdeling i Vadsø. Enheten vil få et landsdekkende ansvar for føring av skatteregnskapet. Oppgaven bemannes med 45 årsverk på Lillestrøm og 15 i Vadsø, totalt 60 årsverk mot dagens 251. Kommunene vil få en spesialisert enhet som vil gi de samme rapportene og inntektsoversiktene som i dag, og som i tillegg vil kunne tilby alle kommuner analyser til sin økonomiforvaltning.

Skatteetaten er avhengig av å rekruttere tilstrekkelig med kompetanse for å opprettholde en god drift fra 1. januar 2016. Avgjørende for valget av lokalisering på Lillestrøm har derfor vært rekrutteringsgrunnlaget fra de største kontorene på det sentrale Østlandsområdet. Ingen andre steder i landet har tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag som kan sikre forsvarlig drift fra 1. januar 2016.

² Av 16. september 2011

Arbeidsgiverkontrollen

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen samlokaliseres med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer og lokaliseres på 22 steder. Oppgaven bemannes med 400 årsverk. Dette innebærer en styrking på 29 årsverk. I tillegg blir arbeidsgiverkontrollen vesentlig styrket ved at den samles i større fagmiljøer og samlokaliseres med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer. SKD har vurdert organisering av arbeidsgiverkontrollen ut fra hvor arbeidsgiverne holder til, hvor skatteoppkreverne har kompetansemiljøer på oppgaven i dag og hvor Skatteetaten i dag har kontrollmiljøer. Arbeidsgiverkontrollen krever ikke at etaten er fysisk til stede overalt, men at det er mange nok til å reise ut på kontroller der det etter en risiko og vesentlighetsvurdering vurderes at det er behov.

Innkrevning

Skattedirektoratet foreslår at innkreving spesialiseres og lokaliseres på totalt 19 steder. Det skilles mellom innkreving mot næringsdrivende/arbeidsgivere og innkreving mot personlig skattytere (lønnsmottagere og pensjonister). Innkreving mot næringsdrivende samles i fem regionale innkrevingsmiljøer hvor Skatteetaten allerede har innkrevingsmiljø for merverdiavgift. Innkreving mot personlige skattytere samles i 19 fylkesvise enheter, hvor fem av disse også har innkreving mot næringsdrivende. Oppgaven bemannes med til sammen 453 årsverk, mot dagens 639 årsverk.

Veiledning, informasjon og arkiv

Veiledning, informasjon og arkiv knyttet til skatteoppkreverfunksjonens inkluderes i Skatteetatens telefontjeneste, veiledningsfunksjon og de regionale dokumentsentrene. Oppgaven bemannes med til sammen 55 årsverk.

3.2 Fordeler med Skattedirektoratets forslag til organisering

Etter Finansdepartementets vurdering er det mange og vesentlige fordeler med Skattedirektoratets forslag til organisering av skatteoppkreveroppgavene:

Mer effektiv oppgaveløsning

Oppgavene foreslås løst i færre og større enheter med bedre fagmiljøer. Antall kontorsteder reduseres fra 288 til 27 og oppgavene løses med 526 færre årsverk. Dette tilsvarer en årlig innsparing på 370 mill. kroner årlig.

I Skattedirektoratets forslag samordnes innfordring av merverdiavgift og direkte skatter fra næringsdrivende. Innkrevingsarbeidet blir samlet sett mer effektivt og enhetlig ved at oppkreveren for eksempel kan ta utlegg eller begjære konkurs for flere krav samtidig.

Arbeidsgiverkontrollen er viktig for kvaliteten på lønnsrapporteringen fra arbeidsgiverne, som er en avgjørende forutsetning for ordningen med forhåndsutfylt selvangivelse. I tillegg er kontrollen også et meget viktig virkemiddel i innsatsen mot svart økonomi og arbeidskriminalitet. Større kompetansemiljøer, samordning og en

styrking i antall årsverk vil gi bedre kvalitet på grunnlagsdataene, redusert sårbarhet og større kontrolldekning.

Føring av skatteregnskapet blir mer effektivt. En landsdekkende enhet med ansvar for føring av skatteregnskapet innebærer en betydelig effektivisering, med en reduksjon fra 251 årsverk til 60 årsverk. Dette gir store kompetente fagmiljøer, og kommunene vil få en spesialisert enhet som vil gi de samme rapportene og inntektsoversiktene som i dag, og som i tillegg vil kunne tilby alle kommuner analyser til sin økonomiforvaltning. I tillegg blir det én konto for innbetaling av skatt, noe som gjør regnskapsføringen mer effektiv.

Bedre bekjempelse av svart økonomi og arbeidsmarkeds kriminalitet

Arbeidsgiverkontrollen er viktig i innsatsen mot svart økonomi og arbeidsmarkeds kriminalitet.

I dag er det kommuner som knapt foretar arbeidsgiverkontroller. Mer enn 70 prosent av skatteoppkreverkontorene bruker mindre enn ett årsverk på arbeidsgiverkontroll, og 16 kommuner gjennomfører ikke arbeidsgiverkontroll i det hele tatt.

Manglende eller dårlig arbeidsgiverkontroll øker risikoen for konkurransevridding, hvor det seriøse næringslivet taper for de som velger å drive uredelig virksomhet. Vi kan også risikere at useriøse aktører i større grad velger å etablere virksomheten sin i kommuner der de vet at kontrolldekningen er lav.

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen styrkes med 29 årsverk. Denne styrkingen, og en samordning av arbeidsgiverkontrollen med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer, vil gi større og mer kompetente kontrollmiljøer og gjøre det lettere å foreta en mer helhetlig og risikobasert kontrollutvelgelse. Dette vil bidra til en vesentlig bedre bekjempelse av svart arbeid og arbeidsmarkeds kriminalitet. Det vil gi mer korrekt fastsettelse av skatter og avgifter, øke etterlevelsen og dermed sikre skatteinntektene til fellesskapet. I tillegg vil samhandlingen mellom kontrolltater og politiet bli enklere da det blir færre aktører som skal samarbeide.

Økt rettsikkerhet

Lik behandling av like saker er et sentralt rettssikkerhetsprinsipp. Å samle oppgaven i én etat legger til rette for dette. Også større og mer kompetente fagmiljøer vil bidra til bedre kvalitet på saksbehandlingen, som er viktig for å sikre likebehandling og at skattyters rettigheter ivaretas.

Forenkling for skatte- og avgiftspliktige og arbeidsgiverne

Skattedirektoratets forslag gjør at skatte- og avgiftspliktige får én etat å forholde seg til. Næringsdrivende skylder ofte både skatt og mva. og får i slike tilfeller bare én kreditor å forholde seg til. Næringslivet får også færre kontrollaktører å forholde seg til.

Mer kompetente fagmiljøer legger til rette for bedre kvalitet i saksbehandlingen. Bedre kvalitet i saksbehandlingen gir mindre behov for klage og færre konflikter mellom skattyter/arbeidsgiver og skattemyndighetene.

I dag må brukerne forholde seg til to ulike etater i samme sak. Det er ikke alltid gitt for brukerne hvem som kan gi veiledning på det de lurar på. Hittil i år har i underkant 30 000 brukere ringt Skatteetaten med spørsmål om innbetaling av skatt, mens omtrent like mange ringer til skatteoppkrever og blir henvist til Skatteetaten. Skatteetaten ønsker å ta ansvaret for veiledning om hele skatte- og avgiftsområdet. Brukerne vil få ett kontaktpunkt for alle henvendelser om skatt, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift.

God regional politikk

Dagens skatteoppkreverkontor har store variasjoner i størrelse og 60 pst. av kontorene benytter to eller færre årsverk på oppgavene totalt. Skattedirektoratets forslag til organisering samler de ulike skatteoppkrevingsoppgavene i egne, større fagmiljøer. Større fagmiljøer gir mulighet for spesialisering og skaper attraktive regionale kompetansearbeidsplasser.

Det foreslås kontorer i alle landets fylker, og Skattedirektoratets forslag opprettholder en god regional balanse i antall arbeidsplasser. Det er flere kommuner som *får* mer enn 10 årsverk enn som *mister* mer enn 10 årsverk. Å bygge sterke fagmiljøer rundt om i landet åpner også for at en kan flytte oppgaver ut fra sentrale områder. Skatteetaten er allerede et godt eksempel på at arbeidsoppgaver kan flyttes ut fra de største byene. Skatt nord behandler de om lag 500 000 selvangivelsene for innbyggerne i Oslo.

4. Regelverksendringer

Mange av de foreslåtte lovendringene er tekniske tilpasninger som følge av at skattekontoret overtar arbeidsoppgaver fra skatteoppkreveren. I skattebetalingsloven kapittel 2 er det foreslått endringer som blant annet tar høyde for at innkreving av toll- og avgiftskrav skal overføres til Skatteetaten. Hvem som i dag er rett innkreivingsmyndighet for de ulike kravene er regulert i forskjellige bestemmelser i skattebetalingsloven og i skattebetalingsforskriften. Det foreslås å samle disse bestemmelsene i skattebetalingsloven kapittel 2.

I forlengelsen av at skatteoppkreverfunksjonen overføres til Skatteetaten, foreslås det å avvikle de kommunale skatteutvalgene. Skatteutvalget kan av rimelighetshensyn gi betalingsutsettelse eller sette ned eller frafalle skattekrav. Dersom kravet som søkes ettergitt er høyere enn 200 000 kroner, ligger derimot avgjørelsesmyndigheten hos skattekontoret. Skattekontorets vedtak kan påklages, mens det ikke er klageadgang over vedtak som treffes av skatteutvalgene. Ved å samle avgjørelseskompetansen hos skattekontoret, tilrettelegges det for enhetlig behandling av sakene og det kan innføres en generell adgang til å klage over vedtakene.

Departementet viser til kapittel 7 i rapporten og vedlagte lovforslag.

5. Konsekvenser for kommunene

Skatteoppkreveren kan for enkelte kommunale krav avholde forretning for utleggspant og nedlegge utleggstrekk og foreta motregning i tilgodebeløp ved skatteoppgjøret og i til gode merverdiavgift etter reglene om dette i skattebetalingsloven. Dette forutsetter at det i særloven for det aktuelle kravet foreligger en henvisning til skattebetalingsloven. For andre krav eller dersom kommunen velger å ikke bruke skatteoppkreveren, må kravene tvangsfullbyrdes via den alminnelige namsmannen.

Direktoratet foreslår at kommunene fortsatt skal ha særnamskompetanse for kommunale krav og avgifter. Forslag til ny lovtekst i de enkelte særlovene er tilpasset dette, ved at kravet om at skatteoppkreveren må forestå innkrevingen er tatt ut. Kommunene kan etter forslaget selv bestemme hvem i kommunen som eventuelt skal utøve særnamskompetansen, samt foreta motregning i tilgodebeløp ved skatteoppgjøret og i til gode merverdiavgift.

6. Arbeidsrettslig og personalmessige konsekvenser

Skattedirektoratets rapport (kapittel 13) inneholder en vurdering av arbeidsrettslige og personalmessige forhold. Direktoratet viser til at det ved overføring av skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten må gjøres en vurdering av om det skjer en virksomhetsoverdragelse. Hver enkelt kommune med skatteoppkreverfunksjon må foreta en vurdering av kriterier og vilkår for virksomhetsoverdragelse er tilstede eller ikke. Rettslig sett vil dette kunne medføre at arbeidstakere i de ulike kommuner får ulike rettigheter med hensyn til om de kommer inn under reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven eller ikke.

Skatteoppkrevingen er ulikt organisert fra kommune til kommune og det kan derfor ikke gis en helt generell beskrivelse av de personalmessige konsekvensene. Skattedirektoratet og Finansdepartementet vil legge vekt på gode personalprosesser, og det er en grunnleggende forutsetning at omstillingsarbeidet skal skje i nært samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner. Det skal utredes konsekvenser for ansatte og planlegges et omstillingsløp som ivaretar involvering fra tillitsvalgte for de ansatte som er berørt av overføringen.

I prosessen vil informasjon til berørte ansatte bli vektlagt. Det vil bli etablert et samarbeidsorgan mellom partene tilsvarende det som ble etablert ved gjennomføringen av vergemålsreformen.

7. Administrative og økonomiske konsekvenser

Skattedirektoratets forslag til organisering av skatteoppkrevingen viser at oppgavene kan løses med betydelig færre årsverk. Oppgavene skal løses med 985 årsverk, en samlet innsparing på 526 årsverk. Samtidig foreslås en styrking av arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk, noe som reduserer den samlede innsparingen til netto 497 årsverk. Denne innsparingen, sammen med innsparing på kontorplass- og systemkostnader, gir totalt en samlet innsparing på om lag 370 mill. kroner årlig.

Det vil påløpe kostnader til omstilling i en overgangsperiode.

Skatteetaten

For Skatteetaten vil forslaget føre til økte kostnader til lønn og ulike administrative tjenester. Skattedirektoratet har tatt utgangspunkt i foreslått lokalisering og at Skatteetaten får 985 nye årsverk til å løse oppgavene. Lønns- og administrasjonskostnadene er beregnet til 732 mill. kroner per år.

I tillegg vil etaten ikke ha kostnader til godtgjørelse til skatteutvalgsmedlemmene. Totalt utgjør dette 1,9 mill. kroner årlig.

Kommunen

Det er foreløpig ikke tatt stilling til hvordan gevinsten i kommunene av overføringen blir tatt ut.

Skatteoppkreverne har også ansvar for innkreving og regnskapsføring av kommunale krav. Disse oppgavene skal fortsatt være kommunale. Etter reglene i skattebetalingsloven kan skatteoppkrevere i innkreving av en del av disse kravene bruke sin særnamskompetanse (avholde forretning for utleggspant og nedlegge utleggstrekk) og/eller foreta motregning i tilgodebeløp fra skatteoppgjør og i merverdiavgift til gode. Skattedirektoratet foreslår i sin rapport at kommunene beholder disse innkrevingsvirkemidlene etter overføring. Overføringen vil derfor ikke gjøre det vanskeligere eller mer kostbart for kommunene å drive innkreving av kommunale krav.

Samfunnet

Næringsdrivende, arbeidsgivere og skattyterne vil få én etat å forholde seg til, uavhengig av om det gjelder pågående kontroll, skattesak eller betaling. For eksempel vil en helhetlig behandling være kostnadsbesparende for skyldner, ved at samordning av kravene vil gi færre utleggsforretninger.

Overføringen av oppgavene vil også legge til rette for en mer digital forvaltning og brukervennlige løsninger.

8. Avsluttende bemerkninger

Frist for å avgi høringsuttalelse er 2. mars 2015. Høringsuttalelsene sendes elektronisk til postmottak@fin.dep.no.

Liste over høringsinstansene følger vedlagt. Vi ber den enkelte høringsinstans om å vurdere behovet for om høringsbrevet bør sendes til underliggende etater eller virksomheter, tilknyttede virksomheter, medlemsorganisasjoner eller lignende.

Med hilsen

Amund Noss e.f.
ekspedisjonssjef

Øystein Schønberg-Grevbo
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Høringsuttalelse – Overføring av skatteoppkrevingen til staten.

Det vises til høringsbrev av 01.12.2014 til høringsinstansene vedrørende forslag om overføring av skatteoppkreverfunksjonen (skatteoppkrevingen) til Skatteetaten.

Landsstyret i KS vedtok i mai 2014 en enstemmig uttalelse om kommunereformen hvor KS mener det er galt å gjøre skatteinnkrevingen statlig. Skatteinnkrevingen i Norge er svært effektiv, og det er vanskelig å se at en statliggjøring vil forbedre den. Samtidig fjerner man en viktig oppgave fra kommunesektoren, stikk i strid med målene i den nylig igangsatte kommunereformen.

Forslaget om overføring av skatteoppkrevingen til skatteetaten har vært vurdert flere ganger tidligere, men saken har da enten ikke blitt fremmet fra tidligere regjeringer eller blitt avvist av Stortinget. KS kan ikke se at det fremkommer nye momenter av betydning i Finansdepartementets høring. At forslaget fremmes som egen sak uavhengig av pågående kommunereformarbeid er også etter KS's mening uheldig og i strid med reformen.

KS er opptatt av at skatteoppkrevingen skjer på en effektiv måte med høye krav til rettssikkerhet.

KS kan ikke se at en overføring av skatteoppkrevingen til staten gir noen garantier for bedre resultater.

Dagens skatteinnkreving har svært gode resultater med en innbetalingsgrad på om lag 99,8 av prosent av samlede krav for de viktigste skatteartene. Kravenes karakter, innkreving via arbeidsgiver og automatiserte prosesser er viktige forklaringer på de gode resultatene. Hensiktsmessig og effektiv organisering i kommunene med entydig arbeidsdeling mellom skattekontorene (tidl. ligningskontor) og de kommunale skatteoppkreverne er en annen. Det er grunn til å merke seg at den statlige innkrevingen av merverdiavgift har en lavere innbetalingsgrad (99,4 pst i følge statsbudsjettet) enn den mest sammenlignbare kommunale innkrevingen av arbeidsgiveravgift (99,8 pst). Og Skattedirektoratet gir ingen begrunnelse for at den statlige innkrevingen av merverdiavgift skal være lavere enn resultatet for arbeidsgiveravgift.

Forslagene i høringen innebærer betydelig sentralisering av arbeidsplasser til nasjonale kontorer eller til region-/fylkessentra. Dagens 288 kontorsteder reduseres til 27. Næringslivet på mindre steder vil miste en av sine viktigste, offentlige informasjonskanaler og samarbeidspartnere. Det antas at dette kan være spesielt krevende for bedrifter i etableringsfasen. I tillegg får skatteoppkreverne informasjon om mulig useriøs virksomhet fra lokalt næringsliv og innbyggere, og denne informasjonskanalen vil antagelig svekkes ved en statliggjøring.

I det pågående kommunereformarbeidet er målet å flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner. Kommunalt ansvar for skatteoppkrevingen har bidratt til at kommunene har kunnet bygge opp innfordringsmiljøer i egen organisasjon med god kompetanse for innfordring av både skattekrav og kommunale krav. KS mener en overføring av skatteoppkrevingen til staten vil gjøre at kommunene mister denne synergien, og kommunene blir da mindre robuste på innkreivingsområdet.

Skattedirektoratets utredning peker på muligheter for kostnadsbesparelser sammenlignet med dagens organisering, og effektiviseringsgevinsten er beregnet på grunnlag av dette. Skattedirektoratets utredningsarbeid er gjennomført som en lukket prosess og har svakheter. Utredningen belyser i liten grad konsekvensene av innsparringsforslagene. Det har derfor ikke vært mulig å vurdere disse for KS. Den valgte tilnærmingsmåten innebærer i tillegg en mulig overvurdering av effektiviseringsgevinstene ved at det ses bort fra at mye av disse kunne vært oppnådd med dagens oppgavefordeling, og da kanskje spesielt med interkommunalt samarbeid og ny kommunestruktur.

KS mener dagens organisering av skatteoppkrevingen har klare fordeler, og vil advare mot at ansvaret overføres fra kommunene til staten. KS vil spesielt framheve følgende uheldige konsekvenser:

- **Effektiviteten og resultatene i skatteinnfordringen kan svekkes.** Skatteoppkrevingen i Norge har over tid vist seg å være meget god sammenlignet med andre vestlige land, f.eks. har skatterestansene i Danmark økt etter at innfordringen ble statliggjort (fra 50 mrd. i 2006 til 82 mrd. i 2012 i følge den danske Riksrevisjonen). En omfattende omorganisering har klare risiko, der selv marginale svekkelser i innkreivingsgradene vil føre til at inntektene reduseres mer enn Finansdepartementets anslag for besparinger ved statliggjøring.

KS mener skatteoppkrevingen bedre kan sikres gjennom forbedringstiltak innenfor rammen av dagens organisering.

- **Bortfall av mulighetene for en enkel og effektiv innkreiving.** Skatteoppkreveren driver også innfordring av visse typer kommunale krav og avgifter, og kommunens særnamskompetanse er et effektivt virkemiddel for kommunene, samtidig som det sparer innbyggerne for betydelige beløp i innfordringsgebyrer. Uten særnamskompetansen vil betydelig flere kommunale krav måtte oversendes namsmannen for innfordring. For innbyggerne vil dette medføre at det i svært mange saker vil påløpe et innfordringsgebyr på 2 500 kr. Et gebyr som i mange saker kan være høyere enn det skyldige beløpet. Dette betyr at f.eks. en renovasjonsregning på 1 500 kr. vil øke til 4 000 kr. når innfordringsgebyret kommer i tillegg.

Skattedirektoratet peker i sin utredning på at en statliggjøring av skatteinnkreivingen utløser behov for en ny kommunal særnamskompetanse, iallfall i en overgangsperiode. Skattedirektoratet går imidlertid ikke nærmere inn i problemstillingen og viser til at dette krever en grundigere utredning.

Forslagene fra Skattedirektoratet har samtidig vidtrekkende negative konsekvenser for kommunene ved at den kommunale særnamsfunksjonen ikke vil få tilgang til informasjon fra verken arbeidsgiver-/ arbeidstakerregisteret eller arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold. I tillegg må det antas at kommunene heller ikke lenger vil ha tilgang til skattesystemet SOFIE, noe som må til for å ivareta personvern hensyn i den organiseringen som nå foreslås. Dette er dramatisk for kommunene og vil i realiteten bety at man ikke har informasjon til å kunne benytte seg av særnamsmyndigheten. At disse problemstillingene ikke belyses av Finansdepartementet og Skattedirektoratet er kritikkverdig.

Kommunene vil altså de facto ikke lenger kunne gjøre bruk av særnamsmyndigheten. Dette vil medføre at innfordring av kommunale krav må forventes å bli langt mindre effektiv enn i dag. KS

mener derved at forslaget viser at statlige myndigheter har liten forståelse for kommunale behov, og KS vil på det sterkeste advare mot forslaget.

- **Begrenser mulighetene for god kommunal likviditetsstyring** og derigjennom kommunenes evne til å innfri sine forpliktelser ved forfall ved at kommunene ikke lenger kan styre gjennomføringen av forskudd på periodisk oppgjør. Skattedirektoratet sier de vil erstatte dette med en eller annen type ordning med forskudd på periodisk oppgjør. Dette kan gi et rentetap for kommunesektoren på 150 – 200 mill. kroner.

- **Svekker kommunenes ansvar for eget inntektsgrunnlag.** En overføring av skatteoppkrevingen til staten betyr at kommunenes skatteinntekter blir enda sterkere styrt fra staten. Interkommunale samarbeid kan ikke, slik Finansdepartementet antyder, tas til inntekt for at kommunene ikke lenger vektlegger nærhetsprinsippet i skatteinnfordringen. Snarere er dette et uttrykk for at kommunene vil oppnå best mulig innfordringsresultater, med effektiv ressursbruk, samtidig som hensyn som nærhet, rettsikkerhet o.a. ivaretas på en tilfredsstillende måte.

- **Innbyggerne mister nærheten til skatteoppkreveren.** Innbyggere med betalingsvansker kan ved å kontakte den kommunale skatteoppkreveren, som kjenner de lokale forholdene i kommunen, få en samordnet betalingsordning for sin skattegjeld og skyldige kommunale krav. Med en statlig skatteinnfordring organisert i regionale innkrevingskontorer vil disse innbyggerne ofte måtte forholde seg til to innkrevingsinstanser (staten og kommunen), og dette kan gjøre kontakt vanskeligere og heve terskelen for innbyggerne.

- **Rettsikkerheten til skattyterne kan svekkes.** I dag ivaretas rettsikkerheten på en meget god måte ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene siden fastsettelsen av skatten (ligningen/staten) og på den annen side innkrevingen av skatten (kommunene). Hensynet til rettsikkerheten tilsier at det må være avstand mellom den som fastsetter og den som innkrever skatten. Dette er også slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger av skatteoppkrevingen.

- **Reduserte muligheter for bekjempelse av svart økonomi.** Skatteoppkreveren har god kontakt med og kjennskap til lokalt næringsliv, og dette bidrar til bekjempelsen av svart økonomi også der arbeidsgiverkontrollen er organisert som interkommunalt samarbeid. Lokalt folkevalgt innsyn, bl.a. gjennom kontrollutvalgene, er en annen styrke. Statliggjøring med sterk sentralisering kan vanskeliggjøre bekjempelsen svart økonomi.

Dersom regjeringen likevel skulle velge å arbeide videre med en sak til Stortinget om en overføring av skatteinnkrevingen har KS følgende kommentarer og merknader:

KS vil framheve at en eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen ikke er et ønske fra kommunene, men vil være et statlig pålegg. Staten må derfor ta ansvar for at dette skjer på en måte som ivaretar arbeidstakerne. Staten må ta hovedansvar for å gjennomføre virksomhetsoverdragelsen, herunder ta ansvar for de som blir overtallige. Dette innbefatter også eventuelt omplassering til andre stillinger i staten. Skattedirektoratet har ikke foretatt en fullstendig kartlegging av antall ansatte som arbeider med skatteinnkreving, bl.a. er det usikkerhet knyttet til ansatte som dels jobber med skatteinnkreving og dels med andre kommunale oppgaver. KS mener at staten må foreta en detaljert kartlegging av antall personer/årsverk i god tid før eventuell overføring.

KS forutsetter at staten tar ansvar for det kompetansetapet som kommunene får som følge av overføringen. KS forventer også at staten, som i vergemålsoverføringen, avsetter ekstra midler som kommunene vil kunne få til å gjennomføre omstilling som følge av personaltap. Staten må videre ta den økonomiske risikoen knyttet til overføring av skatteoppkrevingen slik at kommunesektorens skatteinntekter ikke påvirkes negativt om de fremtidige innfordringsresultatene blir svakere enn de resultatene de kommunale skatteoppkreverne leverer.

KS vil være svært opptatt av at Skattedirektoratet sørger for at kommunene får like god tilgang på rapporter og informasjon som i dag ved en eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen. Skatteinntektene utgjør om lag 40 pst av kommunesektorens inntekter. KS legger til grunn at informasjonen gjøres tilgjengelig for kommunene gjennom en web-løsning eller tilsvarende. Det må også etableres en eller flere analyseenheter som kan bistå kommunene med raske svar på spørsmål, bistand til analyse av skatteinngangen og utarbeidelse av prognoser.

Skattedirektoratet har i sin vurdering belyst risiko og tiltak ved oppgaveoverføringen. Analysen er i hovedsak av kvalitativ karakter, og inneholder også innslag av subjektivitet. KS mener at mangelen på kvantitative analyser utgjør en ikke uvesentlig svakhet, særlig tatt i betraktning det begrensede mulighetsrommet som ligger i å oppnå bedre resultater enn i dag. KS mener at risikoanalysen også burde sett hen til tilsvarende reformer i andre land, f.eks. Danmark. Selv om en del er annerledes er det også likheter i form av betydelig nedbemanning, sentralisering av oppgaveløsning og gjennomføring i en tidsperiode med endringer i kommunestruktur. KS mener videre at det er en svakhet at det ikke ses på forbedringsmuligheter innenfor dagens organisering. Gjennom dette ville en fått synliggjort effektiviseringspotensialet mot antatt beste alternativ.

KS har også merket seg at Skattedirektoratet har sett på ressursbruken til innkreving ved et 40-talls skatteoppkrevere for å vurdere fordelingen av ressurser til nærings- og personinnkreving. I de kommunene som er vurdert har ikke Skattedirektoratet funnet at det er noen sammenheng mellom variasjoner i ressursbruk og resultatene. Samtidig konkluderes det med at man har fått et godt grunnlag for å evaluere dagens ressursinnsats og vurdere det framtidige bemanningsbehovet i en ny organisering. Etter KS' vurdering bør det gjøres ytterligere analyser, der også ulike sosioøkonomiske forskjeller inkluderes i analysene, før en trekker konklusjoner om ressursinnsats. Uten denne type analyser vil risikoen for ikke optimal ressursdisponering øke, og en kan heller ikke se bort fra at dette vil ha konsekvenser for innfordringsresultatene.

KS viser til at Finansdepartementets forslag vil gi en sterk sentralisering - ved å gå fra 288 til 27 kontorer. KS mener at det må velges en mer desentral modell enn det er lagt opp til, og at det i lokaliseringen av kontorsteder må legges mer vekt på distriktpolitiske utfordringer.

Når det gjelder ordning med forskuddsfordeling på periodisk oppgjør forutsetter KS at dagens «beste praksis» legges til grunn, slik at det unngås et rentetap for kommunesektoren på 150 – 200 mill.

Enkelte av de foreslåtte lovendringene vil begrense informasjonstilgangen for kommunenes særnamsmyndighet. KS mener at folketrygdloven § 25-1 og lov om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. § 8 må endres slik at kommunenes særnamsmyndig får tilgang til disse opplysningene.

KS vil avslutningsvis også få bemerke at de store omstillingene det legges opp til, sammen med behovet for nærmere vurderinger på flere punkter, tilsier at fremdriften i en eventuell overføringsprosess må forskyves. At departementet ønsker å starte prosesser og bruke tid på disse i forkant av at beslutning i Stortinget om eventuell overføring er tatt tydeliggjør dette ytterligere. En for rask implementering av eventuell oppgaveoverføring antas også å kunne øke risikoen i prosjektet.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	21/15	29.01.2015

Skjenkekontroll - Nordbygdi pub -og bardrift AS, ny handsaming**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 180115 brev vedr skjenkekontroll nov 14
- 2 Skjenkekontroll - Rapport
- 3 Svar frå Nordbygdi pub- og bardrift AS på brev om skjenkekontroll
- 4 Skjenkekontroll - Tilleggsrapport

Saksutgreiing:Bakgrunn for saka:

Den 15.11.2014 gjennomførte Seljord kommune ein skjenkekontroll hos Nordbygdi pub- og bardrift AS i deira lokale på Fjellheimtomta i Seljord. Rapport og tilleggsrapport frå kontrollen er lagt ved som vedlegg 2 og vedlegg 4. Svar frå Nordbygdi pub- og bardrift AS er lagt ved som vedlegg 1 og 3.

Formannskapet handsama i sitt møte 8. januar 2015, sak 1/15 Skjenkekontroll - Nordbygdi pub –og bardrift AS. Saksutgreiinga bygde på rapport frå Securitas, der det mellom anna vart peika på at sal av alkoholhaldig drikke til redusert pris til ei avgrensa kundegruppe, er i strid med alkohollova. Etter nærare undersøking og kontakt med Helsedirektoratet, har kommunen kome fram til at dette ikkje er brot på alkohollova. Sidan faktaopplysningar som vart lagt til grunn for vedtaket i sak 1/15 i ettertid har synt seg å ikkje vera rett, har rådmannen valt å ikkje effektuere vedtaket, men melde saka opp til ny politisk handsaming.

Fakta:

Når det vert avdekket avvik i samband med ein skjenkekontroll, slik det går fram av vedlegg 2 og vedlegg 4, sendar kommunen saka over til den som har skjenkeløyve. Løyvehavar får da moglegheit til å kommentere saka slik Nordbygdi pub- og bardrift AS har gjort i vedlegg 1 og 3.

Høve til å inndra løyve er i utgangspunktet lagt til kommunestyret. Dersom det er gitt ein generell delegasjon i løyvesaker til formannskapet vil dette i utgangspunktet også gjelde høve til inndraging av løyve. Jamfør punkt 2.6.1.2 i delegasjonsreglement for Seljord kommune er formannskapet delegert mynde til å fatte vedtak med heimel i alkohollova.

Føresegner om inndraging av skjenkeløyve er gitt i alkohollova § 1-8. Føresegna regulerer løyvemyndigheita (kommunen) sin adgang til å inndra kommunale sals- og skjenkeløyve for alkoholhaldig drikk i løyveperioden. Når løyve er inndratt, er det ikkje lov til å utøve skjenking eller sal av alkoholhaldig drikk i den perioden inndraginga gjeld. Inndraging av løyve kan skje når vilkåra for å ha løyve ikkje lengre er oppfylt. Det er fyrst og fremst brot på alkohollova som førar til inndraging. Dette gjeld ikkje berre føresegnar som direkte gjeld sal og skjenking, men også brot på andre føresegnar i alkohollova, til dømes reklameforbodet eller kravet til uklanderleg vandel.

Sakshandsamar si vurdering:

Etter ny vurdering av rapporten frå Securitas om brot på alkohollova, legg rådmannen følgjande avvik til grunn for tilråding:

- Skjenking til person under 18 år jf. alkohollova § 1-5
- Mangelfull oppfølging av legitimasjonsplikt ved tvil om alder jf. § 2-4 i forskrift nr. 538 til alkohollova.

Rådmannen kalla løyvehavar inn til eit møte 16. januar, der løyvehavar mellom anna orienterte om Internkontrollsystemet for kontroll av legitimasjon ved Nordbygdi pub –og bardrift AS (Fjellheimpuben), og om at det var kjøpt inn eit UV-lysutyr for å avdekke falsk legitimasjon. Dette går fram av vedlegg 1.

Sjølv om Nordbygdi pub- og bardrift tek situasjonen alvorleg, og gjer greie for tiltak som er satt i verk for å rette på tilhøva, er det gjort brot på regelverket som må sjåast på som alvorlege. Seljord kommune har ikkje noko reglement som seier noko om korleis kommunen bør reagere i høve til brot på alkohollova. Men det går fram av alkoholpolitiske retningslinjer for Seljord kommune punkt 6.3 at inndraging av løyve kan skje i samsvar med § 1-8 i alkohollova.

På bakgrunn av nye opplysningar i saka, tilsvar frå Nordbygdi pub –og bardrift AS og møte med løyvehavar 16. januar 2015, som syner konkrete tiltak som følgje av skjenkekontrollen, finn ikkje rådmannen at det er grunnlag for å inndra skjenkeløyve ved Nordbygdi pub –og bardrift AS.

Rådmannen si tilråding:

Seljord kommune ser alvorleg på brot på alkohollova § 1-5 som omhandlar sal og skjenking til mindreårige, men etter ei samla vurdering finn ein likevel ikkje at skjenkekontrollen gjennomført på Fjellheimenpuben gjev grunnlag for inndraging av løyve jamfør alkohollova § 1-8.

Utskrift til:

Nordbygdi pub- og bardrift AS, post@fjellheimpuben.no

Nordbygdi pub- og bardrift AS

Nordbygdivegen 307
3840 Seljord
Tlf. 911 93 500
Org.nr 897 998 88 mva

Seljord 18. januar 2015

Seljord Kommune
Rådmannen

Skjenkekontroll – Nordbygdi pub- og bardrift AS – Utfyllende opplysningar

Me syner til brev frå Rådmannen dagsett 17. november 2014, vårt svar av 28. november, saksdokument til formannskap i sak 1/15, og samtalar mellom underteikna og rådmann 16. januar 2015.

Generelt

Nordbygdi pub- og bardrift AS(NP&B), har sidan oppstarten for om lag tre år tilbake lagt vinn på å stå fram som ein seriøs aktør i utelivsbransjen, og gjennom drifta på Fjellheimpuben og i Fjellheimkjellaren, utvikle eit godt tenestetilbod for innbyggjarar/gjester i Seljord og regionen.

Gjennom driftsperioden har me hatt svært mange besøk av skjenkekontrollen, og i hovudsak er tilbakemeldingane frå desse at drifta framstår som solid og med god kontroll, seinast ved skjenkekontroll 22. november 2014. Me har og god dialog med politiet i vår drift, slik at uheldige episodar kan forebyggast i staden for å oppstå, og vi har hatt tru på at kommunen ville oppfylle si rettleiingsplikt etter alkohollova:

Merknader til alkoholforskrifta §9-2

*«**Kommunen skal gi nødvendig råd og veiledning** til bevillingshaver, styrer og stedfortreder om hvordan omsetningen av alkohol bør skje.....*

*.....**Kommunen bør aktivt informere bevillingshavere om hvordan regelverket er å forstå, heunder orientere om endringer og nye regler**»*

Det er difor etter vårt syn beklageleg at kommunen i staden for å ta kontakt med oss ved mistanke om mogleg brot på regelverk, i staden velgjer å bestille ekstra skjenkekontroll frå Securitas i forsøk på å avdekke brot. Etter vårt syn burde intensjonen i lovverket om å unngå brot vere viktigare.

Det er og beklageleg at det no er 24 månader sidan sist Seljord kommune kalla inn løyvehararane til møte med kommunen og lensmannen, trass i at alkoholpolitiske retningslinjer slår fast at slike møter skal haldast kvart år. Me er difor nøgde med at kommunen i samtale 16. januar stiller seg positiv til vår førespurnad om å gjennomføre slikt møte før sommarsesongen 2015.

Nordbygdi pub- og bardrift AS

Nordbygdivegeen 307
3840 Seljord
Tlf. 911 93 500
Org.nr 897 998 88 mva

Nordbygdi pub- og bardrift er glad for at Helsedirektoratet stadfester at vår forståing av alkoholoven i høve rabattering er korrekt og at det påvist feil i saksdokument til Formannskapet i sak 1/15, samt i rapport fra Skjenkekontrollen v/Securitas.

Formannskapssak 1/15.

Sak 1/15 er tufta på at det er avdekka fire avvik ved kontrollen;

- Skjenking til personer som er for unge jf. alkoholova § 1-5
- Legitimasjonsplikt ved tvil om alder jf. § 2-4 i forskrift nr. 538 til alkoholova.
- Forbod mot utdeling av alkoholhaldig drikke i samband med marknadsføring jf. alkoholova § 8-6a
- Forbod mot omsetting av alkohol med rabatt jf. alkoholova § 8-12 avsnitt 4

Avklaring frå direktoratet slår fast at det ikkje har funne stad brot på §8-6a og heller ikkje på §8-12. Saka består difor av to moglege avvik; Skjenking til personer som er for unge jf. alkoholova § 1-5 og krav om Legitimasjonsplikt ved tvil om alder jf. § 2-4 i forskrift nr. 538 til alkoholova.

I høve legitimasjonsplikt skriv rådmannen i si saksutgreiing at påstand står mot påstand på dette punktet, **dette er ikkje korrekt.**

I vårt Internkontrollsystem (IK) har me fram til 10 desember 2014 hatt desse rutinane:

«Ansatte ved Nordbygdi pub- og bardrift, samt Wassanas Thaimat, har ved tvil om alder, rett og plikt til å kreve legitimasjon fra gjestene. Jfr alkoholforskriften §2-4

Hvordan kontrollere legitimasjon:

-Vær høflig og diskre slik at kunden ikke føler seg mistenkeliggjort.

-Kontroller bildet på kortet og se på personen. Ligner bildet? Dette er ofte svært vanskelig å se om det er samme person på bildet som i virkeligheten, men følgende momenter kan være til hjelp ved vurderingen:

Ansiktsformen: Rundt, ovalt, avlangt, smalt eller bredt?

Hår: Sort, brunt, lyseblondt, mørkeblondt, rødt, skallet, viker?

Frisyre: Glatt, bølget, krøllet, kort, langt, halvlengt?

Øyne: Tettsittende, langt fra hverandre, tunge øyelokk, briller, skjeløyd?

Nese: Stor, liten, rett, skjev, bred, smal, ørnenese?

Munn: Stor, liten, smale lepper, fyldige lepper?

Tenner: Jevne, ujevne, hvite, misfargende, mellomrom?

Skjegg: Glattbarbert, ubarbert, hakesjegg, hakeskjegg, bart?

-Se på fødselsdatoen, samsvarer alder på legitimasjonen med alder til personen foran deg?

-Se på navnet på kortet og på personen. Er det samme kjønn?

Hvis du mistenker falsk legitimasjon skal du gjøre følgende:

-Tilkall en kollega til, slik at dere er to som tar vurderingen.

-Er det snakk om et bankkort, ring evt den banken kortet er utstedt fra.

-Hvis kunden forsøker å reise, (eks. "skal hente en annen legitimasjon i bilen); Hold øye med kunden ut og noter registreringsnummer, biltype/merke, farge og eventuelle kjennetegn på bilen (bulk, tak stativ m.m.).

-Hvis det er åpenbart at personen forsøker å stikke av eller klarer å komme seg unna, ring daglig leder/stedfortreder som igjen tar kontakt med politi/lensmann informerer om saken.

NB! Aldri utlever legitimasjon, sedler, utbetalingsblanketter og annet du mistenker er falskt til andre enn Politiet. Straks du føler det sikker på at det du har mottatt er falskt, legg det i en oppgjørspose, slik at man får minst mulig fingeravtrykk på gjenstanden/dokumentet.»

Personen som skjenkekontrollen 15 november avdekket at ikke var 18 år, har ved flere høve blitt krevd for legitimasjon. Totalt fem av dei tilsette stadfester at dei har sett legitimasjon som syntet at han var fylt 18 år, og at det ikke var noko som tydde på at legitimasjonen var falsk ved visuell kontroll. Denne personen er lett kjenneleg på grunn av både kroppsbygning, ansiktsfasong og dialekt, og etter me såg det difor ikke naudsynt å fortsetje å krevje legitimasjon frå han kvar gong avdi me meinte det ikke lenger var tvil om at han var gamal nok. **Etter vårt syn er difor plikta til å krevje legitimasjon oppfylt.** Det kan og nemnast at ein annan person (også denne student) vart bortvist av oss same kvelden etter å ha blitt krevd for legitimasjon som syntet at han ikke hadde fylt 18 år. Dette kjem ikke fram i rapporten frå skjenkekontrollen, men vart munnleg stadfest av kontrollør 17567 i bakkant av kontrollen.

NP&B har som følge av kontrollen 15 november anskaffa bærbart UV-lysutstyr som ekstra hjelpemiddel for å avdekke falsk legitimasjon. Dei tilsette er gitt opplæring i bruk av utstyret, rutinen for å krevje legitimasjon er innskjerpa, og IK-systemet er oppdatert.

Som det går fram av vår uttale dagsett 28 november, erkjenner me at ein person som ikke var 18 år fekk alkoholhaldig drikke avdi me ikke klara å avsløre korrekt alder. Me syner til Merknader til alkohollova 1.8.2.2.2 Overtredelsens grovhet:

«Innenfor hver type overtredelse vil det være grove og mindre grove tilfeller. Det må foretas en konkret vurdering av forholdets grovhet....

.... Ved skjenking til mindreårig blir overtredelsen grovere jo yngre personen er.....»

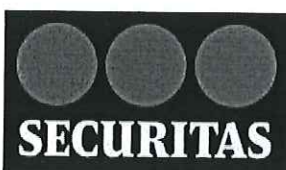
Personen rapporten omhandlar er omlag 17 ½ år og har fått skjenka drikke som er tillete skjenka til personar som har fylt 18 år.

Etter vår oppfatning har me ved NP&B gode rutiner, og meiner at me gjer alle dei tiltak som ein med rimelegheit kan krevje, i høve å syte for at skjenking av alkohol skjer i samsvar med regelverk. Det vil likevel vere slik at so lenge ein har med menneske å gjere, vil feil kunne oppstå. Anten ved at noko glepp hjå oss, eller ved at ein gjest har bruka så mykje ressursar på å omgå regelverket (t.d. falsk legitimasjon) at det ikke er råd å avløre dette.

Me ser fram til eit godt samarbeid framover og oppmodar kommunen til å nytte dialog i dette arbeidet.

Med helsing

Børge Slettebø (sign)
Dagleg leiar/skjenkestyrar

Skjenkekontroll

Kunde: Seljord Kommune

Objekt: Fjellheimpuben

Kontrollør: 17567

Starttidspunkt: 15.11.2014 21:19

Sluttidspunkt: 16.11.2014 00:10

Avvik
avdekket: Ja

Kommentar: Også brudd på alkohollovens § 8-6a: Forbud mot utdeling av alkoholholdig drikk i markedsføringsøyemed og alkohollovens § 8-12: Forbud mot omsetning med rabatt (4. avsnitt)

Spørsmål

Svar

Kontrollteam

Tj.nr. 1: 29342

Tj.nr. 2: 36391

Åpen/Anonym kontroll?: Anonym

Kontroll

1: Ble det skjenket til for unge?

Jfr alkohollovens § 1-5 og

forskriftens § 2-3:

Ja (Se tilleggsrapport)

2: Ble det avkrevd legitimasjon

ved tvil om alder? Jfr

forskriftens § 2-4:

Nei (Se tilleggsrapport)

3: Befinner det seg personer

åpenbart påvirket av rusmidler

i lokalene? Jfr forskriftens § 4-

1:

Nei

4: Ble personer åpenbart

påvirket av rusmidler fjernet

fra lokalene? Jfr forskriftens §

4-1:

Ikke aktuelt

5: Ble personer åpenbart

påvirket fjernet for videre

servering? Jfr forskriftens § 4-

2:

Ikke aktuelt

6: Ble det skjenket til personer

åpenbart påvirket av

rusmidler? Jfr forskriftens § 4-

2:

Nei

7: Pases det at for unge

personer ikke drikker alkohol

som skjenkes andre? Jfr

forskriftens § 4-3:

Ja

8: Nytes medbrakt eller medtas

alkoholholdig drikk ut av

skjenkeområdet? Jfr

forskriftens § 4-4:

Nei

9: Ble volumbegrensningene for

alkoholgruppe 3 overholdt? Jfr

forskriftens § 4-5:

Ja

10: Ble skjenketiden

overholdt? Jfr alkohollovens §

4-4:

Ikke aktuelt

11: Er det rimelig utvalg av

alkoholfrie drikke i

sortimentet? Jfr forskriftens §

4-6:

Ja

12: Er det et rimelig utvalg av

halvflasker? Jfr forskriftens §

4-7:

Ja

13: Er reklameforbudet

overholdt? Jfr alkohollovens § 9-2: Ja

Følger tilleggsrapport?: Ja

Røykekontroll

Merking jfr. lov om vern mot tobakkskader § 12: Veggfast

Røykes det inne i lokalet? Jfr Lov om vern mot tobakkskader § 12: Nei

Har det blitt røyket i lokalet (Askebeger, røykfull luft mm.) Jfr Lov om vern mot tobakkskader § 12: Nei

Skjenkestedet

Bevillingshaver/Styrer/Stedfortreder ihht bevilling?: Ja

Organisasjonsnummer: 897998882

Stemmer organisasjonsnummer med papirene fra kommunen?: Ja

Åpningstider/Skjenketider ihht bevilling?: Ja

Ansvarshavende: Rune Langen

Er ansvarshavende over 20 år?: Ja

Ca. antall gjester: 120

Aldersgrense: 18

Inngangspenger: 150

Karakterestikk av gjester/skjenkestedet: Ungdom, Voksne, Pub/Bar

Rapporten er opplest/gjennomgått med ansvarshavende.: Ja

Seljord 28. november 2014

Seljord Kommune
Rådmannen

Skjenkekontroll – Fjellheimpuben

Vi syner til brev frå Rådmannen dagsett 17. november 2014.

Vi seier oss lei for at det ved skjenkekontroll 15. november vart avdekka tilhøve som er i strid med alkoholloven. Dei anmerka punktene er tekne til etterretning og det er sett i gang tiltak for at dette ikkje skal skje att.

Det er i samband med kontrollen avdekka brot i høve alder og brot i høve rabattering.

Vedk alkoholloven §1-5, jfr forskrift §2-4

Seljord er ein liten stad, og Fjellheimpuben freistar å skape gode relasjonar med våre gjester. Våre rutiner er klare i høve til å kontrollere alder på våre gjester, og i samband med større arrangement meiner me å ha utvikla gode rutiner for å skilje gjester i alderskategori 18-20 år og gjester som har fylt 20 år, for å sikre at ikkje for unge personar får kjøpe eller drikker alkohol som blir skjenka til andre.

Avdi tilhøva i Seljord er små og talet på tilsette på Fjellheimpuben er avgrensa, kjenner me att svært mange av våre gjester, slik at over tid lærer me kven som er høvesvis under 18 år, 18-20 år og over 20 år. Alle gjester som det kan vere tvil om alder på, blir bedne om å syne legitimasjon, men når den same tilsette har sett legitimasjon frå same gjest fleire gonger som syner at vedkomande er gamal nok, kan nok legitimasjonskravet ha blitt oversett

I det høvet som er avdekka av skjenkekontrollen må me erkjenne at me har blitt lura. Alle tilsette som var på jobb denne dagen, men og dagleg leiar som ikkje var på jobb denne dagen, er samde om at me har sett legitimasjon på gjesten som skjenkekontrollen sin rapport omtalar som Person 1 fleire gonger. Diverre har me ikkje prov på at vedkomande har framvist uekte legitimasjon. **Fjellheimpuben har hatt samtalar med dei tilsette og skjerpa inn rutinene for legitimasjonsplikt.**

Vedk alkohollova § 8-6a, jfr §8-12

Frå tidlegare kull av studentar frå Seljord folkehøgskule har Fjellheimpuben opplevd svært mange forsøk på å få medbrakt drikke inn på skjenkeområdet, det har i tillegg vore tilfeller av studentar som har konsumert mykje alkohol like før dei kjem inn i skjenkeområdet, slik at dei etter stutt tid har blitt åpenbart påverka og har blitt bortvist frå staden.

Andre gjester frå Vest-Telemark har og tendenser til å konsumere mykje alkohol i private lag, også dei ofte stutt tid før dei kjem til skjenkeområdet, seint på kvelden.

I eit forsøk på å lære våre gjester å reise til Fjellheimpuben i meir edrueleg tilstand og ta del i eit triveleg miljø tidlegare på kvelden, har me fleire dagar i veka hatt rabattert drikke for ein avgrensa periode fram til kl 2100 for alle gjester. Denne hausten utvida me denne ordninga

Nordbygdi pub- og bardrift AS

Nordbygdivegen 307
3840 Seljord
Tlf. 911 93 500
Org.nr 897 998 88 mva

for studentar ved Seljord Folkehøgskule til å gjelde fram til kl 2300. Dette vart gjort for å få slutt på forsøk på å ta med drikke inn på området. Me var diverre på dette tidspunktet ikkje merksam på at slik differensiering var i strid med lovverket. Det er verdt å merke seg at me denne hausten ikkje har hatt tilfeller av at desse studentane har teke med alkoholhaldeg drikke inn på skjenkeområdet.

På bakgrunn av det som kontrolløren gjorde oss merksam på 15. november er denne praksisen avslutta. Me vil framover syte for at om det skal foregå omsetning med rabatt for ein avgrensa periode, så vil det gjelde alle gjester.

Med helsing

Børge Slettebø (sign)
Dagleg leiar/skjenkestyrar

TILLEGGSRAPPORT

Skjenkested: Fjellheimpuben
Adresse: Brøløsvegen, 3840 Seljord
Styrer: Jon Børge Slettebø
Stedfortreder: Rune Langen
Ansvarshavende: Rune Langen

Side: 1 av 3
Dato: 15.11.2014
AK/avd.: 2500
Kontrollør: 36391, 29342, 17567
Fra/til kl.: 21:19-00:10

TILLEGG TIL BEFARINGSRAPPORT V/KONTROLL AV SKJENKEBEVILLING:

1. **Ble det skjenket til for unge?**
jf. alkoholloven §1-5
2. **Ble det avkrevd legitimasjon ved tvil om alder?**
jf. forskr. §2-4

Tilleggsrapporten inneholder også beskrivelse av brudd på alkohollovens paragraf: 8-6a «Forbud mot utdeling av alkoholholdig drikk i markedsføringsøyemed», og paragraf 8-12 «Forbud mot omsetning med rabatt» avsnitt 4.

Kontrollørene 29342 og 36391 ankom skjenkestedet klokken 21:19. Kontrollør 36391 hadde skolekort fra Seljord Folkehøyskole, men det hadde ikke kontrollør 29342. Begge kontrollørene betalte seg inn som vanlige gjester, og fikk utdelt bånd som viste at de hadde anledning til å kjøpe alkoholholdig drikk.

Kontrollørene gikk ned i kjelleren, der det var live musikk, og rundt 50 personer i lokalet. Noen av disse gjestene danset, mens resten av gjestene satt ved bordene til høyre i lokalet.

Kontrollørene gikk bort til bardisken klokken 21:30. Kontrollør 36391 viste frem skolekort fra Seljord Folkehøyskole og bestilte en 0,5 liter pils. Kontrollør 36391 betalte 50 kroner. Kontrollør 36391 spurte hvor lenge denne spesialprisen for elever ved Seljord Folkehøyskole varte ut over kvelden, og fikk til svar fra den kvinnelige ansatte at tilbudet varte frem til klokken 23:00. Kontrollør 29342 bestilte også en 0,5 liter pils, men måtte betale 74 kroner, da han ikke hadde skolekort fra Seljord Folkehøyskole.

Klokken 22:15 gikk begge kontrollørene igjen til bardisken, og kontrollør 36391 fremviste skolekort fra Seljord Folkehøyskole, og kjøpte et glass med hvitvin som han betalte 50 kroner for. Kontrollør 29342 spurte den ansatte hva et glass med vin kostet, og fikk til svar 75 kroner.

Klokken 22:40 gikk begge kontrollørene til bardisken, og kontrollør 36391 fremviste igjen skolekort fra Seljord Folkehøyskole før han kjøpte en drink med Vodka/Red Bull, og betalte 50 kroner. Kontrollør 29342 bestilte også en drink med Vodka/Red Bull, men måtte betale 93 kroner, da han ikke hadde skolekort fra Seljord Folkehøyskole.

Kontrollørene ringte kontrollør 17567 og informerte om hva de hadde fått kjøpt, og til hvilken pris. Det ble enighet om at kontrollør 36391 og kontrollør 29342 skulle gå fra skjenkestedet, å møte kontrollør 17567 på utsiden av skjenkestedet. Etter en kort samtale mellom de tre kontrollørene, valgte kontrollør 17567 å gå alene inn på skjenkestedet, mens kontrollørene

36391 og 29342 ventet på utsiden. Kontrollør 36391 og 29342 informerte også kontrollør 17567 om at en av gjestene virket veldig ung, og gav et signalement av den aktuelle gjest.

Klokken 23:10 gikk kontrollør 17567 til inngangsdøra og legitimerte seg som skjenkekontrollør, og gikk ned i kjelleren hvor gjestene oppholdt seg. Kontrollør 17567 ble raskt oppmerksom på en ung gutt med lyseblå hettegenser som kjøpte en 0,5 liter pils av en mannlig ansatt i baren. Gutten var ca.170 cm høy, hadde blondt hår med en rødfarge sprayet i luggen, samt blå dongeribukse. Gutten så meget ung ut, ca.16-17 år gammel. Denne personen er senere i rapporten betegnet som person 1. Person 1 gikk til et rundt bord hvor det satt 4 andre gjester. Person 1 tok en god slurk av pilsen, og gikk ut på dansegulvet sammen en mørkhåret jente. Kontrollør 17567 gikk til bardisken og bestilte en kopp kaffe av en mannlig ansatt. Mens kontrollør 17567 stod ved bardisken, kom person 1 tilbake fra dansegulvet og satte seg ved bordet, der de samme 4 personene fortsatt satt. Kontrollør 17567 gjorde en kvinnelig ansatt oppmerksom på person 1, og spurte om hun kjente til om person 1 var fylt 18 år. Den kvinnelige ansatte svarte at person 1 hadde vært gjest der i mange måneder, og hun visste at han hadde vist legitimasjon på at han var fylt 18 år. Kontrollør 17567 sa at han betvilte sterkt at person 1 var fylt 18 år, og ville at den kvinnelige ansatte skulle be om legitimasjon, som også kontrollør 17567 kunne få se på. Den kvinnelige ansatte og kontrollør 17567 gikk bort til person 1, og den ansatte ba om å få se legitimasjonen til person 1. Person 1 sa at han hadde glemt legitimasjonen, men at de som stod i døra kjente ham, og visste at han var fylt 18 år. Han fortalte videre at han hadde betalt og fått utdelt bånd som tilsa at han kunne få kjøpt alkoholholdig drikke.

Samtidig som denne forklaringen kom fra person 1, kom stedfortreder og ansvarshavende denne kvelden bort til kontrollør 17567, og lurte på om det var noe galt. Kontrollør 17567 sa til ansvarshavende at han betvilte sterkt at person 1 var fylt 18 år, og spurte ansvarshavende om de kunne snakke sammen med person 1 på et sted hvor det ikke var så høy musikk. Ansvarshavende, person 1 og kontrollør 17567 gikk forbi baren og opp en trapp til lageret. På lageret sa kontrollør 17567 at han syntes person 1 så meget ung ut, og at han betvilte sterkt at han var fylt 18 år. Person 1 svarte at alle som gikk på Seljord Folkehøyskole måtte være fylt 18 år for å kunne gå der. Til dette svarte kontrollør 17567 at dette ikke medførte riktighet, og at det på skolen var 2 personer som ikke hadde fylt 18 år. Kontrollør 17567 mente at en av disse 17 åringene var person 1. Person 1 holdt fast på at han var fylt 18 år, og sa videre at han var født i 1996. (Personalia på person 1 står i egen tjenesterapport unntatt offentligheten.) Kontrollør 17567 fortalte at de opplysningene person 1 nå kom med, ville bli kontrollert førstkommende mandag, og om det viste seg at han ikke snakket sant, ville dette kunne få konsekvenser. Person 1 ble stille en liten stund, før han tok opp et bankkort fra venstre lomme hvor det stod at han var født i 1997, altså var person 1 17 år.

Ansvarshavende stoppet en ung kvinnelig ansatt som kom opp på lageret, og spurte om hun visste hvor gammel person 1 var. Den unge kvinnelige ansatte svarte at person 1 hadde fremvist legitimasjon tidligere i år, som tilsa at han var fylt 18 år. Person 1 svarte at han aldri hadde benyttet falsk legitimasjon, og mente at de ansatte hadde lest feil årstall på bankkortet. Ansvarshavende forklarte at person 1 var uønsket på stedet i hele skoleåret 2014/15. Ansvarshavende geleidet person 1 ut av skjenkestedet, mens kontrollør 17567 ventet inne på lageret.

Da ansvarshavende kom tilbake, beklaget han at en 17 åring hadde fått tilgang til lokalet, samt fått kjøpt og konsumert alkoholholdig drikke. Kontrollør 17567 fortalte at det hadde vært 2 anonyme kontrollører inne på skjenkestedet denne kveld. Kontrollør 36391 hadde fått rabatt

på øl, vin og brennevin, fordi han kunne fremvise skolekort fra Seljord Folkehøyskole. Kontrollør 29342 hadde kjøpt de samme produktene, til samme tid, men måtte betale en betydelig høyere pris, da han ikke hadde skolekort fra Seljord Folkehøyskole. Kontrollør 17567 fortalte videre at det er anledning til å ha «Happy Hour», men at dette da måtte gjelde for alle gjestene i en begrenset periode. Videre forklarte kontrollør 17567 at det ikke var anledning til å annonsere dette, men at dette ble opplyst når kundene betalte for varen.

Kontrollør opplyste ansvarshavende om at det ville bli skrevet en rapport på de avvikene som var avdekket denne kvelden, som ville bli sendt i fra kommunen, og anbefalte at skjenkestedet kom med en tilbakemelding til kommunen innen 14 dager etter at de hadde mottatt rapporten fra kommunen.

Kontrollør 17567 forlot skjenkestedet klokken 00:10.

Basert på overnevnte observasjoner har kontrollørene vurdert situasjonen(e) som i strid med alkoholloven, og derfor skrevet denne tilleggsrapporten. Kommunen må selv vurdere om dette er klare brudd på alkoholloven, og således avvik i.h.t. loven.